

SOKOL AMERICKÝ

ČÍSLO 1.

ROČNÍK XXVII.

Českému čtenářstvu, borcům našim, sokolům a solkám doporučujeme původní, bohatě ilustrované dílo, práci to veskrze bratří našich a sester

PAMÁTNÍK

Nár. Jed. Sokolské ve Sp. Státech,

vydaný na oslavu 25-letého trvání téže nákladem Výkonného Výboru. Kniha jest nejen věrným obrazem práce sokolské, ale obsahuje mnoho odborných i zajímavých článků, episod, veselých i vážných příběhů ze všech téměř důležitějších osad českých v Americe, jest značného objemu a úpravy důstojné. Jest zde první toho druhu, skvostných, původních vyobrazení a s několika přílohami rázu cenného.

 Cena pouze \$1.25.

Objednávky přijímá a proti zaslání dotyčného obnosu knihu ihned zašle: Jan Černý, jednatel V. V., 437 E. 71st St., New York, N. Y.

OBSAH.

Strana

Redakční úvahy	1
Rodičům	5
Za povinností	6
Jak zachovati si svěžest, krásu a mládí	7
Cvičení kůžely	8
Náš národní problem	9
Několik slov o spolčování	10
Feulleton	10
O prvé pomoci raněným	11
Blahoslavení chudoby	13
V mládeži budoucnost	13
Cvičení žactva	14
Poznámky k našemu názvosloví	15
O cvičení s oblouky	17
Věda, umění a práce	21
Z našich kruhů	22
Karakter	25
Tiché Vody	26
Z Moravy	28
Dopisy	29
Bratřím sokolům	30
Zápisky Ústř. Výb. Župy střední	30
Zápis o schůzi Výk. Výb. N. J. S.	31
Zpráva ze závodu všesokolského v St. Louis, Mo.	32
Listárna redakce	32

Listárna výpravčího.

Od Těl. Sokol v New Yorku se přestěhovali bez udání nové adresy: Jos. Maršát, 1367 — 1st Ave., Václav Svoboda II., 1359 Ave. A., Arnošt Hess, 233 E. 69. Str., Josef Kubeš, 1349 — 1st Ave., Frant. Wolf, 325 E. 70th Str.

Chicago: Kam se má zasílat list pro Václav Hrouda od Plz. Sokola; dříve byl v čísle 644 Blue Island Ave.

Kdo z Evropy zasílá předplatné

mezinárodní poukázkou, sděl to také ihned jednatelem Výkonného Výboru Nár. Jed. Sok., Jan Černému, 437 E. 71st Str., New York City. Z poukázky není vidno, kdo jest zasílatelem, a to působí obtíže při vybírání peněz na poště zdejší, a peníze tyto jsou obyčejně zasílány zpět, poněvač jednatel neví jméno zasílatele.

Kaligrafická a umělecká práce, jakou br. V. E. Váně v Cedar Rapids, Ia., shotovil Projev národu ruskému ve jménu N. J. S., tak aby poslán býti mohl ve formě nanejvýš vzorné na místo určené, zasluhuje jen veškeré uznání a vřelý náš dík, již proto, že práce vykonána byla z lásky k věci samé a s pílí nevšední, rázu vlastního.

Ještě jednou srdečný dík náš a upřímné Na zdar!

Výkonný Výbor N. J. S.

F. Martyny, starosta, Max Grabenstein, taj.

Vyhláška.

Tímto upozorňujeme bratrské Jednoty, že Výk. Výbor N. J. S. prodá 1200 lb. činek, bez dovozu, za 3c libru.

Dále prodá Výk. Výb. RYTINY (cuts) obrazů z Památníku N. J. S. za ceny mírné. Rytiny hodí se dobře pro jednoty a zvláště pro bratry obchodníky.

Žádáme br. tajemníky, by na vyhlášku tuto své Jednoty a bratry upozornili.

Objednávky přijímá jednatel V. V. Jan Černý, 437 E. 71st St., New York.

Matěj Houdek

(dříve Mužík)

Zlatnický a hodinářský obchod

— v čísle —

1338—1. Ave., mezi 71. a 72. ul.

Bohatý výběr zlatých a stříbrných šperků, hodinek, řetízků, náušnic, prstenů, atd. Vlastní výroba klenotů s českými granáty, zlatých náušnic zvaných "čoček", spolkových odznaků, snubních prstenů a pod. Správkám věnuje se pečlivá pozornost, zvláště zasazování drahokmů. — Dlouholetá zkušenost jest zárukou dobré práce.

Změny adres,

přestěhování, nechť každý bratr, aneb sestra oznámí výpravčímu přímo, totéž platí i o předplatitelích vůbec, o změnách oznámk s dohodnutím s jednatelem V. V., jakož i zastavení listu. O čísla na ukázkou rovněž pište přímo výpravčímu, a sice:

"SOKOL AMERICKÝ"

566 W. 18th Street, Chicago, Ill.

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

Ročník XXVII.

CHICAGO, 15. LEDNA 1905.

Číslo 1.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

V nový nastoupivše rok co máme vám říci? — Máme sestry a bratři slovy nadšenými líčiti výsledky práce, které nebylo, máme povídati vám znovu, že ubírajíce se ve šlépějích pravdy a věrni zásadám posledního sjezdu našeho, snažili jsme se dle skrovných sil svých a prostředků list přivést na výši takovou, aby byl Sokolstvu nejen věrným tlumočnickem jeho tužeb, poctivým rádcem, učitelem, obráncem a záštitou v ušlechtilé práci na povšechném povznesení jména českého i v zemi této? Máme snad stěžovati si, že není ještě vše, jak bychom si přáli? Nikoliv, ale tolik opět opakujeme, jako v prvním čísle, kdy ujali jsme se před rokem pořadatelsví, že chceme čin, chceme práci nejen v celé jednotě naší, nejen v listu tomto, ale ve sboru každém, ba co více, chceme práci bez předsudků, bez rozdílů a při dobré vůli ve všech řadách sokolských v Americe, ve stálém jsouce styku s těmi drahými tam ve vlasti naši staré a silami vůdčími. Mezi tím co ve vlasti naši jednu velikou a mohutnou zbudovali si Českou Obec Sokolskou, majíce po boku družnou Moravu a Slezsko, my tu prvé učinili kroky přípravné ku Svazu česko-slovanského Sokolstva v Americe. Již ta okolnost potěšitelná nás blaží a jen mnohého zduhu ji přejeme, třeba i práce mnohá nás čekala. Ubírali jsme se u vedení listu v duchu doby nové, tak aby i širším vrstvám lidu našeho jsme poskytli trochu toho vědění, razíce všem pokrokovým a volným, zdárným a šlechtitným myšlénkám, pokud s věcí naší a věcí svobodomyšlnosti se srovnávaly, cestu v řady naše, neuchylující se od dráhy Sokolstvu vytknuté. — Uzdravotnění, utužení, vývoj ducha i vývoj těla při náležitém sušlechtování všech sil národnosti naší a hlavně mládeže, žen i dívek našich vedly nás tu k posudku, tam vážnému pozorování a my nelekajíce se vytknutí chyb, činili jsme tak v tom vědomí, že konáme pouze svoji povinnost na prospěch celku. — A prospěch celku dražší nám nad jiné. Jak povinností svým jsme dostáli, o tom nám souditi nepřisluší, o tom sud'těž vy bratři a sestry, jimž výsledky konání našeho náleží.

Znali jsme kdysi kdesi sbor, kde po léta byla činnost v těloevně, pracovalo se opravdu každým smě-

rem, až pojednou zvolen starostou praobyčejný požitkář nejhrubšího zrna, ba co díme člověk, který o mravnosti na vzdor četné rodině neměl ani pojmu, měl ale muziku, měl dolláře a pak dovedl bratry napájet. Tak starostoval po léta, členstvo cvičící zvyklo si na soudek, na nějakou tu dupandu a z činnosti jindy čilého sboru zbyla prázdná cvičirna, trochu polámaného náradí, všeliké smutné vzpomínky a bývalému starostovi tolik a tolik — rohů.

Protiví se člověku každému, vidí-li tu 'štedrost' všelikých Rockefellerův, ať již toho, či onoho druhu. Dnes dají nějaký dollar na vyšší vzdělání, na universitu a zítra jeden na sto a sto láhví prodá tomu lidu červeně obarvené vody pod jistým pitomým názvem, co zatím ten druhý přirazí na petroleji. Jaké šlechtitné a vlastenecké duše, které davše si tu "do bročinnosti" vytroubiti v časopisech do celého světa o vyssávání lidu na straně druhé a humbukování jej ani neceknou. Nás tyrády různých pomahačů a trumpetů nerozčilují, pracujeme vytrvale na odstranění vyssávání ve všech jeho spůsobech a formách — ať je provádí kdokoliv je stejně nelidské a zhoubné.

Naučme se pohlížeti na život náš tak jakým skutečně jest, a podle toho veškeré své jednání zařídívše, docílíme opravdových výsledků. Stálým si pochvalováním, stálým sebeklamem chyb se uvarovati nelze, alébrž stálým posudkem a spravedlivým nazíráním na vše co kol nás se děje a rozlišováním, co prospěšné nám a co záhubné. Jest velice pohodlné hráti si na "opraváře" a haněti opět vše šmahem. U takových lidiček opravdová snaha opravovací a upozorňovací schází zcela a líčí se vždy jen to nedostatečné, to dobré a šlechtitné již vykonané se jednoduše pomine mlčením a tak mnohé i nejpříjemnější snahy se potírají.

Častokráte upozornili jsme a s námi i mnozí jiní, jak zcela nevhodné a nedůstojné nás, již chceme si hráti na lidinky pokrokové a svobodomyšlné, když hrajíce divadlo v tom svém ochotníčení jdeme tak daleko, že vybíráme kus plný pámbičků, modlitbiček a pod. Jeden rozumný katolík nám pravil, byv ta-

kovému "božihodovému" představení našemu přítomen: "Prosím vás lidi, děláte si z nás blázny? — Když tomu nevěříte, proč epte kus takový lidu svému, proč si jej neupravíte, neseškrtáte, aby jste snad nemuseli se pak vystavovati posměchu našemu a útrpnému pokrčení ramen nad takovou svobodomyšlností, již vidíte zde, v Chicagu a všude jinde na jevišti." Co na to má člověk odpovédít? Zdaliž není ve slovech těch, muže dobrého, hodně pravdy?

Již jednou jsme se zmínili, že ve sborech našich nemohli bychom lépe uctívati památku zakladatelů Sokolstva jako tím, když pořídili bychom si do těloevičen našich a zasadili v místa vhodná ve stěnu veliké medaillony Jindřicha Fuegnera a Dr. Miroslava Tyrše, jakž byl je vyhotovil a modeloval prof. J. V. Myslbek v Praze. Podle obrazu jest mistrovské to dílo a bylo by jen všude u nás skvostnou a přiměřenou ozdobou. Jsme jisti, že kdyby jednotlivé sbory dopsaly si našemu V. V., že týž by jistě a ochotně medaillony obstaral. Z litiny železné a černě mořené stojí oba pouze osm a třidecet korun, kdežto pamětní peníze rovněž dle těchto medaillonů zhotovené, jsou buď bronzové aneb stříbrné. Medaillony lze také objednat buď z cementu kufsteinského, aneb ze sádry, zcela bílé.

Za nejbídnějšího tvora bývá ústy lidového přísloví jmn ten pták, jenž své vlastní hnízdo kalu neušetří a jaký to musí býti pěkný pták, sokol, který anonymně píše do listů katolických, zaslána smolí a list své vlastní jednoty napadá, protože koná tento jeho orgán jen svou povinnost. Protože píšeme o každém nešvaru ať tu či onde, katolíků, nekatolíků, protestantů a nás samých ani nevyjímaje, chyb nezakrýváme, aniž u vlastních řadách mlčením pomíjíme. Odtud třeba líšíme se od jiných, věrni svým zásadám, tolik podotýkájice, že jen s hledím otevřeným boj jest čestný. Jestli některému bratru mnohé není po chuti, proč nepíše nám. Špatné svědomí však anonymním hanopisem sotva se napraví. Tolik pro dnes, známe ty také "bratry" nebrasské i radíme jim jen, aby na horké kaštiny za jiné do ohně nesahali, mohli by se někdy spáliti.

Několik slov k našim br. cvičitelům, br. sokolům a sestrám sokolkám vůbec: Se všech stran zaznívají stesky na pokleslou činnost v našich těloevičnách, při čemž opět všude čteme, jak v cizích kruzích těloevik klestí si stále víc a více cestu, že cizí ústavy se plní mládeží a staršími, damské ústavy těloevičné jsou přeplněny. Co jest toho příčinou? Jisté jest, že příčina ochabnutí v řadách našich někde býti musí. Obracíme se tedy k Vám, by jste podali své náhledy o tom, v čem příčina ta vězí a jakou cestu byste doporučovali, aby i v řadách našich byla

opět činnost vzpružena. Rozepište se otevřeně, bez bázně o příčinách a naznačte cestu k novému životu. Náhledy Vaše uveřejněny budou ve zvláštní rubrice a snad po výměně všech náhledů přijdeme na tu pravou chorobu, která na našem tělese tajně hlodá. Vyléčení pak bude snadné. Zasýlejte své náhledy na spoluredaktora Č. a podepište se **plným** jménem. Na zdar!

Každého rozvratu, každého sporu v řadách svobodomyšlných, každé novinářské polemiky, zejména té, která u nás tak často a k ostudě naší děje se "bez rukaviček", použijí živly zpátečnické s pravou pochoutkou. A je opravdu radost, když pozorujete v listě katolickém, že není dost husté špíny, kteráž v otisku hned nenapomáhala by se vychrtnout z jedné strany tisku svobodomyšlného na druhou a opáčně a což teprvé, když si ještě zasáhnou do našich vnitřních sporů páni bratři a bratřkové evangeličtí a jiní. O ta kletá závist česká, již ani zde mezi námi nechýbí, mimo všech těch jiných ctností a nadávek, až po sprosté udavačství, jehož i my často obětí se stali, i známe tedy ze zkušenosti. Jaké to poměry mezi námi svobodomyšlnými, o nichž přece více dalo by se předpokládati. Mrskat by nás měli karabáčem, abychom procitli, abychom si uvědomili jakž lid vzděláváti třeba, jak vésti ho k věcem vážnějším a šlechetným v lásce bratrské a nikoliv posilovati dobrovolně nepříteli černých kuten a přetvářky, abychom nekonali na vlastních řadách katanskou práci, zvláště, když není příčiny a důvodů, vyjma snad zášti osobního a ten, či onen kus "jobu."

Jest málo sborů našich, které mají o dorost svůj, řekněme mládež od čtrnácti do osmnácti let jak náleží postaráno. Vzdělavatelná činnost a místo kde mládež ta, vedením starších mohla by se scházeti v prázdných chvílích a pobaviti ušlechtilé, schází tu i jinde. V některých městech zavedli si naši nedělní besídky, jinde těm starším starost o dorost nejde zrovna k srdci stačit jim "šestašedesát", aneb nějaký ten "buldozer," při němž se čas zabíjí výtečně a přemýšleti mnoho netřeba. Mládež pak co bratři otcové se takto baví, toulá se po ulicích, aniž by se jí poskytl příležitost ku řádné schůzce, kde pěkné knihy české by se předčítaly, rozhovory pořádaly a poučování vzájemné spojilo se s pěknou hrou a zábavou vůbec. K čemu jsou ty naše sokolny, proč leckde pnou se do výše a jinde v koutku krčí, jestli tam nepostaráme se o místo schůzek dorostu našeho. Přemýšlejme o tom, nežli ještě více té mládeže naší se nám odejí a do všelikých nedělních škol náboženských a fanatických sekt zapadne. Přemýšlejme dokud jest čas, zejména ale u těch sborů, jež vlastní majíce místnosti a sokolny a k tomu hlavně dbejme, aby činovníci naši byli mužové bezúhoní, mravní a lá-

skou k věci naši nadšení, tak aby dorostu mohli býti ve všem příkladem.

Nemálo zabolí nás vždy, slyšíme-li některé sokoly pronésti výrok: "A co nám po tom neb onom — my s tou věcí nemáme co dělat, to jest záležitost Výk. Výboru." Při slovech podobných tane nám vždy na mysli: "O jak dalecí jsme ještě toho poznání, že co sokolská organizace tvoříme — neb tvořiti máme — jednu rodinu, v níž státi máme jeden za všechny, všichni za jednoho!" Čím jest nám Výk. Výbor? Ničím jiným, nežli výkonným úředním tělesem, které v platnost přivádí usnesení celku. Jak dlouho by existovati mohl sbor, kdyby úřednictvo jeho dle usnesení většiny vzaló na se jisté závazky — a menšina pak součinnosti se vzdalovala, vymlouvajíc se na to, že s usnesením nesouhlasila a tudíž že zbavena jest v záležitosti dotýčné veškerých povinností. Sokolové, nezapomínejme, že jen tenkrát můžeme krásným zásadám sokolským zjednávatí platnosti, když co bratří přilneme k sobě láskou upřímnou, když dovedeme zapříti sebe, kde jedná se o prospěch celku, když i hořkost za domnělou křivdu dovedeme v sobě potlačiti tam, kde vyžadují to zájmy celé organizace. Neb jak můžeme volati na jiné organizace, "vstupte v náš bratrský kruh" — když sami i při té nejmalichernější příležitosti ukazujeme, jak chatrnou jest ta bratrská páska, která nás všechny pojiti má. č.

Jest tomu jen několik krátkých roků, kdy anglická žurnalistika v Chicagu zahájila přímo křičácké tažení proti všem novotám, které školní rada ve veřejných školách počala zaváděti a naléhala na to, aby veškeré novoty, z Evropy do našich škol zanesené, byly bez odkladu a bez milosti vymýtěny. Tenkrát ani tělocvik nenalezal v očích anglických žurnalistů žádné milosti, a důrazně naléháno bylo na jeho zrušení. A dnes? Dnes tentýž tisk přimlouvá se co nejvřeleji za rozšíření výchovy tělesné a ti, kteří nejvíce proti tělocvikovi brojili, dnes sami doznávají, že pečováním jen o duševní vývoj děcka a zanedbáním stránky tělesné, dopouštíme se na dětech péči naši svěřených neodpustitelného hříchu. V době vánoční odbýván byl ve Springfield, Ill., výroční sjezd učitelstva našeho státu a vrchní ředitel chicagských škol, Mr. Cooley, pronesl tam za hlučného souhlasu všech přítomných výrok, že "žádná škola, žádný vzdělávací ústav nelze dnes pokládati za dokonalý, který nemůže vykáhati se řádnou tělocvičnou" — a že "tělocvična a hřiště jsou k výchově dítek doplňkem nevyhnutelným." Anglický tisk výrok tyto s nadšením otiskuje, tleská panu Cooley-mu pochvalu a zdraví ho jako "apoštola nového směru". — Odkud ta změna? Lid americký poznal důležitost výchovy tělesné a jak řekli jsme již v článku "o tělocvikovi na školách", cokoliv lid zdejší za

dobré uzná, toho uchopí se s celou energií svého podnikavého ducha. A tu nemůžeme jinak nežli vysloviti své politování nad tím, že u nás, kteří jsme byli mezi prvními, kdož poznání důležitosti výchovy tělesné zde šířiti začali, tato u nás spíše klesá, nežli aby se zvelebovala — že u nás důležitost spolků tělocvičných není posud dosti oceněna, dosti pochopena. č.

"Některé lidi lze podváděti stále, však některé podváděti můžeme jen do jisté doby" — tato slova nesmrtelného Lincolnova hodí se výborně na ten nesčetný počet obětí všelijakých špekulantů, různých společností, jichž jediným účelem jest těžiti a bohatnouti z lehkověrnosti lidské. A zdá se, jako by těch lidí, které lze podváděti stále, byla na světě převážná většina. Jaký ohromný počet obětí padlo do osidel společností, které "zaručovaly každému jistou a rychlou cestu k zbohatnutí." Napadlo některému z těch, kteří uvěří lákavým oznámkám, proč vlastně podnikatelé nevolí sami tu cestu k "jistému a rychlému zbohatnutí", a raději posílají po ni lidi jim úplně neznámé? Činí to snad jen z pouhé lásky ku svým bližním? Nikoliv — chytří špekulanti vědí, že nejjistější cestou k zbohatnutí jest seděti pohodlně v úřadovně, přijímati peníze od lehkověrných lidí za to, že je pošlou po "jisté cestě k zbohatnutí", kde ale na ubožáky čeká vždy jen trpké zklamání. Právě tak jako vyrábitele různých letkvarů, "jimiž vyléčí přímo zázračným způsobem každou, i tu nejtěžší chorobu, které mají zachovati sílu a neporušené zdraví až do pozdního věku" — ale když nastane porucha v zdraví pánů vyrábitelů, nevzpomenou si na své patenty a spěchají rovnou cestou k zkušenému lékaři. Ale přec jenom četní ti špekulanti bohatnou, což jest důkazem, že, jak Lincoln řekl, "některé lidi lze podváděti stále." č.

Na kolikrát si již mnohý ten upřímný pracovník a činovník sokolský přál, aby konečně mezi námi tady ve Spojených Státech, v zemi této volné a svobodné, kde kast nám netřeba, nastalo opravdové osvězení a obrození věci sokolské, kdy kraj zůstal by věcí vedlejší a smýšlení jednotlivce, jen když pokrokové, nebylo v celku na závažu. A nyní již prvé učinily se kroky, prvá schůze výborů jmenovaných těch kterých jednot sokolských k vzájemné dohodě skutkem se stane a ku Svazu česko-slovanského Sokolstva v Americe dojíti má. Těšíme se tomu i doufáme, že dotyčné výbory, jež až dosud byly jmenovány, učiní další kroky a pozvou hlavně Dělnícko americké sokoly, bratry a sestry k vyslání výboru a nějakému pravoplatnému rozhodnutí u příležitosti sjezdu jejich, mimo celé řady nesdružených tu i onde. Pokud se týče Poláků, Slováků a Slovenců, pravda, neodáváme se zbytečným illusím, ale tolik připome-

nouti stačí, že Slováci s námi byli na závodech posledních, okolnost to, již nelze jen tak ledabylo přehlédnouti, zvláště uvědomíme-li sobě, že ve Svazu práci společné, a tělocvičné zejména, nemohlo by jiné býti na závažu. To vše ostatně uvidí se později, strachujeme se však již z předu, že kněžstvo polské, slovácké a slovinské tak zhola ty hochy mezi nás nepustí. Mnozí prý z našich a tak také na druhé straně nevěří v budoucí Svaz, domnívajíce se, že snad chceme nesdružené jednoty a sbory jednotlivé v záplavě četného Sokolstva N. J. S. nechat utonouti, odejmouti jim vše zač druhdy bojovaly a od nás se odlišovaly, — nikoliv. Snahy naše jsou upřímné a poctivé, dokázali jsme toho v listě svém i prací nynějšího V. V., který dovedl se nad různé maličkosti povznést, dovede oceniti smýšlení druhého a znaje smýšlení sborů svých i přání, vedle stanov N. J. S. dokáže dojista v dobách příštích, jak velice záleží mu na styech bratrských s bratry se všemi bez rozdílu i neleká se přinést jakýchkoliv, jen když rozumných, obětí.

Již několikrát jsme chtěli upozorniti dotyčné kruhy naše na podivné u nás pořádání výstav a bazarů a pod., však z pochopitelných příčin nechali jsme to až po nich. Dosud všude a vždy u takých příležitostech jednalo se pouze o výdělek. Někdy se k tomu přidalo také trochu dupandy, přimíchalo pár náramně pěkných kupletů a solových výstupů kluzkého rázu, nějaké to výherní kolo a pod., a "velikolepá" výstava toho neb onoho sboru byla po celý týden v proudě, jen když peníze se sekaly. Oč tu na jedné straně mohlo se prospěti mravně dobré věci naší, kdyby ku příkladu pořádala se výstava skutečná, výstavka české práce, českého umění a české přičinlivosti. Dnes již si toho v mnohých sborech našich můžeme dovoliti, máme nejen vlastní řemeslníky, dobré dělníky, ale tu a tam i umělce, již radí se pracemi svými v těch kterých odborech dojista k silám lepším. Věc dá se snadno zařídití a na druhé straně rovněž může přinésti výsledek hmotný dosti slušný. Mohli bychom sezvati jednotlivé závody místní, jednotlivé dílny české a řemeslníky, aby na jisté vykázané jim ploše výstavky svých výrobků uspořádaly, vedle prací výtvarného umění a ukázek českého snažení spolkového, výstavek a ukázek práce hudební a sokolské i výstavky ručních prací českých žen. Co vše se dá snéstí jen při trochu dobré vůli, dokázali nám v Clevelandě. A vidíte takovéto výstavky byly by nejlepším povzbuzením k práci vystavovatelům, nejlepším obrazem činnosti lidu českého v těch kterých městech a ukázkou cizině, jež ovšem zvláště pozvána by býti musela, co naši dovedou. Spůsobem tímto prospělo by se celku mravně a pořadatelsví by z prodeje dáreků a jiného také lecos mohlo získati — hmotně. Takovéto výstavky místní, kde se jen dá mohly by případně spo-

jiti se s okresními výstavami Američanů, aneb pořádati se neodvisle, jakž poměry místní toho vyžadují, ale ať bylo by tak či onak, prospěch byl by vždy jen dobrým.

V jednom z minulých čísel "Sok. Am." přinesli jsme malou výstrahu umělcům českým, aby se nedali mýlití domnělými úspěchy některých svých kolegů, nepohlíželi na Ameriku jako na zaslíbenou zemi pro každého, kdo absolvuje pražskou konservatoř, a aby cestu svoji do země této odložili vždy až do té doby, kdy dobudou si zvučného jména v městech evropských, které upozorní na ně pak praktické a podnikavé "manažery". Ačkoliv výstraha naše nalezla ohlasu i v jiných českých listech a vysloveno bylo přání, aby otištěna byla v listech pražských, přece na vzdor tomu některé naše časopisy šmahem otiskují zprávy, o jichž nepravdivosti jsou v redakcích přesvědčeni, ale otiskují je v úmyslu některému umělci prospěti, zapomínají, že mohou zpravami takovými pohnouti jiné četné umělce k cestě do "zaslíbené země" a připravit jim trpké zklamání. Jest přece veřejným tajemstvím, že slušné umělce jest obvyčejné v oznámkách novinářských dva ba až čtyřikrát větší, nežli ve skutečnosti — a který umělec o b d r ž í za své vystoupení odměnu ve třech číslicích, toho do Ameriky předcházeti musí hezká řada úspěchů. Ale na vzdor tomu my beze všeho jsme s to namlouvati veřejnosti, že "turné toho neb onoho umělce českého vynese mu 80—100 — nebo 200 tisíc" — a ký div, že si pak tučet zrovna tak dobrých umělců v Čechách myslí: "Když on, proč já ne?" — a už se chystá na cestu. Cizí umělci jména světového jsou šťastni, vynese-li jim jejich turné čistých \$5,000—\$10,000 — a jak směšné to jest, když my každému umělci, třeba až posud neznámému, určujeme napřed už statisíce. Oznámení takové, jak jsme s vrchu poznamenali, může pomoci jako reklama těm, jichž se přímo týká, ale jest to nebezpečné lákadlo pro ty, kteří dnes k Americe toužebně pohlíží a svatosvatě věří — "že když ten dostane sto tisíc, proč bych já nemohl získat dvě stě tisíc?" Neškodilo by, kdyby české časopisy přijímaly barnumiády pánů "manažerů" s větší rezervou. č.

Člověka ovšem blaží vědomí vykonané povinnosti, když ale ve snaze jeho upřímné ozve se tu aneb onde rázný hlas a projev sympatický, tu potěší se vida, že není ještě vše co na místech těchto píšeme "pouhým hráchem na zeď házeným." Jest věru ta čirá pravda vzácným kvítkem, který mnohý rád ošetruje i podniká mnohé oběti, když třeba, a na druhé straně mnohý opět, jenž dusí ji a šlape, jen aby ani dost malý záblesk její nepronikl dále. Však marnost nad marností! Lid náš a zejména dorost potřebuje dnes jiné výchovy, nežli jaké jsme mu po-

skytovali až dosud placenou tyrádou, oznámkou, krvákem, dupandou a všelikým lesklým humbukem plným zbytečných frází a hesel "bussinesských" také vlastenců. Musí nadejít očista a to nejen v silných a sdružených řadách našich, ale i jinde, jakž dobře píše "Šotek" slovy upřímné porady, za něž mu jen vděčíme: — "Pokud jde o Sokoly, vidíme v jejich orgánu patrnu snahu přimět členstvo k opravdové práci a k upřímnosti v myšlénkách i skutecích. Budou asi i mezi nimi staří, tuční kapři, jimiž nepohne už ani sebe mrštnější štika, ale v celku jest to přece jenom jakási elita křepkosti a neporušenosti. Se sokolským dorostem nevypadá to třebas skvěle, pokud jde o češtinu, ale českého vědomí je dosud v té mládeži dost a myslíme, že není to u našich Sokolů v té příčině o nic horší než u německých Turnerů. Co tam, to tam a pozdě bycha honit — ale kdyby došlo o pravdu ku spojení všech sokolských odrůd a frakcí. k němuž prý se schyluje aneb aspoň znenáhla pracuje, bylo by lze ještě mnoho vykonati pro dorůstající mládež, která nemá dnes, kam se uchýlit a kde se slušně bavit — leda by přistoupila ke "spolku křesťanských mladíků" nebo k jiné sektářské organizaci. Jestli se nám náš dorost odcizoval a podnes odcizuje, jsme tím vinni my sami a nikdo jiný. Kdybychom se byli postarali o slušné útulky pro tu mládež, kdybychom jí byli závčas zařídili přiměřené klubovní místnosti po způsobu americkém, nebylo by dnes tolik pokoutníků a "bejzmentových" klubů, nebylo by tolik spustlých klacků, o jejichž eskapádách dočítáme se tak zhusta v povědomé rubrice denních listů. Mnoho bylo zmeškáno, ale spojí-li se sokolské sbory s tím vědomím, že mohou vykonati veliký morální čin: Zachrániti davy mládeže jednak před pustutím ve špatné společnosti, jednak před úplným odcizením — bude ještě mnoho napraveno."

RODIČŮM.

Kdybychom dovolili si o tom pochybovati, že máte děti své skutečně rádi, jak hněvali by jste se na nás, kdybychom řekli vám, že o zdraví jejich a vývinu náležitý ani myslíte, ani těla se jednoduše nestaráte, že na jedné straně ponecháte lékaři a na druhé škole, hubovali by jste a přece což jiného je, když ani ve snu vám nenapadne, že ten hoch váš, ta holka, právě v době od šesti let do čtrnácti a více potřebuje osvěžení a tělesného cviku, vedle úmorné a suchopárné práce ve škole, potřebuje soustavné hry a cvičení těla právě v těch částech, kde sezením a pouhou nečinností svalstva tělo zakrňuje, slábne a není tak spůsobilým vzdorovati veškerým nemocem a nehodám obyčejného života našeho. Jak jinak vypadá číperný a svěží klučina vracející se právě z tělocvičny místního sboru sokolského. Jen se naň podívejte a

porovnejte chování se a nápady tohoto hochy s oněmi synky vašeho, kterého již v mládí poslali jste do "šapu", aneb do tělocviku mu z příčin nepochopitelných nedovolíte, ponechávající ho na ulici, aneb doma někde v bavlne, jen aby se vám nenastudil. Jaký tu rozdíl!

A což ta vaše děvůška, kterou matinka již z mládí učí parádě a obouvá ji do úzkého střevíčku a natahuje na ni kletou šněrovačku, jen se na ni podívejte, jak líce její jsou pobledlé, kosti končetin jako hůlky, postava nachýlená, prsa stísněná a chůze — darmo mluvit. Pravda, nemáme vám co poroučet, ale tu dovoláváme se vašeho svědomí, lásky vaší k dětem svým vlastním a rozumu. Pamatujte si, že nejdražším člověka jest zdraví lidské, jeť nade všechny světa poklady. Můžete se postarati o rodinu pojištěním, můžete dětem svým dáti jakého chcete vzdělání, můžete jim koupiti barák a zachovati jim peníze k tomu, ale nedáte-li jim zdraví — zdraví, které nikde není na prodej — pak jste jim připravili peklo na zemi, odsoudivše je k nečinnosti, aneb k činnosti, jež v zápase o to bytí životní jen pokulhávají musí.

Jest vaší povinností jako rodičů, aby jste děti své vychovali co nejlépe a při tom zachovali je při té jarosti všestranné, která pro budoucno dá jim příležitosti zachovati si sílu těla, jež jakékoliv práce duševní tím spíše tak připustí, nedá jim tak snadno ochuravěti vlivem prací jednostranných a hmotných, budou stále svěží, při té zdravoti tělesné, mysle a mravní, která tak hned zkáže vzniknouti nedá. — Nevěříte-li slovům těmto, myslíte-li, že pohlížíme na věc jen v barvách růžových, jděte a přesvědčte se v tělocvičném sboru sokolského, jděte tam a rozmlouvejte se žactvem obého pohlaví, porovnejte nováčky s těmi, kdož již déle cvičí, odhod'te veškerý nemístný předsudek a pošlete i vaše děti cvičit.

Neváhejte, nečekejte zbytečně, jedná-li se vám opravdu i se stanoviska praktického o budoucnost dětí vašich. V sokolně ničeho se jim nestane a za dozoru schopných cvičitelů záhy se jim v kruhu sokolském zalíbí tak, že i vy pak půjdete mezi nás a s vámi jiní, poznávše vážný úkol vzdělávací a vychovávací škol našich tělocvičných, jež hlavní naší jsou pýchou. Tu nejlépe připravujeme děti pro život, zachováváme je rodu svému a to ovšem pro nás jako celek již znamená budoucnost, znamená život nezištné práce, zdravý a důstojný, jenž je stálým ruchem, stálou činností neklesající i musí býti zachován a udržován. Takový jest úkol náš a na vás rodičové milí jest jen, aby dobré věci naší jste pomohli a při tom pomůžete i sami sobě — dětem svým.

Prospěch tělocviku soustavného na zdraví lidské a vliv jeho opravovací, všude kde třeba získati rovnováhy jest nesmírný a otužilost následující ze cviků pravidelných mohutná. Stojaté vody páchnou,

nečinnost těla lidského jest záhubou, proto neustálá činnost hmotná a mysle, ve všem pokrok na zřeteli máme, prospívá a prospěti musí právě v té době dětské, kde tělocvikem náležitým nejen mnohé u vzrůstu opravit se dá, ale i mnohé zkřivenině a předčasněmu vysílení se zabrání, když mnohá porucha vleklá zrychleným proudem krevním se opraví, ba i odstraní. Ostatně k čemu více slov, pošlete nám dítky své a uvidíte co Sokol z nich vypěstuje, ba i co do kázně vám je zlepší a pomůže vychovati na dítky zdárné rodičů i původu svého dbalé.

Kdo hájí dobrou věc, musí míti na prvním místě charakter. Bezcharakterní člověk dobré věci více škodí, nežli její nejúhlavnější protivníci.

ZA POVINNOSTÍ.

Jsou jisté povinnosti, které má syn k otcí a matce, jsou jisté povinnosti, které zůstávají i s dcerou vůči rodičům, neplní-li jich pak ti, ani oni, říkáváme o nich, že jsou nevděční. A nevděčné dítě, třeba jinak sebelepší bylo, aneb býti se zdálo, nemůže rozhodně počítati na souhlas nejbližšího svého okolí a souhlas člověka vůbec. A jako v rodině takového nevděčného dítěte se žalem se vzpomíná a matičkou drahou vzpomínka taká mnohou slzou se provází, jest i nevděk v opovržení každého, kdož za dobré se jej dožil, ať již byl to člověk příbuzný, aneb člověk vůbec, jemuž jste pomohli. Slovo nevděk nemá tedy dobrého zvuku, nemá a nemůže ani tam kde v klidu chceme se vyvíjeti, kde vědomi si svých povinností staráme se jen sami o sebe, abychom tak děli, třeba dleli jsme mimo vlast svou starou.

Mimo vlast svou starou! Zdaliž není právě to země, kdež my se zrodili, my ti starší, zdaliž není zem to posily, odkudž čerpáme a čerpati chceme poučení ve všem jednání našem sokolském? Zdaliž není ta vlast to stále, která sama ubohá jsouc, nemohla nám všem bez rozdílu dávatí vše čehož bychom si přáli, čehož nejvíce nám třeba — chleba a zase chleba. — A protože nám naše drahá matička nemohla dáti chleba s máslem, zdaliž proto jsme na ni zanevřeli? — Zdaliž proto jsme na ni zapoměli, vzdálené? Nebylo by i v tom čirého nevděku? A pak, kde by bylo posily v těch našich řadách sokolských, kdyby tak občas nepřišel mezi nás dobrý a nanejvýš nadšený bratr z Čech, bratr, který s věcí naší společnou myslél by upřímně a poctivě. Nesnáze naše ovšem jsou mnohé, překážky rovněž tak, třeba pod štítem humanity namlouvali bychom sobě, že jako občané američtí nejsme již to, co jsme bývali, že láska naše k vlasti staré vychladla. Nemůže tak býti a nesmí, třeba byli jsme příslušníky velikého národa amerického desetkráté, třeba používali výhod svobod-

ného a volného zřízení veliké republiky, proto jen přece původu svého ani na sobě, ani na dětech zapomenouti nesmíme a nemůžeme, neboť samo to české srdce nám nedovolí.

A přece zdá se nám, že zvláště v době poslední zvykli jsme si na pohodlnou výmluvu, "že košile bližší kabátu" a podle toho se držíce, nedáváme, aniž přispíváme na věci české ve vlasti vůbec. Kolik na příklad před lety poslali jsme na Ústřední Matici a nyní? Skoro nestojí ta naše dobrovolná daň národní ani za zmínku a což teprve ta daň ve prospěch českého školství ve Vídni, na niž jsme v listě našem byli upozornili. Nedostali jsme ani jediného centu příspěvku, nenašel se jedinký sbor našeho sdružení, aby pomohl, co zatím jednotlivé sbory Jednoty americko-dělnické již slušný obnos k cíli tomu šlechetnému sebraly. Vědět předobře, že v zápasu o bytí novověkých národův osvědčilo se vzdělání nejširších vrstev nejmočnější zbraní, nejúčelnější záštitou v boji směřujícím k časovému vývoji. A k tomu jsou tu hlavně školy, školy v nichž na základě mateřštiny vyučuje se a podle nichž každý národ se posuzuje a dle výsledků jejich práce pořad a místo v lidské společnosti získává. Jedině školou snaživý národ jde k vítězství na poli zápasův fysických i duševních a v té pak škole, kde i soustavnému tělocviku se mládež učí, tím více prospívá. A to vše děje se za dozoru výboru sboru Komenský ve Vídni a doma v ohroženém území péčí Matice školské.

Pochopujete dojista proč na začátku roku nového vám toho připomínáme, proč obracíme se k srdcím vašim českým, jež dojista nezatržela se úplně a ví snad dosud, že láska ta k vlasti staré i u nás zde měla by být jedním z nejušlechtlejších citů, který opravdovou vzpruhou člověka je k žití a práci. Což renaučily nás znáti nejlépe ty výpravy naše české z Ameriky do máti měst, zdaliž nepřinesly nám posily a vzpruhy k pracem všem našim národním?

Nikterak se neprotiví zásadám našim volným a zřízení zdejšímu i ctnostem našim občanským, když tam těch doma podporou vzpomeneme, když k uhájení pravdy a nezvratných práv národa českého přispějeme přímo, aneb jinak pomůžeme, vědouce, že učinili jsme tak pro věc šlechetnou, pro budoucnost bratří svých, národa svého. A čím jest národ menší, čím chudší ve složení svém, tím krásnější jest býti zdárným a vděčným synem jeho, třeba i mimo vlast svou starou jsme dleli a domov svůj nuceni byli jinde vyhledávati, tím čestnější práce, čím upřímnější vzpomínka.

Vzdalovati se povinností k vlasti staré nelze, vše-láskou všech národů omluviti se nedá, dokud bude malých a velikých národů, jež v zápasu o bytí na všech polích se střetnou, dokud nebude rovnosti jich všech velikostí i kulturou. Vždyť vidíme tak nejlépe v nové této vlasti své veliké, veliké právě proto, že

veliké se tu přináší oběť na školství, školství veřejné a s veškerými těmi pomůckami a vhodnými cestami k dalšímu se vzdělání těch kterých odborů. Naši ve vlasti se udržují proti všemu příkoří a my jim máme pomoci, jeť tak naši povinností, jako povinností se udržeti zde na dobu nejdelší. Pamatujme si, že úcta k sobě samým, rodičům a praotcům, k rodu svému a vlasti jsou vlastní dějiny celého světa a kde se o nich mluví s upřímností a synovskou péčí i vděkem. vždy tam s úctou pohlížíme, kdežto tam, kde jedné se o nízké prospěchářství, násilnictví, ramenářství a bezzásadnost, tam s odporem a ošklivostí se odvracíme. —

Chceme opravdu přispívati ku povznesení jména českého? Chceme slouiti Čechy, chceme prospěti svým, našim i budoucím? Chceme-li, tož třeba nám posily, posily z vlasti naší staré a tu-li chceme i u věcech našich, musíme chtě nechtě také občas sáhnouti do kapes a pomoci.

Řekněme někomu, aby se vykoupal ve vodě, v které se byl již někdo jiný vykoupal, zajisté by tak neučinil — ale dýchati vzduch zkažený, jinými lidmi již upotřebený, tomu zdá se, jsou lidé už zvyklí. A přece vykoupati se ve vodě, v níž deset lidí již těla svá očistilo, zdraví těla tak neuškodí, jako dýchati upotřebený již vzduch.

JAK ZACHOVATI SI SVĚŽEST, KRÁSU A MLÁDÍ.

Vyhledali jste pro mne opravdu pěkné téma, jen co je pravda a poněvač nevím jak na poprvé se zachová, prosím jen, abyste tužky nešetřili. Jako vy, tak známá lékařka Grace P. Murrayova, napsala kdys, že potřeba tělesné činnosti za účelem zdraví a vývinu svalstva spočívá na zásadách bytí — čili, že člověk jest vlastně pracujícím strojem. Stav nečinnosti má pak v následek poškození a rozklad celého ústrojí a nemoc následuje. Pakli stroj nepracuje, rez ho poškodí záhy. Za panujících společenských poměrů a moderního života jednotlivci pouze jednostranně čili vždy jen jedním směrem se vyvíjí, totiž vedle toho jakou konají práci, a následek, že tělesné zdraví jen trpí. Chceme-li se věnovati tělocviku, musíme tedy okolnost tuto na zřeteli míti a podle zaměstnání našeho i zařídit si hlavně cviky své, jež pomohly by vypěstovati i to svalstvo, jež v denní práci naši jinak nečinným zůstává.

Abychom lépe pochopily družky drahé a tím spíše ocenily námahu našich cvičitelů a učitelů tělocviku, podívejme se na příklad na kováře, jehož pravé rámě jest nadobyčejně mohutné a vyvinuté v následek zacházení denně s těžkým kladivem. Aby obě rámě stejně zmohutněly jest jen třeba, aby kovář dal i levíče trochu práce stejného druhu a ve stejné mí-

ře. — Děvče po celý den u šicího stroje sedící, aneb klerk nad psacím stolem po celé dny skloněný potřebuje dojistu jiných evičení, nežli na příklad listonoš, jehož dolenní končetiny méně potřebují eviku nežli ony horní. Soustavný tělocvik pomáhá tudíž vyrovnati jakýkoliv nedostatek ústrojí našeho tělesného a přispívá k vývinu všech částí těla, svěžesti mysle, působí na soulad, krásu a silnými nás čině, uchová nám zdraví na déle a zachová tak i krásu naši. —

Odtud také proč naši cvičitelové stále na náležité osnově tělocvičné pracují i snaží se pořad tak sestaviti, aby k tělesnému vývinu všech svých žáček přispěli co nejvíce a každé jednotlivě prospěli. Na různých kolejích a školách veřejných větších měst o tom, jaká, který žák aneb žačka potřebuje evičení a prováděti smí rozhoduje lékař, který hlavně srdce zkoumá. Opatření ta v našich sokolnách, žel ještě nemáme.

Správné pochopení jednotlivých pohybů v každodenním (ba každé minuty) žití našem, jest nejen třeba, ale prospívá nám tak, abychom únavy se uvarovaly, přispěly si k pěknému nesení těla a vykouzlily si samy, abychom tak děly, soulad celku. Vždyť již jest dobře věděti, jak máme se zastaviti, jak máme správně státi, jaká má býti naše chůze, jak můžeme si poskočit, jak běh svůj zařídit a jak stoupati po schodou. Vše to se stanoviska tělocvičného jest důležité nanejvýš. Stoupáme-li po schodech, vzpřímíme se tak, aby celá tíha těla spočívala na jedné noze a to zcela bezpečně a mezi tím, co zvednouti chceme nohu druhou, pohneme hoření částí těla volně, majíce prsa vypnutá a tak ubíráme se výš. — Rychlost stoupání pravidlujeme si samy a sice dle toho, aby srdce naše netrpělo, aneb plíce. Pakli srdce silně a rychle buší a sotva dechu popadáme, odpočineme si až se uklidní a volněji se nám dýchá. To ostatně platí o každém evičení. Jakmile si svaly na různé výkony tělocvičné zvykly a soustavně prováděnou práci u zvýšené míře podnikají, srdce si též zvykne a plíce rovněž více vydrží, čili tak snadno se neunaví. A v tom právě spočívá výhoda evičení tělesných.

Málo jest těch, kdož nejsou sokolky, kdož neevičí, aby věděly, jak má děvče státi. Chceme-li se o tom přesvědčiti, stačí jen položit si na příklad knihu na hlavu, vzpřímiti se a tak v rovnováhu se uvést, aby kniha nejen nespadla, ale snáze jsme ji mohly unést. Hlava tu musí přijíti v jednu čáru s celým tělem, brada se vtáhne zpět, prsa se vypnou, žaludek zpět, kolena se narovnají, podpatky stěvíčků jdou k sobě a nohy špičkami od sebe. Stoj spatný. — Jaký ve stoji tomto a onom, který tak často na ulici vídáte jest rozdíl, v kterém více elegance, krásy a jemnosti? Hlava nedbale do předu nakloněná, prsa stlačená, žaludek jako nafouklý a celá dutina břišní

místo stažená v přirozených hranicích bočních kostí, jako vypouklá. Kolena skrčená, nejistá a nohy od sebe. Nejen že takovýto stoj jest nehezský nanejvýš, ale ubírá stáhnutému tělu na tvarech a postava celá zdá se podivnou, nehledě ani k tomu, že stoj tak chybný má vliv i na zdraví. Plíce nemají tu volné rozednuty a vnitřní ústrojí tělesná zbavujeme přirozené jich opory.

A ku podivu i ta naše chůze není vždy správnou. Tak jako ve stoji, také zde prsa musí býti vypnutá. Houpat se pevně na jedné noze, tak aby ucho, ramena, bok a kotník byly v jedné přímé čáře, kráčející natáhne druhou nohu, palec dotýká se půdy nejdříve a pata v celé své rozloze poznenáhlu následuje přicházející v polohu úplné podpory mezi tím co tělo pohodilo sebou v před na krok následující se připraví. Noha, na níž tíha celého těla spočívala, nadzvedne se od paty k palci a nadhodí v před. Chůze jako prostředek pohybu a chůze jako cvičení jsou dvě rozdílné věci. Abychom chůzi učinily si prospěšnou a jako cvičení musí se dít rychle a rázně s jistou silou, tak abychom uvedly v práci veškeré svaly i hoření části těla, rukama musíme kláti, tak aby oběh krevní jsme pobídly.

Obyčejné a pravidelné pochody, hry, rej, prostná, běh ano i tanec — vše to jest tělocvik. Tanec, jakž družky drahé se již usmíváte, jenže myslím tanec ve vzdušných místnostech, nikoli divý rej v kouři a dýmu, v tlačení pařících se párků a pod., tanec pěkných a ozdobných krůčků, prostná s činkami lehounkými z počátku, kůžele, batony a tyče, šerm, plování a veslování, vše cvičení pro nás se hodící, jen když náležitě přispůsobena jsou. Však o tom dovolíte-li, jindy.

Dr. Nová.

Čistý vzduch, čisté svědomí, čistota těla, zdravý pohyb a střídmost — to jsou ty nejjistější prostředky k zachování zdraví, ale lidstvo těchto jediných neomylných prostředků proto si tak málo váží, poněvať jsou příliš laciný.

Tanec získá tělu našemu uhlazenosti a děcko mělo by mu býti učeno co nejdříve.

Locke.

CVIČENÍ KŮŽELY.

Před nějakým časem napsal lékař, jenž po dlouhá leta zastával též úřad evičitele tělocviku, článek, nadepsaný "Too much clubs" — v kterém varoval ostatní evičitele, aby nedávali se unášeti přílišnou náklonností k tomuto jinak dosti pěknému cvičení. Právě mezi jiným, že kůžele právě jsou to, které jsou s to sváděti evičitele k přehnanému umělůstkářství, na úkor zdraví evičenců.

A vždyť jest všeobecně uznáváno, že cvičení kůžely jest tak vydatné, jako jiné eviky prostné — jaké tedy v něm hrozí nebezpečí?

Totéž mohli bychom říci o cvičení na hrazdě, totéž mohli bychom říci o kruzích. Obě z jmenovaných náradí poskytuje nám příležitost výborně procvičiti jisté skupiny svalstva — ale i méně zkušený evičitel ví dnes, že nemáme střídati visová cvičení na hrazdě v zápětí s visovými eviky na kruzích. Jedno cvičení samo o sobě může býti dobrým, prospěšným, vydatným, ale nesmíme pustiti se zřetele, za jakým cvičením následuje, neb jakému cvičení předchází. Nezkušený neb nedbalý evičitel může špatnou volbou náradí po sobě následujících prohřešovati se proti všem pravidlům hygieny tělocvické — ač náradí neb cvičení samo o sobě velmi dobré jest. Není tomu dávno, kdy slyšeli jsme výrok jednoho a poměrně dosti zkušeného evičitele: "Když tak sokolky musejí dlouho stát — to je pak nejlépe jim dát skoky . . ." — Když tedy děvče dlouho stojí, a dolejší končetiny má následkem toho krví obtěžkané, když žíly jsou krví přeplněné — jen tedy honem do vysokého neb dalekého skoku! Ale nesouhlasilo by více se zákony tělocviku hygienického, kdyby dívky než nuceny jsou ke skoku, ať již vysokému nebo dalekému, dříve lehkými, hbitými eviky krev po celém těle rozproudily a tak dolejší končetiny tíhy zbavily? Leč nechtěli jsme se pouštěti do podrobného rozboru v tomto krátkém článku tak vedlejšího předmětu, jakým jest *hygieny tělocviku* — chtěli jsme uvést jen některé příklady a tak ukázati, jak namnoze cvičení samo o sobě jinak prospěšné, škodlivým se státi může.

A totéž lze říci i o kůželích.

Kůžel jest náradí, jehož ovládání podmiňuje jistý stupeň zručnosti, a vyžaduje mnoho trpělivosti, jak se strany evičitele, tak se strany evičenců. Proto nutno počínati si s největší opatrností. Mějme na zřeteli, že při evičební hodině není hlavním cílem naším, evičence nějakým umělým, všelijak kombinovaným cvičením naučiti — ale že hlavním účelem jest, jako každého jiného cvičení, aby celý náš organismus měl z něho nějaký prospěch. Lépe jest voliti cvičení jednoduchá, která všichni evičenci snadno provádějí, nežli voliti kombinace, které provede jen několik jednotlivců. Kdo chce naučiti se evikům obtížnějším, ať evičí se jim sám před nebo po cvičení — anebo doma. Hled'me cvičení kůžely pro hodinu evičební upravit tak, aby dala se lehece prováděti s vydatnými pohyby nohou i trupu — a nedovedeme-li cvičení kůžely takto kombinovati, neb není-li družstvo naše tak pokročilé, aby cvičení takto kombinovaná mohlo lehece prováděti, neopomeňme vždy po několika minutovém cvičení velet, aby evičenci kůžele na zem postavili, načež proved'me s nimi eviky trupu i nohou. Ale evičiti patnáct neb dvacet minut jenom všeliké kruhy, až páže umdlévají, přičemž nohy i trup nehybnými zůstávají — a potom ještě přejíti k cvičení na hrazdě, kruhy, nebo bradla — jest nemalým prohřešením se proti zákonu tělo-

eviku hygienického — a žel, že takových hříchů jest v různých tělocvičnách pácháno ještě dnes až příliš mnoho.

Čistou vodu, čistý vzduch nám příroda dává zdarma — a ač jsou to důležité faktory v zdraví lidském, jest až hříšno, jak těmi dary lidstvo pohrdá.

NÁŠ NÁRODNÍ PROBLEM.

Nejenom společnost lidská — ale i jednotliví národové, jednotlivé státy, jednotlivé obce mají své problémy, o jejichž rozluštění se moudré hlavy stále pokoušejí. A naše české obce — naše české kolonie v amerických městech nečiní v ohledu tom žádné výjimky. I my máme své národní a společenské problémy — ale byli jsme vůči nim stále tak netečnými, tak nevšímavými, že pohlížíme jako na veliký pokrok již na tu okolnost, že se o luštění těch problémů pokoušeti začínáme.

Netřeba ani podrobněji rozepisovati se o tom, jaký ten náš problem jest. Naše druhá generace se nám odeizuje, českému kmeni odumírá — jak tomu předejít? To jest otázka, na kterou nejenom v česko-americké metropoli, v Chicagu, hledáme odpovědi, ale kterou se zabývají jiná, tak zvaná “města česko-americká” — a jestliže ještě otázce té nevěnovali jinde pozornosti, musí tak učiniti co nejdříve.

Zůstaneme-li vůči okolnosti této nevšímavými, brzký zánik české větve zde jest neodvratným. Dejme tomu ale, že bychom na tento osud, který během doby očekává všechny ostatní národnosti, pohlíželi zcela klidně a řekli si: “Konec přijítí jednou musí tak jako tak, co na tom, přijde-li o něco dříve?” — nesmíme přece pustiti se zřetele otázku hmotnou. Máme celou řadu různých spolků podpůrných, které zavázány jsou vyplatiti po smrti členů tolik a tolik jejich pozůstalým — budou organizace tyto s to do státi závazkům, když to nynější mladé pokolení již se nás počíná vzdalovati a začíná splývat s lidem domorodým?

Co tu činiti?

Na sjezdu Č. S. P. S. usneseno bylo, aby dovoleno bylo ve schůzích jednání v jazyku anglickém, tak aby vstup mladým, zde rozeným mužům, byl do organizace té umožněn. Usnesení to jest doznáním, že již synové naši nejsou jazyka českého tak mocní, aby dovedli česky rokovati a že nutno jest učiniti jim tento ústupek. Věříme, že usnesení to přivábí do středu Č. S. P. S. valný počet česko-amerických mladých mužů, ale o konečném rozluštění problemu zde nelze mluviti. Jest to lék, který uleví na chvíli, ale chorobu nevyhladí.

Že mladý živel rychlým proudem spěje do cizího moře, počítováno jest nejenom v Č. S. P. S., ale i v jiných spolecích, počítují to jednoty sokolské, ba počítuje to celý náš národní život. A žel, musíme

to doznati, že právě ten žádoucí živel, jest to, který se nás vzdaluje a ten nežádoucí, který není spůsobitým k tomu, aby české jméno zde zachoval a jemu čest dělal, ten se nás ještě jakž takž přidržuje.

A když si položíme otázku: čím to jest, že ten lepší se nás vzdaluje a ten nežádoucí při nás zůstává, tu chtěj nechtěj odpověď sama se nám bude stavěti před oči, a i kdybychom oči své násilně před ní zavírali.

Odpověď ta zní: že proto ten lepší živel se nás straní, nás se vzdaluje, nám se vyhýbá, což za následek má jeho úplné odeizení, poněvač mezi námi nenalézá to, po čem duch jeho touží — a proč zůstává nám věrným ten živel, který ukojení svých tužeb hledá jen v tanečích, hýření a pitkách? I na to si může každý snadno odpovědět.

Co tu činiti?

Dovoliti mládeži, že může ve středu našem mluvíti anglicky, valně nepomůže. Marné jest vábiti inteligentní mládež česko-americkou takovým vnaídlem, když je zde celá řada jiných věcí, které ji zase z našeho středu vypuzují. Kdybychom napřed odstranili vše to, co nám samým ke cti neslouží a slušnější živel od nás oddaluje — česko-americká mladá inteligence by se nás nevzdalovala, ba nutila by se k tomu, česky rozprávěti, jen aby mohla mezi námi býti, s námi se baviti.

Proto, chceme-li tento náš problem rozuzliti, musíme s luštěním jeho začíti na pravém místě — vše jiné, ať podnikneme cokoliv, jest marné. Naši synové jsou zvyky svými více Američany nežli Čechy — což jest zcela přirozeno. A chceme-li je mezi sebou udržeti a tak národní život náš prodloužiti, musí veškeré snažení naše vésti se k tomu cíli, bychom vše přispůsobili jejich zvykům, jejich náklonnostem, jejich tužbám. Neříkej nikdo, že bychom byli nuceni obětovati své “češství” — nikoliv, ponechme si jen vše to české, co je pěkné, ušlechtilé, odložme to, co odpuzuje a přijmeme za to, co pěkného vidíme u Američanů — a problem ten bude záhy rozluštěn. Ale pokud ta nejkrásnější slavnost nebude se mocti u nás obejít bez hlučných pitek, pokud z oken národních síní zní budou týden co týden jen vřiskavé odrhovačky a jásot křepčící a hýřící mládeže, pokud mnohé “české slavnosti” pod širou oblohou budou poskytovat obrázky, od nichž slušný člověk s hnusem odvraceti se musí, pokud při každém podniku budeme počítati vždy jenom na to, mnoho-li vynese a této touze po zisku obětujeme i své dobré jméno, svoji dobrou pověst — potud marné jest, vábiti do našeho středu inteligentní česko-americký živel — takové obrázky, jejichž vytkli jsme jen několik jej z našeho středu vypudí, i kdybychom mu svoji krásnou českou mluvu obětovati chtěli!

Vštipme dítěti lásku k tělesným pohybům tak aby se mu staly druhou přirozeností.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO.,
566 W. 18th St. Chicago, Illinois

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois

Pořadatelé:

Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa
Části přírodovědecké, zdravotní, atd.
JOSEF ČERMÁK, 1562 W. 16th St., Chicago, Ill. . Části povězných
A. HALLER, 818 So. Ashland Av., Chicago, Ill. . Části technické

Editors:

Veškeré dopisy pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavněmu pořadateli:
Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

SUBSCRIPTION - - - - - 75 cents per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateli V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatelové zvláštní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednatel Výkonného Výboru

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle, nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se sokol sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nově odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní sborů výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 566 W. 18th Street, CHICAGO, ILL.

NĚKOLIK SLOV O SPOLČOVÁNÍ.

Netřeba snad ani zvlášť poznamenávat, že spojení Plz. Sokola s klubem bicyklistů v Chicagu uvítali jsme s potěšením. Spojením tím přibýlo pod sokolskou střechu mnoho nových, čilých sil a tím starší pracovníci povzbuzeni jsou opět k nové práci, k nové činnosti. Klub bicyklistů vládl též slušným majetkem, který vplynul do pokladny Plz. Sokola — a za panujících poměrů ani ten nejideálnější sokol nemůže okolnost tuto ponechat bez povšimnutí. Neb čím více přiblíží se ta doba, aby sokolská budova zbavena byla těžkých závazků, tím dříve dočkáme se, že sokolský ten stánek věnován bude výhradně tomu účelu, kterému byl ve svých počátcích zasvěcen. —

Ale při tom všem netajíme se ani dost málo, že větší část nadšení ponecháme si až na dobu pozdější, až budeme viděti m r a v n í výsledek nového tohoto spojení. Plz. Sokol jest na prvním místě sborem těloevičným, sborem, jenž v lidu českém šířiti má poznání důležitosti výchovy tělesné. Kdyby dnešního dne počet členstva jmenovaného sboru vzrostl na tisíc, a evičárna zůstávala prázdnou —

neviděli bychom v tom ani dost malý krok ku předu, poněvač tím více práva dávali bychom veřejnosti, aby nám při každé příležitosti vmetla ve tvář tu ostrou pravdu, že sami neprovádíme to, co hlásáme. Čítá-li těloevičný sbor 500 členů — a v těloevičně shledáváme se sotva s dvacíti nanejvýše třiceti členy — pouze utvrzujeme veřejnost v tom, že sami nevěříme v to, co hlásáme, poněvač slova naše nejsou provázena skutky. Připusťme, že většina členů jest již v tom věku, kdy navštěvování těloevičny vyžaduje již hluboké přesvědčení o blahodárném vlivu těloeviku na celou soustavu tělesnou, — že tedy nelze očekávat, aby všichni do těloevičny spěli s tímž nadšením, s touž chutí, jako bujará mládež — přece jenom chová Plz. Sokol dnešního dne ve svém středu dosti mladého členstva, bychom právem mohli očekávat, že se počet evičičního členstva ztrojnásobí. A ač ani to nebylo by mnoho, byli bychom s takovým ruchem v těloevičně prozatím spokojeni.

Proto opakujeme, že ač nás sloučení sborů jmenovaných nemálo potěšilo, že ač vidíme v tom veliký prospěch hmotný — přece jen ponecháme si nadšenější projev až do té chvíle, kdy viděti budeme výsledek m r a v n í. A abychom o čilém ruchu v těloevičně mohli přinést co nejdříve potěšitelnou zprávu, tomu patří naše upřímné Na zdar! č.

FEUILLETON.

Znáš milý čtenáři pana "Přítele pravdy?" Ne-li, budeš ho snad znáti pod jiným jménem. Viděl jsem, kterak také pán ten někdy se podepisoval "Pozorovatel" — někdy psal — a posud píše — pod šifrou "Váš čtenář" — "Váš odběratel" — ba také už se vyskytl na veřejnosti jako pan "Veritas".

Nuže tedy, tento pan Přítel pravdy, nebo Pozorovatel, čili Čtenář, Odběratel, anebo Veritas, jest člověk velice prazvláštní. Jest to skutečný přítel pravdy — aspoň to o sobě obyčejně vždy sám píše — který argusovým zrakem bdí nad tím naším životem, nad veřejným pořádkem, veřejnou mravností — který britkým perem nemilosrdně tepe veškeré nepravosti, ba zajede si časem i do jednotlivců, na veřejnosti působících, zcela "otevřeně" a "nepokrytě" — tak to aspoň vždycky sám tvrdí — jim poví, jakými nejsou a jakými by býti měli — zcela "otevřeně" a "nepokrytě" zajede do toho neb onoho spolku, v němž prý je "něco náramně moc shnilého" — atd. Vůbec nebýti toho člověka, jenž se skrývá za tolik různých jmen, kdož ví, jak by to zde s tím veřejným životem dopadalo. Kdyby on pojednou odložil pero, kdo pak by potom "otevřeně" a "nepokrytě" veškeré ty naše špatnosti a slabosti pranýřoval — kdo by se ujímal té ubohé, utlačované, opovrhované, šlapané pravdy?

Ale jednu podivnou vlastnost má ta tajuplná osobnost.

Že tu pravdu otevřeně vždy hájí jen z — úkrytu, že uvažuje nepokrytě o osobách a věcech tak šikovným způsobem, že zůstane při té své nepokrytosti vždy velmi šikovně ukrytým. Jinými slovy — pan "Přítel pravdy" se pravdu veřejně hájiti bojí.

Nechce, "aby jméno jeho bylo uveřejněno" — předně "nerad prý se blýská v novinách", za druhé "nechce mít žádné nesnáze" — a za třetí — no řekneme to za něho: mohlo by se stát, že by nějaký šfoura naléhal na to, aby pan Přítel pravdy, nebo Čtenář, Odběratel, Pozorovatel anebo Veritas dokázal to, co psal. A takové věci způsobí člověku někdy dosti mrzutostí. A proč by si jich člověk zbytečně přidělával?

Takhle je to mnohem pohodlnější. Z úkrytu vrhne na někoho kus bláta — pak rychle umyje si ruce, tváří se jakoby nic — ba stává se také, že když spatří oběť své obratnosti, řekne udiveně: "aj, aj, aj — kdo pak to?" — a jde hezky klidně dále. Ba někdy dokonce projeví napadenému i svoji sympatii a dodá: "Jo, jo, jsou to tak lidé na světě!"

Chee-li se na člověka vrhnouti zlý pes, prozradí aspoň vrčením nebo štěkotem svůj zlý úmysl, tak upozorní vyhlédnutou oběť na nebezpečí a poskytne jí příležitost k obraně neb k rychlému úniku — i had ohlásí zamýšlený útok napřed sykotem — ale pan "Přítel pravdy" etc. — ten nikoliv. Jako lupič vyřítí se na svoji oběť z úkrytu, máje obličej zakrytý maskou, zasadí ránu, uloupí Vám dobré jméno — a hleďte ho potom. A když druhý den Vám tiskne ruku a kývaje vážně hlavou, praví: "Jo, jsou to tak lidé" — komu pak při tom napadne, že jest to on, jenž se za tou černou maskou včera skrýval. Ale v jednom má přece jen svatou pravdu a sice když říká, že "jsou to tak všelijací lidé na světě."

Kdo zván chce býti mužem, mužem pravým, musí jím býti nejen po stránce fysické, ale i po stránce duševní.

O prvé pomoci raněným.

Ústrojí oběhu krevního. — Ústrojím oběhu krevního, čili cévstvo nazýváme krevní tepny a žíly, jichž střediskem jest srdce. Srdce jest pak ono ústrojí, jež žene krev cévstvem, tepnami a žilami vůbec. Nalezá se v dutině hrudní uprostřed mezi oběma plicemi i podobá se kůželu s ostřím, aneb špičkou dolů na levo obrácenou, jest to sval velikosti jedné pěsti as pět palců dlouhý, tři a půl široký a dva a půl palce v objemu, oškličený tenkou blanou, kterou nazýváme srdečníkem, aneb osrdečníci. Stěny srdeční jsou složeny z vláken svalových pruhovaných a propletených na způsob sítě. Na povrchu tohoto svalu nalézáme podélnou brázdu, jež dělí srdce ve dvě poloviny a brázdu příčnou, která dělí srdce na část hoření a dolní. Dutina

srdeční jest pak rozdělena dvěma příčkami ve čtyry dutiny. Horní dutiny tenkých stěn nazýváme levou a pravou síní jinak předkomorou, kdežto dolní dutiny silnějších stěn nazýváme komorami. Ve stěně příční, která síní a komoru téže strany od sebe dělí, nalézáme po dvou otvorech, jedním z nich souvisí síní s komorou, druhým vychází z komory veliká céva krevní a sice právě komory tepna plicní, z levé pak srdečnice. Také do síní jdou cévy dutá žíla horní a dolní a do levé čtyry žíly plicní. Stáhnutím se komor žene se krev v nich obsažená do tepen a roztáhnutím vtéká síní do komor. Pohyby ve stěnách síní jsou opáčné oproti oněm komor. Vhání-li se tedy krev ze stažené komory do tepny, vtéká současně do rozšířené síně žilami, jež v síní tu ústí, roztáhne-li pak se komora, stěny síní se smrští a vhání krev ze síně do rozšířené komory. Práce levé i pravé polovice srdce jde souhlasně a současně, čili stahem a zmenšením komor krev vniká a žene se z levé komory do srdečnice a touto dále do mnohých těch tepen těla lidského, jež v rozvětvení svém víc a více slabšími se stávají a k různým částem těla spějí, podle nich se pak nazývajíce.

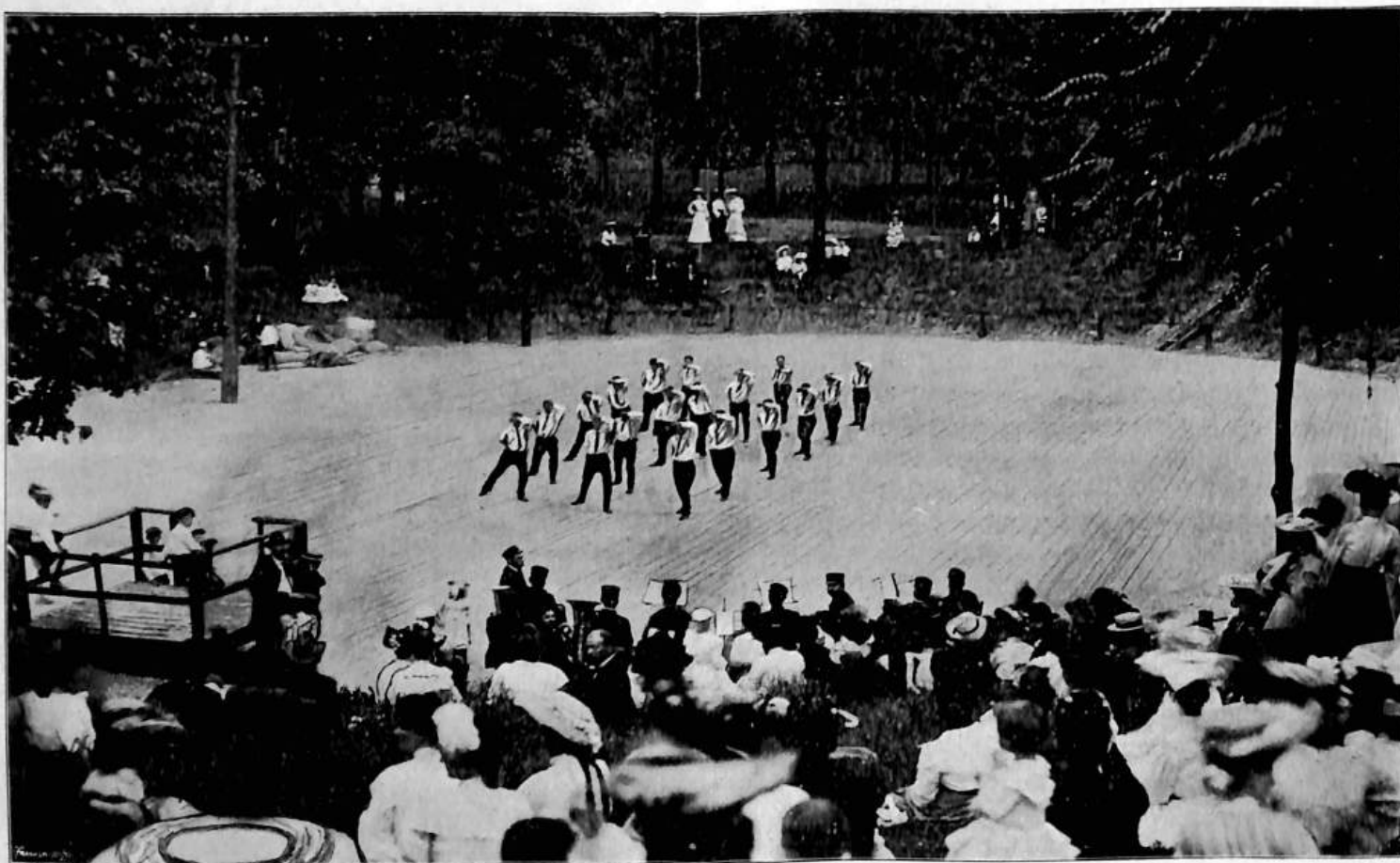
Pokud vlastní sestavy svalu srdečního se týče, třeba jen na zřeteli mít, že sice náleží ku svalům pruhovaným, jenže poněkud je jiného druhu, který nesestává jen z dlouhých vláken, na obou koncích zúžujících se, alebž z krátkých jedno, aneb dvou zrnitých pruhovaných komůrek ve stejném směru s pruhováním. A tak komůrkové toto těleso sestává z pruhovaných vláken svalových, jež navzájem se prostupují a tvoří všude souvislou síť. Okolnosti této třeba si zapamatovati jak pro prvou pomoc, tak i z ohledu na cvičení tohoto na nejvyš důležitého svalu. A jako přepínáním tělesného cvičení možné jsou různé poruchy svalů a srdce vůbec, tak také se srdcem "divno hrát". Vždyť při každé svalové práci čím déle trvá a čím jest jí více stoupá tlak krevní a ta naše pumpa krevní, čili to srdce, následkem právě tohoto tlaku musí konati větší práci, jež jeví se rychlejšími a silnějšími stahy. Pouhá změna myšlenek, polohy, chůze a závodů toho či onoho druhu, námaha tělesná, způsobí zvýšenou činnost srdeční, jež na delší i dobu potrvati může, nedáme-li si pozor a zvýší tep o rozdíl 20 až 40 stahů srdečních za minutu. Při obyčejné chůzi klidné stoupá tep z 60 na 80 za minutu, kdežto v závodu v běhu, veslování, plavání, jízdě na kole atd. může se tep zrychlit až přes 200, počet to, který v nejprudších horečkách zaznamenáváme. Jest sice pravda, že sval srdeční jako jiný sesíliti může, ale také jako jiný nesnese nijakého zbytečného přepínání. Proto také nutno zamítnouti předčasné vedení mládeže k jednostrannému sportu, neboť srdce hraje tím důležitější úlohu u dětí, pokud ústrojí jejich ještě vzrůstají, nežli později, kdežto cvičení těla soustavným a rozumně vedeným tak mnohé a krásné docíliti se dá, ba i u těch nejslabších, již nemohouce zbaviti se pocitu úzkosti, tělesných cvičení mívají.

Před nedávnem ještě lékaři si mysleli, že jakékoliv cvičení člověku, který trpí nějakou vadou srdeční prospívati nemůže. Tak jako tvrdili mnozí z nich, že ženě cvičiti nelze některá cvičení, která prováděti může muž. To však jsou náhledy zastaralé, neboť dnes víme, že náležité cvičení upravené dle okolností a potřeby každého individuálního člověka prospívá vždy. A co nejzajímavějšího Stokes roku 1862 a po něm Sutorburg ve Štokholmu nad jiné jasněji dokázali, oba věhlasní lékaři, že náležitě upraveným cvičením všem svým nemocným na nějakou tu vadu srdeční, a ty jsou ovšem rozdílné, velice prospěli. Roku 1884 Oertel zavedl cvičení dosti obtížná právě pro ty, kdož trpěli chorobou srdce, jenže cvičení ta byla zcela soustavná a dle každého jednotlivého případu se stupňovala. Schott v Němcích opět uspořádal celou řadu cvičení náhradových pro své nemocné, již na srdce

si stěžovali, jiní opět nechali je plavat vždy ovšem k tomu přihlížejíce, aby vlastních sil se nepřepínalo. Tak ale má být ve všech cvičeních našich vůbec i když jsme zdraví. A tak může být i u žen a dívek našich, jichž osnova cvičební vlastní jejich soustavě tak jako tak přispůsobiti se má, přispůsobiti se musí, ať již cvičí se cokoliv, prostná, aneb jakýkoliv přiměřený výkon na nářadí se provádí. Davis v Chicagu odporučuje v odborném listě naší jednoty, v listopadu roku minulého, především pohyb, soustavný pohyb, cvičení tělesná, podle vzoru švédského a jiných, těm kdož trpí vadou srdeční, jenže nemocný musí naučiti se mimo to dýchat z hluboka a prováděti cviky také kde veškeré sval-

síť vlasečnic, jež veškerá ústrojí prostupující, přivádí jim krví látky výživné. Stěnami vlasečnic látky výživné pronikají do tkaniv buněčných a z těch vynikají zase látky nepotřebné do vlasečnic. Tyto vlasečnice se spojují v silnější trubičky tepnám podobné, jimiž krev se vrací k srdci i jmenujeme je žilami. Tu krev jde volněji a protože není složení stěn jako v elastických tepnách nejeví se tu tep. Za to ale, aby krev žilní jen směrem ku srdci šla jsou tu malé chlopně vždy v jisté vzdálenosti. Tento oběh krve nazýváme velikým, kdežto malý oběh čili plicní počíná z pravé komory srdce jde tepnou plicní krev neokysličená ku plicím. Tento oběh vede tedy krev z pravé komory do plic a z plic levou síní

Fotografoval F. Janish.

Prostná Župa Západní v Lemp's parku v St. Louis, Mo.

stvo dosti se zaměstnává, po jistou dobu v odporu trvající, aniž síly by se přepínaly. Cvičení se musí od nejllehčího k výkonům těžším a co hlavního pravidelně. Ony choroby srdeční, kde jedná se o slabý sval srdeční aneb rozšíření komor srdečních jest tělocvik zvláště výdatný, začne-li se ovšem v čas a také choroby chlopň lze tak vyléčiti a v případech zastaralých poskytnouti aspoň jisté úlevy. Tolik naše autority.

Vraťmež se však opět k vlastní rozpravě. Přestali jsme u tepen. Tepny jsou cévy stěn velmi pružných. Když se smrští srdce a krev do tepen se vžene tyto se prodlouží a rozšíří, kterýžto pravidelný pochod nazýváme tepem, čili žilobytím. Malé úzké tepny dělí se a rozpadávají v hustou

do levé komory. Aby krev při stahu srdce z komor zpět neunikala máme u otvorů, kterými síň s komorou souvisí chlopně, klapky a totéž i vidíme v ústí tepen, kde též klapky zabraňují krvi do tepen vtlačené vstup do srdce, když se roztahují. Jestli se pak tyto pravidelně neotvírají, jeví se vada srdeční a jiné poruchy, rozšíření srdce, ztuhnutí, tlučení srdce a p., kdy nastati může omdlení, ba i náhlá smrt nemírným napjetím tělesných sil, buď při vlastním výkonu, aneb bezprostředně po něm, jako při tanci, kdy tanečnice při duševním vzrušení, ve šněrovačce a vysokých podpatcích, v horké, prachem přesycené prostře náhle omdlí a p. Pro prvou pomoc tedy vše tu řečené padá do jista hodně na váhu. (Pokračování.)

Blahoslavenství chudoby.

(Trest řeči prof. J. J. Krále na Mezinárodním kongresu Svobodných Myslitelů v St. Louis, Mo.)

"Blahoslavení jste vy chudí, neboť vaše jest království boží." (Lukáš, 6, 20.)

Tato památná slova Ježíšova obsahují jádro hospodářského programu křesťanského náboženství. Jest přirozeno, že každé nové náboženství, které podává svým stoupencům úplný názor světový, má značný vliv také na jejich názory hospodářské. A hlavní hospodářskou zásadou křesťanství jest, že chudoba jest vrcholem blahoslavenství, ale bohatství, že vede ku věčnému zatracení. "Běda vám bohatým!" volá Ježíš. (Lukáš, 6, 24.) "Snáze jest zajisté velbloudu projíti uchem jehly, nežli bohatému vejíti do království božího." — (Tamže, 18, 25.) Tim jest velice srozumitelně řečeno, že boháčům jest naprosto nemožno dostati se do nebe. Znám jest podobenství o boháči a chudém Lazarovi (Lukáš, 16, 19 — 32.) Lazar šel do nebe jen proto, že byl chudý, boháč do pekla jen proto, že byl bohatý, bez ohledu na jejich dobré neb špatné skutky. Podobně v rozmluvě s bohatým knížetem (Lukáš, 18, 18 — 23.) Ježíš prohlásil, že mu nestačí plniti příkázání boží, chce-li obdržeti nebe, ale že musí ještě všechn svůj majetek prodat a rozdati chudým. Hospodářským ideálem křesťanského náboženství jest chudoba, jejíž největší odměnou jest království boží — po smrti chudáka.

Ovšem na první pohled zdá se člověku, že chudoba jest opravdu blahoslavenstvím pro člověka, skýtajíc mu četné výhody, kterých boháč naprosto postrádá. Výhody ty jsou čtveré: hmotné, mravní, intelektuální a duševní. Je známo, že chud'as nemá příležitosti, aby si zkazil žaludek příliš bohatými jídly a nápoji, terrapinem aneb šampaňským, a chudáci z pravidla dobře zažívají, kdežto Rockefellerové a pod. mívají se žaludkem veliké obtíže. Chudák bývá nucen pracovat, a tím sílí své tělo, kdežto líný boháč tloustne a hyne ztlučením srdce pro nedostatek tělocviku.

S mravního stanoviska chudák je také ve výhodě proti boháči: nemá tisícův, aby mohl podpláceti aldermany nebo zákonodárce, ani se neprojíždí v automobilech, aby mrzačil nebo zabíjel lidi. Jsa nucen pracovati celý den, nemá vůbec příležitosti, aby páchal zločiny.

Chudák rovněž jest ve výhodě, pokud jde o vzdělání rozumu. Jest nucen vésti tuhý boj o život, a boj ten nutí ho myslit; jest známo, že ve školách dětí chudákův obyčejně vtípem a pilností vynikají nad děti boháčův. Bohatý synek spoléhá na bohatství otce, kdežto chudák ví, že jest odkázán sám na sebe, a proto se přičiňuje mnohem více.

Největší výhodou pro chudáka jest ovšem úplná jistota, že po smrti dojde věčné blaženosti v nebi, kdežto na boháče jistě čeká věčné zatracení v pekle. Pomyslení na smrt vůbec jest chudáku největší útěchou — smrt nás všechny srovná, neboť dle slov básníka Horáce "bledá smrt stejně spravedlivě kosí v chatách chudákův i v palácích králův." Sebe větší boháč musí zde všechno zanechat, ničeho s sebou nevezme a zemře zrovna tak, jako poslední žebrák.

Ale nejen jednotlivci mají z chudoby pozeňání — chudoba má velikou cenu i pro celou společnost. Dnes boháč tím více se těší ze svého bohatství, čím více chudoby kolem sebe vidí; a bída jeho bližních začasť dává mu příležitost, aby osvědčil nejkrásnější ctnost křesťanskou — dobročinnost. — Kdyby nebylo chudých, nebylo by almužny, a boháči by nemohli zakládati chudobincův, útulen, sirotčincův, nemocnic, ani dávati almužnu, i neměli by žádné příležitosti skutkem dávati na jevo křesťanskou lásku.

Kdo by si tedy troufal upírati, že by chudoba nebyla skutečným blahoslavenstvím pro člověčenstvo? A přece nemůžeme přese všechny uvedené důvody chváliti chudobu, ba právě naopak, musíme rozhodně zavrhnouti stanovisko Ježí-

šovo vůči chudobě a celý hospodářský program křesťanského náboženství. Všechny výsady, kterými křesťanství kněží, básníci a mudrlanti opírají svou chválu chudoby, jsou totiž naprosto liché, jak se lze přesvědčiti důkladným — ne povrchním — jich prozkoumáním. Nekazí-li si chudák žaludek bohatými jídly a nápoji, tož si kazí zdraví úmornou prací; nemá-li prostředkův, aby páchal zločiny boháčů, bývá bídou doháněn ku zločinům násilným. A že by děti chudáků vynikaly nad děti boháčů, není pravda, jako tvrzení všeobecné; je to pravda jenom v ojedinělých případech, a chudoba jest i nadanému jinochu nebo dívce velikou přítěží a břemenem, mnohdy osudným. Kdyby děti chudáků vesměs vynikaly nad děti boháčů, bylo by si přáti, aby všichni rodičové v zemi byli chudí — ale posud nikdo něco takového národu neodporučil.

A pokud se týče té útěchy, že smrt nás všechny srovná, ta jest pro chudáka úplně bezcenná. Jaký zisk má z toho nádeník, kterýž se po celý život dře, že Rockefeller umře zrovna tak jako on? Tato rovnost lidí, kterou nám přivodí smrt, měla by smysl a význam jenom tenkrát, kdyby začala hned po narození: kdyby se každý narodil do stejných poměrů. — Rovnost po smrti a nebe po smrti jsou útěchy docela prázdné, kterými církev dovede šáliti jenom takové lidi, kteří mnoho nemyslí.

My svobodomyšlní pohlížíme na chudobu se stanoviska zcela jiného. Dle našeho přesvědčení bohatství samo sebou není nic zlého, ani chudoba nic pěkného, nebo záslužného. Civilisace bez bohatství jest nemožná, a hlavním cílem jejím jest naprosto odstraniti chudobu. Pak by ovšem zmizela dobročinnost, ale tu ztrátu bychom snadno oželeli, když by na místo ponižující dobročinnosti nastoupila spravedlnost, která jest ctností daleko cennější, nežli všechna křesťanská láska a znemravňující dávání almužny. Naše civilisace jen proto není dokonalá, že ohromné davy lidu okrádány jsou malou menšinou o spravedlivé ovoce své práce, a odstraniti tuto nespravedlnost, jest a bude úkolem našich nejlepších myslitelů. Pryč s bídou a chudobou! To musí býti heslem každého, kdo chce býti člověkem, a na prvním místě musí býti vyvrácen falešný, ač příliš rozšířený názor, jako by chudoba byla něco krásného, něco vznešeného, něco bohumilého. Dokud tento falešný názor nebude potřen, bude těžko dosíci trvalého zlepšení poměrů, neboť od lidí, kteří uznávají chudobu za blahoslavenství, nelze očekávati žádného přičinění, aby pomáhali chudobu odstraniti.

Cílem naší civilisace jest opanovati přírodu, usnadniti a zpříjemniti život a odstraniti chudobu a bídu docela. Za tím cílem nese se všechno vědecké snažení, a kdyby všechna naše věda a vynálezy nevedly k tomu, aby se odstranila bída a chudoba, kterou ohromné miliony lidí trpí, bylo by lépe, jak se Huxley vyslovil, aby některá kometa udeřila do naší země a rozbila ji na kusy.

Svojan.

Neříkej nikdo, že se ti nejedná o slávu, zárlis-li jen dosti málo na druhé spolubratry, kteří s tebou působiti se snaží.

V mládeži budoucnost.

Napsal Jos. Štíbr.

Jest nepopíratelno, že Sokolstvo česko americké má zásluhu o udržování mládeže ve svém středu, a že se přičiňuje všemožně, aby jí co nejvíce získalo, což prospěje nejen pouze Sokolstvu, avšak celé věci české. Jsme však teprve v počátcích práce a jest nám mnoho vykonati, majíce proti sobě silné protivníky sektářské, již jsou ze všech stran hmotně podporováni, a kteří zimničtě pracují, aby mládež do svého středu získali. U našich sokolských sborů

jest obyčejně všechna starost o mládež ponechána cvičiteli a žádný jiný si ji po celý rok nevšímne. "Jest to jeho starost", řeknou jedni, "a má za to plat, tak ať se s tím zlobí", řeknou druzí, avšak aby je napadlo a pomohli v práci, která zdali má být úspěšnou není k zaplacení, aneb aby za plat, který dostává, co nejvíce mohl prospěti, kdepak.

Jak lehká byla by práce, kdyby všichni jsme přiložili ruce k dílu, a jak velký úspěch by musel následovati pro všeobecnost. Dnes, jak již řečeno, jest vše většinou ponecháno jednomu rukoum a přece jest viděti pokrok práce sokolské téměř všude.

Nesmíme mysliti pouze, že stačí, když se jednou za měsíc sejdem do schůzí a usneseme něco, co se pak nechá ležet, zdali bude, a nebude-li nebude. Nebude doista nikdo upírati, že jest práce naše dobrá. Zdali tedy ano, pak hled' každý co nejvíce jí prospěti, hled' doma každé chvíle využívat a dítkám vštepovat naše zásady, naši myšlenku, a tak prodchnuti když přijdou do našich stánků tělocvičných, buďte přesvědčení, že lidé, kteří pak je mají na starosti, za krátký čas vám ukáží ovoce této společné práce. Hled'me co možná všechny pak získati pro práci naši, zakládejme jim společné kroužky, besídky, vyhledávejme jim a připravujme schůzky, aby považovali naše stánky za společný domov a vzdělávající, se uslechtili. K tomu zajisté mohou prospěti nejvíce naše manželky a dcery. Sokolstvo americké skládá se nejvíce z lidu dělného, ovšem že jest mezi námi též dosti těch majetných, kteří by mohli (kdyby totiž chtěli) jednou za čas nějakým "presentem" (nechceme po tisícovkách neb statisících, jako dostávají jiné ústavy, my bychom se spokojili s málem) na nás si vzpomenouti. Avšak naši tak zvaní "zazobaní" myslí, že jest to hračka a berou národní city a snahy pokrokové na lehoučkou vázku. Inu, jest to jejich věc, zdali myslí, že jednají správně! Je-liž tedy nemáme mezi sebou nějakého Rockefellera aneb Garnegieho, aneb jiné "mecenáše", mohli bychom začít jináče. Nemůžeme-li dostati tisíce, sta aneb dollars, začneme od centů a pěťáček, které také platí, když je jich dosti. Hled'te poradit bych tímto způsobem, ovšem nemusíte mne hned poslechnouti, avšak myslím, že by to stálo za přemýšlení: Že naše ženské pokolení bylo od jakživa šetrnější a umělo lépe ve finančních záležitostech počítat, nežli mužské, proto začnu s nimi, a abych to vzal po pořádku, začnu s těmi malými našimi caparty, a že těm přijde málo peněz do rukou, začnu po centíčku. Za cent se málo koupí, buď si. Přinese jich deset po centu a dají dohromady, koupí za pěťák látku, za druhý nitě, náprstek a jehlu, a některá čiperná něco ušije, což prodají za čtvrtáček. Vida již tu práce pro dvě a půl, ne? Jen dál a pomaloučku, ale jistě, ne jen centíky, ale i čtvrtáčky, půlárky a dolárky, a což kdyby se naše již odrostlé dcerušky a maminky do toho pustily? Jíž vidím ty hromádky dolárků. K tomu pak též naši hoši a tatínkové mohli by pomáhat a zajisté bychom pak nemuseli mít myšlenky, jak bychom pár těch dollarů vytancovali, abychom mohli naše tělocvičny stavěti a udržovati.

Ovšem nechci snad, aby si mysleli ti naši, kteří mohou, že bychom zamítli, kdyby si na nás aspoň jednou za rok s nějakým tím dolárkem vzpomněli, a mohou být ujištěni, že by dárek do dobrých rukou vložili, a že bychom nezapomněli na jejich city pro věc naši.

Jest mnoho a mnoho cest ku prospěchu věci, jen dobrá vůle a společný soulad. Nahlédneme již jednou, co bychom měli a co bychom neměli činiti. Velmi dobře praví "Šotek" v posledním čísle, že jiné národy podávají své mládeži plné stoly a my pouze prázdná prkna. Pravda, na poměry, jaké panují, nemůže býti jinak, avšak mohlo by býti, jen dobrou vůlí. Pomož každý myšlenkou i skutkem a vykonáš jen

svoji povinnost co člen společné rodiny české a co člen velké rodiny lidské, prospíváje budoucnosti našemu ku zdraví, ne-li více.

Cvičení žactva.

(Pokračování.)

Při stanovení cvičení prostných nutno ovšem šetřiti schopností žactva, nezabíhající do sestav složitých, jichž zapamatování působí žáku obtíží větších než provedení samotné. Ono se sice praví, že cvičením tělesným i mys se bystří, což s dostatek v různých spisech odůvodněno bylo, však pro nás závažným pravidlo, že jak ve cvičení těla, tak i mysle nutno zachovati rovnováhu, nedávající míru dávky jednoho, na úkor druhému.

Jíž dříve uvedeno bylo, že při cvičení prostných stanoviti máme pro každou cvičební hodinu pohyby paží, trupu i nohou. Chyby dopustil by se však, kdo v horlivosti své cvičiti chtěl by všechny ty druhy pohybů v sestavách složitých, jak u osob dospělých často vidati můžeme. Při cvičení žactva vyhověti můžeme požadavku tomu úplně, aniž přepínati třeba tělesní neb duševní schopnost cvičence, když každý předem udaný druh pohybů procvičíme střídavě. — Pravidla tato nutno šetřiti úplně při začátečnicích a těch, kdož stáří do nejslabšího oddělení cvičenců přísluší. Postupem stáří a času v tělocvičném stráveného, rozhodně i schopnost výkonná u žáka se stupňuje a pak ovšem i složitost pohybů stupňovati můžeme.

Různost stáří žactva působí v mnohé tělocvičny naši cvičiteli obtíže největší. U sborů, u kterých cvičení žactva zavedeno bylo, přijímají se žáci od 6ti do 14ti let. Nedá se vůbec mysliti, že pro všechny žáky v tomto stáří užiti můžeme při cvičení stejných cviků. Ve stáří tělesné schopnosti i chápavosti žáků rozdíl tu tak veliký, že i ve volbě cviků dle toho rozdílů činiti musíme.

Poměry naše nedovolují nám sice rozřídění žactva dle stáří tak důkladného, jak třeba ve školách veřejných možným jest. Ve skutečnosti není toho také tak třeba a vyhovíme potřebě naší s dostatek, rozdělíme-li žactvo na třídy dvě. Do třídy cvičenců slabších zařaditi nutno všechny žáky od šesti do devíti let a do třídy žáků pokročilejších žáky od devíti do čtrnácti let starých.

S udáním tohoto rozdělení žactva netvrdí se však, že hranice stáří, v obou třídách, byla by vždy rozhodujícím činitelem při třídění žactva. Víme ze zkušenosti, že mnohý žák osmiletý, jmenovitě taký, který již rok neb dva tělocvičnu navštěvoval, lépe jest tělesně i duševně schopný bráti podílu na cvičení třídy vyšší, než mnohý žák ioletý, který prvně do tělocvičny vstoupil.

To jsou však případy, v nichž při třídění žactva rozhodnutí soudnosti cvičitele ponechat se musí. Oč nám se jedná a čeho při cvičení žactva u sborů našich požadujeme, jest, by takového rozdělení, průměrného dle stáří a schopností žactva skutečně stávalo.

Co pomysleli bychom sobě o řiditeli obecné školy, jenž vzal by šestiletého žáka první třídy, neb sedmiletého žáka třídy druhé, a přesadil jej do třídy čtvrté, kde učební osnova přispůsobena jest stáří žáků desíletých? — Zajisté každý z nás by namítal, že žák ten bez předcházející přípravy a při mládí svém nemůže v třídě té prospívati, že schopnost jeho jest nedostačitelná, by stejně pokračovati mohl s druhy staršími, majících k učení třídy té přípravy potřebnou z tříd předcházejících. To však, co ve škole považujeme za rozhodnou potřebu při stupňování látky učební a postupů žactva vůbec, toho při řízení tělocvičných škol našich bezstarostně zanedbáváme často úplně.

Nejsou to však snad pouze cvičení společná, prostná a pořadová, při nichž vyskytuje se potřeba rozdílné úpravy pro cvičence. Význačněji vystupuje potřeba rozdílu toho rovněž při cvičení na nářadí, kteréž až dosud v tělocvičnách našich nezbytným jest doplňkem při cvičení žactva.

Při cvičení členstva ustálen jest způsob cvičení v družstvech, rozdělených dle pokroku cvičenců a dle počtu cvičících celkem. Následovati způsobu toho při cvičení žactva nezamlouvá se a ani neshledáváme se s ním v tělocvičnách, kde cvičení žactva k vyšší důkladnosti přivedeno bylo, neb kde s lepším pochopením hlavních podmínek a účele, cvičení dítek se pěstuje

Při cvičení společných poukázali jsme k tomu, že dle stáří a schopnosti dítek, dělit je máme na dva stupně neshlednosti. Té samé podmínky šetřiti při cvičeních na nářadí, odporučuje se, a proto všude, kde poměry a zřízení tělocvičny toho dovolují, pěstují se cvičení na nářadí co cvičení společná. Důvody pro řízení cvičení dítek na nářadí spůsobem tím jsou mnohé, z nichž nejzávažnějším jest podmínka snadného ovládnutí většího počtu dítek v hodinách jednotlivých. Tělocvičné spolky, kterým lhostejno není zla právem či neprávem zavedené u nich cvičení dítek "tělocvičnou školou" se jmenuje, pořádají cvičení dítek v hodinách denních a k řízení či vedení cvičení těch vyžadují cvičitele stálého, odborně vzdělaného. Spadá tudíž všechny dozory i na udržení pořádku na osobu jedinou. Kdyby cvičitel ten rozdělil 60 — 80 — 100 a někdy i více žáků cvičících v hodině jedné na družstva, z nichž každému družstvu jiné nářadí by přidělil, splakal by nad takou hodinou cvičební a nestačil by, chtěje udržet pořádek jen průměrný, posílat žáky povahy rťufové z tělocvičny domů.

Zavádění trestu v tělocvičně jest prostředek ten nejpošlednější. Mnohem vydatněji působí, když všemu trestání žactva předejde se docela a toho dokážeme nejspíše tím, když všechno žactvo stále na očích máme. Každý žák vědom jsa toho, že nemůže provést rozpustilý kousek aniž by nebyl při tom spozorován, vystříhá se všech nezbedností a cvičiteli zároveň odpadá potřeba užívati trestů jakýchkoliv.

Proto každý praktický cvičitel přihlíží k tomu, by tělocvična zásobena byla dostatečným počtem nářadí a sice několika kusy každého druhu. Sestaviv pak žactvo ve čtyřstupy, šestistupy neb osmistupy dle potřeby, cvičí současně na tolika též žebřících, kruzích, šplhadlech, kozách a po l., a postaviv se před celou třídu žactva, snadno přehledne všechny cvičence, následkem čehož dozor nad celou třídou velkou měrou jest mu usnadněn.

Z tohoto způsobu cvičení na nářadí vyvinuly se opět jiné dvě podmínky. První podmínkou jest, že nutno ku cvičení žactva voliti cviky průměrné, to jest takové, které bez obtíží všemi cvičenci provedlivé jsou, tedy stejná podmínka, jakou při provádění cvičení prostných jsme uvedli. Podmínkou druhou jest současné, dochvilné nastoupení, započetí i ukončení každého výkonu. Podmínku tuto uplatníme, provádějíce sestavy při počítání, jak při prostných se děje, vydávajíce povel (udany číslicí) pro každý jednotlivý tvar v sestavě obsažený. Cvičitel mající třídu na starosti, provede nejdříve sestavu sám, udáváje při tom hlasitým počítáním počet tvarů v sestavě obsažených. Příklad na koni na dél bez madel: Z rozběhu výsed roznožmo do sedla (1), výšvih zánožmo do podporu ležmo v předu (2), stříh zánožmo do sedu roznožmo (3), seskok zánožmo v pravo (4). — Kolik koňů, olik též cvičenců nastoupí, a sice před každého cvičence jeden a na daný povel ku koni se rozběhnou. Při doskoku jich na můstek cvičitel začíná pak počítati 1—2—3—4 a žáci na čísla uvedená jednotlivé tvary provedou. Po seskoku opět na daný povel na vykázaná jim místa odchází. Při cvičení tímto ovšem nesmí se zabíhati do se-

stav dlouhých, zapamatování jichž cvičencům obtíže by působilo.

V mnohých tělocvičnách našich zavedení tohoto způsobu cvičení na nářadí jest holou nemožností. Nevadí tomu vždy nedostatek nářadí, ale i často nedostatek cvičenců v stáří tak rozdílném, že nezbyvá nic jiného, než cvičiti je v družstvo rozdělené, jak při členech se děje. Jsou však u nás i tělocvičny, které podobný způsob cvičení připouštějí a tam rozhodně měl by se s ním pokus učiniti.

(Pokračování.)

Vlídlost a laskavé slovo tiše pronesené má na dítě větší vliv, nežli drsná slova, z plna hrdla vycházející.

Poznámky k našemu názvosloví.

(Příspěvek k posudku nynějšího stavu.) (Pokračování.)

Poznámky nalézají se na konci tohoto článku.

Koze nejbližším pak ovšem je stůl, kde cviky také krátce trvajícím podpořem (skoky smíšené) se konají.

K tomu pojí se kůň b. m., kde vedle skoků smíšených také již o něco déle v podporu trvajících tvary se vyskytují, a kde též přešvihy a sestavy jich (záludy, stříže, kola, kruhy, závitky), tedy mety v užším slova smyslu, častěji se objevují.

Následuje kůň s. m., kde mety zvláště hojnou měrou s převahou nad ostatními skoky smíšenými pěstujeme a kde také výdrže u větším rozsahu provádíme.

To byly by tak důvody pro Klenkův pořad odvětví (koza, stůl, kůň, bradla); dle toho pořadí poznávali bychom nejprve m. roznožmo, skrčmo, odchylmo, pak odbočmo, přednožmo, zánožmo, kotoule, překoty, přemety; po všech těch teprve m. únožmo.

Jednotlivé tvary na př. m. roznožmo seznali bychom: na koze: výšvih, výsed a přeskok; na stole: výskok; na koni: přešvih, stříž (dle Klenky kolo).

Podobně bylo by též s jinými druhy metů. Pokládati toto rozkouskování za výhodné je ovšem věci osobního náhledu. Mám za to, že lépe je podati výčet jednotlivých cvikův pokud možno souvisle a k tomu se hodí jediné kůň. Z toho důvodu pokládám i dosud, za změněných tedy jinak okolností, Tyršův pořad (kůň, koza, stůl) za praktičtější.

Úsudek tento nemůže však býti konečný, dokud není rozřešena otázka rozlišování skoků smíšených a metů v užš. sl. sm.: máme za poslední pokládati pouze nerušené sestavy postupné, nebo již také přešvihy a cviky z podporu, po případě i ze sedů (počínají-li výšvihem)?

Dosti důležitou změnu navrhuje Klenka v pořadí hlavních druhů cvičebních. V "Základech" uvedeny jsou takto:

I. Vis a změny visu. — II. Podpora a změny podporu. — III. Sed a změny sedu. — IV. Ručkování. — V. Komihání. — VI. Obraty. — VII. Výmyky. — VIII. Vzepření. — IX. Přemyky. — X. Toče. — XI. Mety. — XII. Výdrže. 10)

Klenka ve "Sborníku na r. 1895" na str. 78. stanoví je tímto:

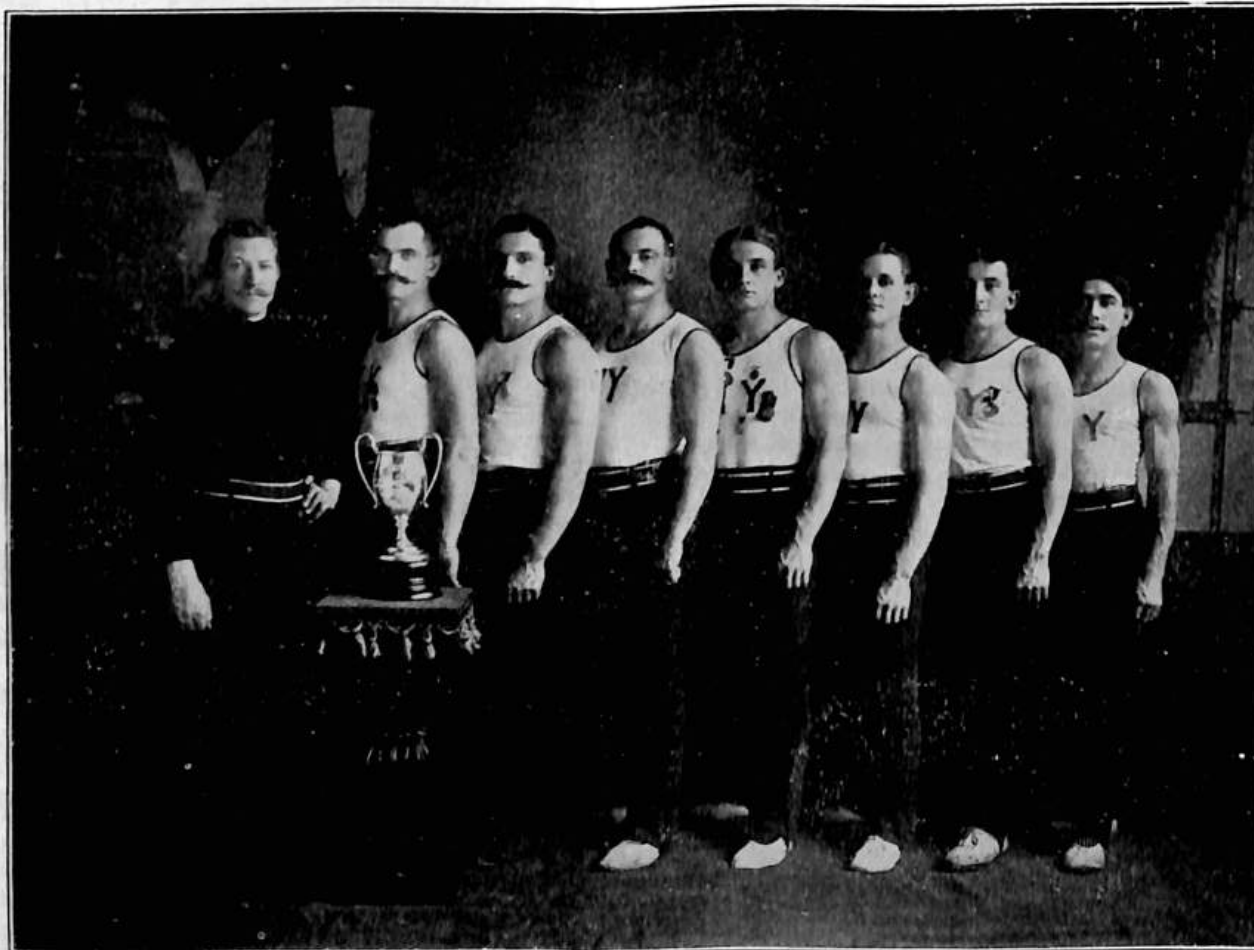
I.—VI. jako v "Základech, dále však VII. Mety. — VIII. Výdrže. — IX. Vzpirání. — X. Výmyky. — XI. Přemyky. — XII. Toče.

Odůvodňuje změnu tu takto: "mety a výdrže stavíme přirozeně za obraty, přemyky pak jako přechod mezi výmyky a toče, a tím přirozenému vývoji druhů těch patřičné místo v soustavném i methodickém ohledu jsme stanovili."

"Základy" řadí druhy dle těchto skupin:

- A) Polohy a změny v polohách těch: I. Vis a změny v. II. Podpor a změny p. III. Sed a změny s.
 B) Pohyby těla v těch polohách: IV. Ručkování. V. Komihání. VI. Obraty.
 C) Přechody z polohy jedné do druhé:
 a) z visu do podporu neb sedu a naopak: VII. Výmyky. VIII. Vzepření.
 b) z visu podporem do visu neb stoje: IX. Předmyky.
 d) přenášení nohou a trupu na, nad neb přes nářadí: VII. Mety.
 C) Setrvání těla v polohách skupiny A.): VIII. Výdrže.
 D) Přechody z jedné polohy do druhé:
 a) z visu do podporu nebo sedu: IX. Vzepření. X. Výmyky.
 b) z visu podporem do visu nebo stoje: XI. Přemyky.
 c) z podporu nebo sedu visem do podporu nebo sedu: XII. Toče.

První vítězné družstvo T. J. S. New York v středním oddělení při hlavních závodech v St. Louis, Mo.

Cvič. V. Hampl, A. Mysliveček, F. Kabela, St. Sýkora, M. Klein, W. Podolák, Fr. Holub, Fr. Heisler.

- c) z visu podporem neb sedu visem do podporu neb sedu: X. Toče.
 D) Přenášení nohou a trupu nad, na nebo přes nářadí (v polohách skupiny A.): XI. Mety.
 E) Setrvání v polohách skupiny A.): většinou v položení zvrtném nebo převráceném: XII Výdrže.
 Klenkův pořad děje se dle tohoto skupení:
 A) Polohy a změny v polohách těch: I. Vis a změny visu. II. Podpor a změny podp. III. Sed a změny sedu.
 B) Pohyby těla v těch polohách (skupiny A.):
 a) postupování na rukou nebo na předloktí: IV. Ručkování.
 b) pohyby nohou a trupu: V. Komihání.
 c) otáčení těla o osu délky: VI. Obraty.

Rozdíl mezi Tyršovým a Klenkovým pořadem je tedy jednak ve skupení, jednak v řadění druhů v některých skupinách.

Skupení Klenkovo celkem dobře je odůvodněno; o řadění nelze se tak krátce vysloviti: neboť má-li se na příbuznost druhů dáti (jako že má!), a má-li se už měniti, tož třeba uvážiti, ku kterému druhu přemístěné připjati. Klenka přemístil "Mety" s "Výdržemi" a připjal je k "Obratům". Řadění ve skupině B.) mělo však následkem umístění "Metů" jinak provedeno býti: ručkování — obraty — komihání — mety.

K ručkování, postupu to po nářadí, přirozeně se řadí obraty, z nichž mnohými také přicházíme z původního místa (obraty napřed a nazad), dějí-li se opakově (na př. kolácení" viz Z, T. 505-98.), takže též "ručkování obraty" slo-

vou. Po nich následuje komihání a tomu "mety", neboť oba druhy poslední jsou téhož původu ("pohyby nohou a trupu;" srovnej Z. T. 450.-43. řádek 10 zdola, pak 464.-57.), čímž příbuznost jich nejlépe prokázána. 11)

Poslední podřízený druh metů: mety převratmo (koutoule, překoty, přemety) těmi polohami procházejí, které podstatu výdrže tvoří, následují jim tedy výdrže (setrvání v polohách zvrtných jako přednos, váha, prapor a pod. nebo převrácených jako stoje klikem, vzporem, o předloktí a p.; sem náleží dle naší soustavy také setrvání na visu střemhlav, nebo ve visu střemhlav v předloktí na bradlech a pod.)

Další rozdíl je ten, že "Základy" uvádějí: výmyky — vzepření — přemyky, Klenka pak: vzepření — výmyky — přemyky.

O tom není pochyby, že přemyky až po obou přechodech z visu do podporu nebo sedu následovati mají, ježto samy jsou přechody z visu podporem do visu nebo stoje; sporné je, zda dříve výmyky a pak vzepření, nebo nejprve vzepření a pak výmyky umístěny býti mají.

Zde rozhodnouti má jednak bližší příbuznost k přemykům, jednak k výdržím, mezi kteréž oba tyto hlavní druhy zařaditi máme.

K výdržím jsou asi ve stejném vztahu jak vzepření, tak výmyky: nepatrném; zbývá tedy vyšetřiti toliko poměr obou k přemykům.

Tu nelze neviděti, že jsou-li přemykům předem přírozonou průpravou výmyky předem, jsou některým přemykům zadem (přemykům zadem prohnutě) podobnou přípravou výmyky zadem; přemykům zadem prohnutě pak zajisté předcházeti musí přemyky zadem vysazeně (také "vzepřením snožmo" nazývané) a těmito vzepření jízmo ať z komihání svíse, nebo po střihu na zad do visu vznesmo vzadu (ze vzporu vzadu), nebo z visu vznesmo jízmo prováděné. — Dále srovnati bychom mohli na hrazdě: vzepření přítrhem z visu vznesmo vzadu a na kruzích nebo bradlech: výmyk předem z visu vznesmo.

Ze srovnání toho zřejmo, že výmyky jsou o něco bližší přemykům nežli vzepření a že tedy Klenkův pořad také v této příčině zcela bezdůvodným není.

(Pokračování.)

10) Toto pořadí uvedeno v "Základech" při výkladu cvikův na "hrazdě"; při popisu tvarů na bradlech (464.-57.-476.-69.) probírána nejprve "A. cvičení v podporu", dle čehož pak pořad druhů upraven; ježto zde "výmyky, vzepření, přemyky a toče" odpadají (náležejí pod B. Cvičení ve visu a z visu) přilehnou druhy: "mety a výdrže" ku "obratům". Zní pak ovšem pořad druhů těch podobně, jako u Klenky, čehož se týž ve "Sborníku" na řečeném výše místě též dovolává.

U příležitosti této upozorňuji na následující: první tři hlavní druhy cvičební uvádíme, jako: I. Vis a změny visu. II. Podpor a změny podporu. III. Sed a změny sedu.

Tímto zněním je také ve cvičebních rozvrzích jmenujeme; stává se však, že naši cvičitelé — jsou-li dle rozvrhu na řadě na př. "Podpor a změny podporu" — cvičí také "obraty", dovolávající se toho, že jimi též změnu podporu cvičí, totiž že tvary pokos za pobok a tvary vpředu za vzadu neb naopak vyměňují, o čemž v "Základech" na str. 480.-73. (v 2. vydání přesmyknutím sazby o několik řádek níže než 1. pod 2.) zmínka je učiněna: "Změny podporu přechodem z kliku do vzporu do kliku, z podporu pobok do podporu pokos, z podporu v předu do podporu vzadu a naopak, z podporu o předloktí do kliku se konají." Názor ten později opraven, jak o tom "Tabulky tělocvičné III. i I." v "Zá-

kladech" a "Tabulky cvičební" (nesnadnosti) v Sokole r. 1881. a 1882. svědčí, a to v tom směru, že změny z polohy pobok v polohu pokos, z polohy vpředu v polohu vzadu nebo naopak, pokud obratem se konají, k "Obrátům" čítati se mají.

Pro zamezení podobných nedorozumění snad výhodno by bylo upustiti od rčení "Podpory a změny podporu" a místo něho užívati toho, které v "Tabulkách tělocvičných III." zaznamenáno je: "Podpory, vzpírání, klesání"; kdybychom v názvu takovém všechny příslušné změny míti chtěli a nejen klesání (=přechod ze vzporu v klik), užili bychom výčtu: "Podpory, vzpírání, klesání (=přeměny z vyšších poloh podporu v nižší, na př. "z podporu ležmo o předloktí v podporu ležmo o pažích" a p.); v názvu "Podpory" obsaženo bylo by "vysahování", "měny hmatu", zvedání trupu (na př. v podporu vznesmo o pažích), "sblížování a odalování rukou" a p. cvičení. Podobně "Vis a změny visu" označovali bychom jako: "Visy, výsuk a spouštění (474.-67., a 478.-71.) a třetí druh "Sed a změny sedu" jako "Sedy, přesezení" (480.-73.). Pak nestane se snadno, aby někdo "obraty střídne v kliku nebo vzporu na hrazdě" měl za tvar II. cvičebního druhu (II. "Podpory"), jiný za tvar IV. druhu (IV. "Ručkování") a jiný správně za "Obraty" (VI. druh). To uvádím na základě nejednoho skutečného případu, kde následkem pojmenování takového i výborný cvičitel tak věc pojímal a soustavu Tyršovu si vykládal. Soustava ta nerozceňuje však:

- I. Vis; změny visů a) vysukováním a spouštěním, b) obraty o osu délky, c) otáčením o osu šířky (ramenní); jako: visy vznesmo a p.
- II. Podpor; změny podporů: a) vzpíráním a klesáním, b) obraty (o osu délky), c) otáčením o osu šířky (ramenní), jako: podpory vznesmo o pažích a p.

čímž by "Obraty" po prvé při změnách visu, po druhé při změnách podporu a konečně snad i sedu zařaděny byly, a přece ještě mimo ně zbyly by obraty, kterými změna polohy nevzniká (obrat souruč, dvojobrat a p.). "Obraty" tvoří samostatný druh a dělí se na podřízené a) obraty ve visu a b) obraty v podporu (482.-75. a j.). Srovnej ostatně chody (určité spojování stojů), ručkování (určité spojování visů neb podporů) a kolácení (určité spojování obrátů).

11) Viz na koni zášvih, na bradlech zákmih, a to i ostatní tvary jich: "zášvih poníž" a "zákmih poníž", "zášvih povýš" a "zákmih povýš", "zášvih přemetmo" a "zákmih přemetmo", "odšvih", "odkmih"; dále výsed "přednožmo střížmo" a "u předkmihu výsed roznožmo popředu", "výsed zánožmo střížmo" a "u zákmihu výsed roznožmo popředu" dále kola na koni a kroužení na kruzích (495.-88.). Podmety v "Základech" nejprve při komihání se objevuje a tedy i popisuje (481.-74.)

Cvičení s oblouky,

provedené st.-louiskými sokolkami při sletu sokolském v St. Louis, Mo., r. 1904.

Cvičení provedeno 24 členkyněmi. Cvičení sestává ze čtyř oddílů. Každý oddíl cvičí se v jiném útvaru původního postavení, znázorněných číslicemi při každém oddílu. — Při popisu, kde poloha oblouků neudává se, tam totožná jest s polohou važí.

Základní postavení v každém útvaru; stoj spatný, páže připažmo skrčené, oblouky vztýčené.

Původním postavením jest místo v obrazci každého oddílu, z něhož cvičení počínáme.

Ruch: střední a mírný.

Čas: 1—8.

21	22	23	24
17	18	19	20
13	14	15	16
9	10	11	12
5	6	7	8
1	2	3	4
A	B	C	D

Původní postavení pro I. oddělení.

ODDÍL I.

Čtvrt první.

1. Vzpažit.
2. Předpažit — trup otočit zevnitř. (Zástupy A. a B. na pr. — C. a D. na l.)
3. Vzpažit.
4. Základní postavení.
- 5—8 Třemi kroky na místě obrátí se vnější (A a D) dovnitř čelem — vnitřní (B a C) jdou třemi kroky mezi vnější, t. j. zástup B přiřadí se do zástupu A — a zástup C přiřadí se do zástupu D. Obě řady jsou obráceny čelem dovnitř ve stojící spatném.
1. Vzpažit.
2. Předpažit.
3. Vzpažit.
4. Základní postavení.
- 5—8 Vnitřní (B a C) jdou třemi kroky na původní místa — vnější (A a D) kroky na místě obrátí se čelem v před. (Všechny jsou opět v původním postavení.)
1. Vzpažit.
2. Předpažit — trup otočit dovnitř (A. a B. na l. — C. a D. na pr.)
3. Vzpažit.
4. Základní postavení.
- 5—8 Třemi kroky na místě obrátí se vnitřní (B a C) čelem zevnitř — a vnější jdou třemi kroky mezi vnitřní (A mezi B a D mezi C).
1. Vzpažit.
2. Předpažit.
3. Vzpažit.
4. Základní postavení.
- 5—8 Vnější (A a D) jdou třemi kroky na původní místo a vnitřní (B a C) kroky na místě obrátí se čelem v před.

32 dob.

Čtvrt druhá.

1. Upažit — oblouk vzhůru.
2. Páze skřč. přip. — trup toč zevnitř (A. a B. na pr. — C. a D. na l.)
3. Upažit — oblouk vzhůru.
4. Základní postavení.
- 5—8 Podáním si pravé ruky vymění zástupy A a B místa — zástupy C a D to samé podáním si levé ruky provedou.
- 1—8 Stejně cvičení jako v předcházejících osmi dobách s opačným pořadím provedené.
- 1—16 Celé znovu opakovat (16 předcházejících dob.

32 dob.

Čtvrt třetí.

1. Předpažit vzhůru. Otočit trup, A. a C. na l., B a D na pr.
2. Vzpažit (čelem v před). Úklon, A a C. na pr., B a D na l.
3. Jako 1.
4. Základní postavení.
- 5—8 Totéž opáčně.
- 1—8 Vnější (A a D): jeden úkrok dovnitř = 1—2, na 3—6 vzpaží a konají dvojný obrat na místě (A v pr. — D v l.), na 7—8 přijdou úkrokem zevnitř na původní místa. — Vnitřní: (B a C) ruce nad rameny, oblouky za tělem; obejdou na 1—4 kol vnějších předem a na 5—8 zadem je obejdou. Všechny jsou pak opět na původních místech.
- 1—16 Totéž cvičení jako v předcházejících 16 dobách v opačném pořadí provedené.

32 dob.

Čtvrt čtvrtá.

1. Upažit na pr. A a B — Upažit na l. C a D — Všechny úkrok zevnitř.
2. Páze skřč. přip., stoj spatný (základní postavení).
3. Jako 1. opáčně.
4. Základní postavení.
- 5—8 Vnější (A a D) obrat čelem v zad. Vnitřní (B a C) tři kroky mezi vnější čelem v před. Jsou tudíž A a B — C a D čelem proti sobě postaveny.
1. Všechny upažit na pr. Úkrok na pr.
2. Páze skřč. přip., stoj spatný
3. Jako 1. opáčně.
4. Základní postavení.
- 5—8 Vnější (A a D) obrat čelem v před — vnitřní tři kroky na původní místa.
- 1—16 Následujících 16 dob to samé v opačném pořadí provedeno. (Vnější jdou mezi vnitřní.)

32 dob.

* * *

Změna k II. oddílu.

Z původního postavení, znázorněného v odd. I. přejdeme v 16 dobách v postavení k odd. II. V prvních osmi dobách cvičenky zástupů vnějších zůstanou státi, s nimi stojí i též vnitřní cvičenky čtyřstupu prvního a šestého. — Vnitřní cvičenky čtyřstupu druhého, jdou třemi kroky zevnitř příčně a zaujmou místo vedle vnitřních v prvním čtyřstupu — cvičenky vnitřní z třetího čtyřstupu sedmi kroky v řad prvé přejdou a na vnitřní straně vnějších místa zaujmou. Vnitřní cvičenky čtyřstupu čtvrtého a pátého pochodem v zad obdobnou změnu provedou. Na druhých osmi dob vykoná se úkroky zevnitř rozstup a obrat čelem dovnitř. Původní postavení k II. oddílu.

21	14	18	22	23	19	15	24
17							20
13							16
9							12
5							8
1	10	6	2	3	7	11	4

Čelem dovnitř.

(Porovnej číslice označující postavení cvičenek, s číslicemi v oddělení prvním.)

Po vykonání této změny postavení, jest 16 dob přestávka.

ODDÍL II.

Čtvrtá první.

- 1—2 Vzpažit — otoč trup 3—4 Páze skrčit, připažmo na pravo. trup otočit v před
5—6 Úklon na pravo. 7—8 Polkovým poskokem v pr. čelem vzad. (Všechny jsou zevnitř čelem.)
1—8 Totéž cvičení. Na poslední dvě doby (7—8) stejným obratem čelem v před (dovnitř) v původní postavení přijdeme.
1—16 Totéž cvičení na levo provedené.

32 dob.

Čtvrtá druhá.

- 1—2 Upažit (oblouk vzhůru). Úklon na pr. 3—4 Páze skrčit připažmo. Vzprím.
5—6 Šotišový úskok na pravo. 7—8 Šotišový úskok na levo.
1—8 Totéž cvičení na levo provedené. Na poslední dvě doby (7—8) při šotišovém poskoku vykonáme obrat čelem v zad (zevnitř čelem).
1—16 Totéž cvičení jako v předcházejících 16 dobách v postavení čelem v zad (zevnitř) provedem. V posledních dvou dobách opět obrat čelem v před (dovnitř) vykonáme.

32 dob.

Čtvrtá třetí.

- 1—2 Předpažit — předklon. 3—4 Vzpažit, vzprím.
5. Stoj únož v pr. 7—8 Dvoudobý měnný krok
6. Stoj přednož. v pravo s obratem v pr. čelem dovnitř. vzad (stoj spatný).
1—8 Totéž cvičení, jak v předcházejících osmi dobách. Na 7—8 vykonáme obrat čelem v před (dovnitř).
1—16 Totéž co v předcházejících 16 dobách v levo provedeme.

32 dob.

Čtvrtá čtvrtá.

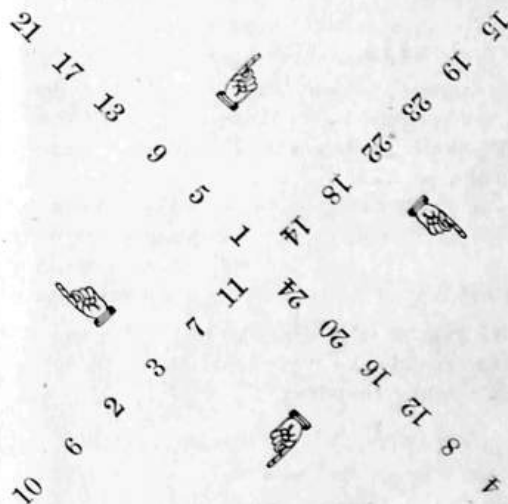
- 1—2 Předpažit vzhůru. 3—4 Páze skrčit připažmo — Stoj přednožný v pr. — obrat čelem v před (dovnitř), stoj spatný.
1/2 obr v pr. — záklon (hled k oblouku).
5. Stoj přednožný v pr.
6. Stoj zánožný v pr. 7—8 Dvoudobý měnný krok (s mírným předhybem s obr. v pr., čelem v zad (zevn.). v levo).
1—8 Totéž cvičení co v předcházejících osmi dobách. V posledních dobách (7—8) při dvoudobém měnném kroku konáme obrat v pr. čelem v před (dovnitř).
1—16 Totéž cvičení co v předcházejících 16 dobách v levou stranu provedeme.

32 dob.

Změna k oddělení III.

Z původního postavení pro oddíl II. přejdeme v šestnácti dobách do postavení pro oddíl III. Cvičenky, stojící ve čtvrtci čelem dovnitř zatočením v levo přejdou v příčný

kříž. Stojnými jsou cvičenky, označené čísly: 4, 10, 15 a 21, a postavení všech po vykonané změně odpovídá následujícímu obrazci, v němž 16 dobou přestávku zachovají.

ODDÍL III.

Čtvrtá první.

- 1—2 Předpažit vzhůru. Výpad v pr. v před. 3—4 Zapažit (upažením) oblouk zadně dolů. — Celý obrat v levo — předhyb v levo.
5—6 = 1—2 Obratem v pravo. 7—8 Páze skrčit připažmo, oblouk vztýčmo vzhůru — celý obrat v levo, a přisunem pravé nohy k levé stoj spatný.
1—8 Totéž cvičení jako v předcházejících osmi dobách.
1—16 Totéž cvičení jako v předcházejících 16 dobách v opačnou stranu provedené.

32 dob.

Čtvrtá druhá.

- 1—2 Vzpažit v pr., odpažit v l., oblouk vzhůru — půlobrat v l. — výpad v pr. stranou. 3—4 Předpažit, půl obrat v levo — poklek v pravo.
5—6 = 1—2 Vztýk a půlobratem v pravo úhyb v pravo. 7—8 Páze skrčit, připažmo, oblouky vztýčené — půlobratem v levo a přisunem pravé nohy stoj spatný.
1—8 Totéž cvičení jako v předcházejících osmi dobách.
1—16 Totéž cvičení jako v předcházejících 16 dobách v opačnou stranu provedené.

32 dob.

Čtvrtá třetí.

- 1—2 Předpažit dolů, výpad v pr. v před. 3—4 Vzpažit dovnitř (pr. před l.) oblouk vztýčený, půlobrat v l., úhyb v l.
5—6 = 1—2 (půlobratem v pravo.) 7—8 Páze skrčit připažmo, (oblouky vztýčené) — celým obratem v levo a přisunem pravé nohy stoj spatný.

- 1—8 Totéž cvičení jako v předcházejících osmi dobách.
1—16 Totéž cvičení jako v předcházejících 16 dobách v opačnou stranu provedené.

32 dob.

Čtvrtá čtvrtá.

- 1—2 Páze skrčit upažmo (ruce nad rameny) — oblouk šikmě za tělem — výpad v pr. vzad.
3—4 Vzpažit — krok v pravo v před, přisunem levé nohy stoj spatný.
5—6 = 1—2.
7—8 Páze skrčit připážno, (oblouky vztýčené) — celý obrat v pr. a přisunem l. nohy stoj spatný.

- 1—8 Totéž cvičení jako v předcházejících osmi dobách.
1—16 Totéž cvičení jako v předcházejících 16 dobách v opačnou stranu provedené.

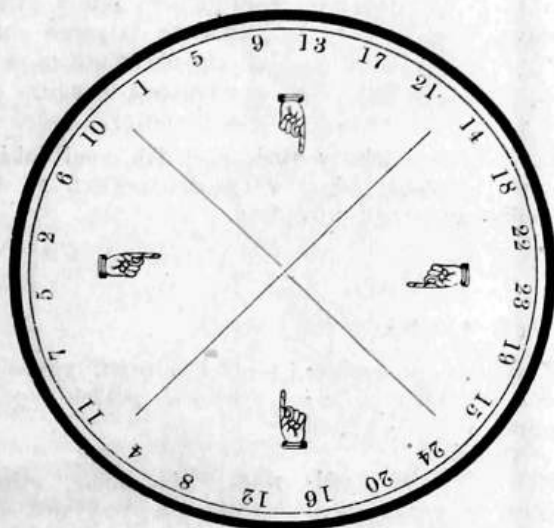
32 dob.

* * *

Změna k oddílu IV.

Z původního postavení pro třetí oddíl přejdeme do postavení původního pro oddíl čtvrtý. Všechny křídla kříže přejdou v zástup v levo bok a zatočeném v pravo spojí se v kruh (osmi kroky); obrátí se čelem dovnitř kruhu a spojivše ruce jdou skrácenými kroky v zad až docilen jest rozstup v kruhu při pažích upažených, načež zachová se přestávka 16 dob. Cvičenky odpočítané jsou na první a druhé.

Postavení k IV. oddílu:

ODDÍL IV.

Čtvrtá první.

1. Obloukem švih dolů a přeskok střidmonož.
2. Vzpažit — stoj spatný.
3 = 1.
4 = 2.
5—6 Páze skrčit upažmo (ruce na ramenou) — oblouk za tělem svisle — výpad v pr. v před.
7—8 Páze skrčit připážno, oblouky vztýčené — celý obrat v l. a přisunem pr. nohy stoj spatný. (Všechny jsou čelem zevnitř kruhu).
1—8 Totéž cvičení jako v předcházejících osmi dobách, čelem zevnitř kruhu provedeme.
1—16 Totéž cvičení jako v předcházejících 16 dobách s výpady v levo a obraty v pravo provedeme.

32 dob.

Čtvrtá druhá.

1. Vzpažit zevnitř v pr. — odpažit v levo, oblouk vztýčený — stoj únožný v pravo.
2. Vzpažit zevnitř v levo, odpažit v pr. — stoj únožný v l. (přisunem pr. a odsunem l. nohy).
3 = 1.
4. Páze skrčit připážno — (oblouk vztýčený), stoj spatný.
5—8 První s druhou konají zatáčku (až na svá místa) podáním si pravých rukou. Na poslední dobu první obrátí se čelem dovnitř kruhu. (Všechny jsou opět čelem dovnitř kruhu).
1—8 Totéž cvičení jako v předcházejících osmi dobách, však na poslední dobu obrátí se druhé čelem zevnitř. (Všechny obráceny jsou pak čelem zevnitř kruhu).
1—16 Totéž cvičení jako v předcházejících 16 dobách s postavením čelem zevnitř kruhu provedené. Na dobu poslední opět všechny čelem dovnitř kruhu obráceny jsou.

32 dob.

Čtvrtá třetí.

1. Přeskok přes oblouk kruhem napřed.
2 = 1.
3 = 1.
4 = 1. (celkem čtyři přeskoky).
5—6 Půlobrat v levo a přisuný poskok v pr. stranou (ku středu kruhu) — vzpažit zevnitř v pravo — odpažit v l.
7—8 Přisuný poskok v levo stranou s půl obratem v pravo — vzpažit zevnitř v levo, odpažit v pr. (všechny jsou čelem dovnitř kruhu).
1—8 Totéž cvičení jako v předcházejících osmi dobách, však na pátou dobu po půl obratu v l. poskoky v levo stranou (zevnitř kruhu) konáme — a na dobu osmou obrat čelem zevnitř kruhu vykonáme.
1—16 Totéž cvičení jako v předcházejících 16 dobách začínáme však na pátou dobu s obraty v pravo a poskoky v levo stranou (zevnitř kruhu) a zpět — v druhých osmi dobách s obraty v pravo a poskoky v pravo (ku středu kruhu) — na poslední dobu všechny půl obratem čelem dovnitř kruhu přejdou.

32 dob.

Čtvrtá čtvrtá.

První.

- 1—2 Předpažit vzhůru — výpad v pr. v před.
3—4 Upažit (oblouk vzhůru) — celý obrat v levo, poklek v pravo.
5—6 Podpor klečmo v pr. — stranou, pravá ruka na zemi — l. vzhůru.
7—8 Vztyk a přisunem pr. nohy stoj spatný. Páze skrčeně připážno.
1—8 Totéž cvičení jako v předcházejících osmi dobách čelem zevnitř kruhu a s výpadem v levo v před provedeme.

Druhé.

1. Stoj výkročný v pravo — předpažit vzhůru.
2. Stoj výkročný v levo — páze skrčit připážno.
3 = 1.
4 = 2. (rovná se 4 krokům).
5—6 Předpažit vzhůru — výpad v pr. v před.
7—8 Páze skrčit připážno — celý obrat v levo a přisunem pravé nohy stoj spatný.

1—8 Totéž cvičení jako v předcházejících osmi dobách kroky na původní místa a výpadem v levo v před. Na poslední dobu celý obrat v pravo a přísunem levé nohy stoj spatný. (Všechny jsou opět čelem dovnitř kruhu.)

1—16 Totéž cvičení jako v předcházejících 16 dobách, však prvé provádí cvičení druhých a druhé cvičení prvních.

32 dob.

* * *

Po ukončení oddílu zachová se 16ti dobá přestávka a pak opácným postupem přecházíme z oddílu IV. do původního postavení k odd. III. Z toho opět do původního postavení k II. odd. a pak k odděl. I. se vracíme.

Změna první:

Cvičenky v kruhu, čelem dovnitř. Všechny v pr. v bok. Cvičenky 1, 11, 14 a 24 zatočí v levo a jdou ku středu. — Ostatní následující jich přijdou opět v postavení III. odd.

Změna druhá:

Cvičenky č. 4, 10, 15 a 21 kroky na místě, ostatní 16ti malými kroky v zad, ze středu zatočí a přejdou v postavení k odd. II.

Změna třetí:

Cvičenky č. 2, 6, 7, 11, 14, 18, 15 a 19 jdou ku středu příčně na původní místa, kteráž při odd. I. zaujímaly. — Ostatní na místě původní v odd. I. úkroky dovnitř přijdou.

Každou tuto změnu v 16ti dobách provedeme, načež 16ti dobá přestávka následuje.

Na konec sestup a odchod s cvičiště následuje.

VĚDA, UMĚNÍ A PRÁCE.

— Opravdového uznání zaslouží umělec náš br. B. Kryl, který pořádal minule veliký koncert v New Yorku a část čistého výtěžku věnoval české svobodomyšlné škole tamní.

— Veliký měsíčník "Review of Reviews" přináší v posledním čísle velice pěkné snímky ohlavení časopisů v Rakousku vycházejících a nás hlavně zajímá, že žurnalistika česká tu důstojně jest reprezentována i že dostává se jí, jako zastanci lidu svého skutečného uznání oproti listům vládním a Němcům.

— Projev sympatií národu ruskému N. J. S. byl kaligraficky napsán br. V. E. Váněm v Cedar Rapids, Ia., a poslán V. V. na místo určení. Práce sama jest skutečné ceny umělecké, zejména iniciálka V, do níž vepsán byl vzletnější sokol, za nímž v pozadí jakoby slunce osvěty vycházelo. — Druhá část projevu napsána jest písmem klínovým a podpis opět proveden způsobem, jen umělci vlastním, ryze americkým a původním. Br. Váně zaslouží si jen uznání našeho, již proto, že provedl z lásky k věci.

— Úspěch mladistvých umělců, českého tria jest zajištěn. Sděluje se totiž, že uzavřel jeho řídící smlouvu ku pořádání 40 koncertů po Spoj. Státech, Kanadě a Mexiku a dalších 20 koncertů v různých městech v Brazílii a Argentině, v Jižní Americe.

— Bronzová socha Tadeáše Kosciuszka, který bojoval za svobodu této naší nové vlasti, byla konečně umístěna ve Wade Parku, v Cleveland, O., nedaleko místa, kde nalézá se socha komodora Olivera Hazarda Perryho. Stojí na žulovém podstavci na půdě polské. Pod podstavec byla totiž dána vrstva prstí vzatá od pomníku Kosciuszka v Krakově a sem dopravena.

— "New York Herald" vydal nákladné vánoční číslo, jež ozdobeno jest obrazem umělce E. V. Nádherného v New

Yorku, který dosáhl třetí ceny ve vypsaném souběhu umělců, kresliců prvního řádu.

— Výkonný výbor říditelů státní university v Iowa City jmenoval profesory, kteří budou míti letní universitní kurs od 19. června do 29. července. Mezi nimi jest prof. Bohumil Šimek, jenž přednáseti bude rostlinopis.

— Kapitán spolkového vojska, Jos. F. Janda, byl presidentem Rooseveltem poslán na jedno období jako profesor vojenské vědy a taktiky do normální university v Ada, Ohio. —

— V rozmarné hudební hříčce jako první tenor ve sboru účinkuje v kousku známém pod jménem "San Toy" pěvec Skřivanec z New Yorku. Daří se mu.

— Miladka Černých z Chicaga těší se pozornosti hudebních kruhů v New Yorku i koncertuje v soukromí různých boháčů a znalců. Veliký, veřejný koncert bude uspořádán tento měsíc. Přejeme té maličké, jako šťastnému otci jejímu.

— Paní doktorka Růžena R. Wisteinová v Chicagu byla drem. Kingem, jenž řídí kliniku čivních nemocí na koleji Physicians and Surgeons na Harrison a Wood ul., ustanovena lékařkou na klinice.

— Bývalý starosta z Kolína, Č. Kříčka, architekt, podíval se také při návštěvě své ve Spojených Státech do Bílého Domu a pan president Roosevelt vzkázal po něm do Čech toto: "Pozdravte ode mne český národ a řekněte mu, že vždycky jsem se o český národ interestoval a choval jsem k němu tu největší úctu, neboť on dal lidstvu svého Husa, který pochopil Wiklefa, a dovedl pro pravdu obětovati vše, i život." — Pár hezkých slov od presidenta této veliké republiky, povážíme-li, že Hus dal první heslo k zápasu za osvobození lidského ducha a byl prvním průkopníkem za svobodu svědomí a volnosti duchovní, což pro nás hlavně má význam neobyčejný.

— Ve výstavě Alešoviců v Chicagu bylo po celé její trvání živo. Bylo viděti, že lid náš dovede se zajímati o věci lepší, jen když se mu poskytnou. Celkem zdar výstavy byl uspokojivý a mnohá pěkná ukázka práce našich podána. — Oldřich Farský měl zde 5 obrazů a z těch zvláště vynikaly "Západ slunce" a "Břízy"; Ant. Štěrbá vystavil 7 portretů, z nichž nejlépe se líbily "Mnich" a vlastní podobizna malíře; Jaroslav Jirsa vystavoval několik fantastických maleb, jmenovitě "Za večera," "V prostřed léta," "V zátiší" a "Na kraji lesa"; z portretů a krajinek Karla Vilemovského líbila se nejlépe malba "Paseka"; Rud. Ingerle zamlouval se svým "Západem slunce v zimě" a portretem "Hinda"; Tomáš Ouška vystavoval 6 portretů; Ant. Karela 3 portrety; Fr. B. Srpička a Jaroslav Průcha vystavovali krajinky; mezi četnými akvarely líbila se zvláště krajinka Svobody; z perokreseb zasluhuji zmínky práce Rud. Cepka a Emila Babky; Vlasta Haišmanová vystavila několik pěkných ukázek maleb na porcelánu; zajímavými byly též malby na plátně a hedvábí, provedené Marií Procházkovou. — Celkem bylo vystaveno 74 obrazů ceny umělecké, kromě četných drobných prací mladých členů Aleše, a byly to nejen malby olejové, ale i akvarely, perokresby, kresby křídové atd. —

— Leopold Kramer, první houslista Thomasova orchestru v Chicagu, navrátil se z cest po Evropě, vyprávěl mnohé zajímavé o vlasti naší staré i sdělil dojmy své zpravodaji "Record-Heraldu", právě mezi jiným, že zesnulý, veliký skladatel Dr. Dvořák zanechal několik skladeb dříve neznámých, jež upravuje zeť jeho, Josef Suk, sám dobrý skladatel a hudebník. Proslulé české kvartetto, největší na světě, rádo prý by navštívilo Ameriku a snad k tomu dojde dosti brzy. Vyjednávání zdržuje se, že umělci žádají náleži-

tou zárukou. Českým skladatelem, kterýž veliké nadání jeví, jest prý Weiss, jehož opera "Polský žid" setkala se s ohromným úspěchem. Kubelík a Kocian mají prý mnoho napodobitelů v Praze a prof. Ševčík získal si jimi jména světového. Nyní vyučuje sedmdesát žáků ze všech částí zeměkoule.

— Našinci, kteří minule patenty obdrželi, jsou následující: C. Zítka, držátko na časopisy; A. Kolář, mechanismus na přešínování výhybek; F. Tuma, zdokonalená záklópka na přemáhání zpátečního tlaku v samočinných olejnicích; J. a G. Kučera, větrník; F. J. Pavlík, stohovák.

— Skvělou budoucnost zdá se mít před sebou sok. Běla Jurkova, dcera br. Ant. Jurky, do nedávna tajemníka hlavní úřadovny Č. S. P. S. Vystoupila totiž, jako žačka operní školy Confriedovy, ve slavném Wagnerově kuse "Parsival", a ačkoli nebyla na programu uvedena, povšiml si ji kritik "New York Tribune" těmito lichotivými slovy: "Jestli příjemnou povinností položití věnec k nohám slečinky nejmenované, která hrála opatrovníka grálu, za její skvělé pochození svých povinností, zřejmou její lásku k milostné službě své, její vážnost a hezounkou plastičnost."

— Veliký magazín, bohatě ilustrovaný "The World's Work", vycházející v New Yorku přináší v prosincovém čísle velice pěkný článek z pera hraběte Luetzova, bývalého císařského komořího a člena rakouské panské sněmovny a nyní v Londýně a sice pod názvem "Vliv Ameriky na Rakousko-Uhersko." Článek vlastně věnován jest národu českému a Slovanům vůbec a přítel náš jen tak šíří známost o lidu svém. Tu není zbytečné chvály, jako spíše objektivního líčení. Totéž platí o článku Dr. Massarykové, který o Česích napsala minule pro "Tribunu" v Chicagu.

— Slovanská lidová a průmyslová výstava, uspořádaná v Clevelandu tamním Slovanským Sdružením, těšila se veliké návštěvě nejenom příslušníků národností slovanských, ale též značné pozornosti kruhů amerických. Bohatostí svojí každého mile překvapila.

U té příležitosti uspořádán byl též "český den," kdy koncertovalo hlavně Machanovo trio malých to umělců, vynikajících však úžasnou technikou na klavíru, o niž listy anglické i české v Clevelandu vycházející, ba i německé plné byly chvály. Br. Machan může býti na dítky své hrdým i ústav svůj hudební, kde takové síly se tvoří. Mladiství umělci, devítiletá Antonie, sedmiletý Benoušek a asi šestiletý Leon vedle jiných vložek sehráli následující skla: by: Dvořákovu Polonaisu, z Dvořákových Slov. Tanců, op. 46, č. 8. Smetanovu ouverturu k Prodané Nevěště, Dvořákovy menuetty a šotise, smuteční pochod Nad Hrobem Smetany od A. Čecha, Fibichův slavnostní průvod, Messinskou nevěstu, Smetanovy české tance, Dvořákovu rhapsodii do D. dur a jiné, nejen skvělé ale i obtížné skladby.

— Josef Francel, mladý krajan, jenž právě vrátil se z Čech, kde s rozhodným úspěchem absolvoval na pražské hudební konservatoři a jenž jakožto virtuos na lesní roh dobyl si již zvukového jména svými různými koncerty v Evropě, dne 28. prosince uspořádal první koncert na americké pevnině a sice v Národní budově v New Yorku.

— Učitelka pí. K. Salák-Jonášová, v Racine, Wis., uvázala se ve vyučování angličtiny každý pondělek a čtvrtek večer o půl osmé hod. v dolejší místnosti Sokolovny. — Sok. Šárka Hrbková, učitelka, rovněž učí angličtině v Matiční škole v Cedar Rapids, Ia.

— Výroční řečnický zápas studentů z druhého ročníku a z prvního ročníku na universitě Peaveyho a Dunwoodyho v Minneapolis, Minn., byl minule odbýván. Za studenty z druhého ročníku účastnil se zápasu A. L. Jedlička, z Vesta.

Fotografoval Fr. Lier ml., New York.

Skupina sokolek, pozorující závody sokolů.

— V těch hrůzoplých dobách, kdy zraky celého vzdělaného světa obrací se k Asii, nebude nezajímavou vzpomínkou krajanky, která již přes 13 let působí ve vnitru Číny, v Nankingu. Jest to bývalá sokolka a členkyně Plzeňských Sokolek v Chicagu, Laura Hanzlíková — nyní Wrightová, ošetřovatelka nemocných v metodistické nemocnici tamější. Mnohý z nás se na ni pamatuje a pisatel těchto řádků ji vzpoměl často, jako čilé sokolky.

Z NAŠICH KRUHŮ.

Sokolky.

Sestrám sokolkám! Jak kratičký den ulynul opět jeden dlouhý rok, tak že zdá se nám, kdyby nebylo těch vzpomínek a dojmů, které nám minulý rok zanechal, že jsme zde žily, pracovaly jen malou chvíli. A tu mimoděk se nám vkrádá otázka, na kterou hledíme si samy odpověděti. Co jsme vykonaly dobrého ku prospěchu našeho celku? Bratři sokolové vykonali velmi mnoho, neboť leží před námi list "Sokol Americký", který vypráví o pokroku jejich, list, který spravován a udržován jest schopnými a obětovnými silami našich bratří sokolů, který s pevnou vytrvalostí hledí čeliti všemu, co zdá se nezdravé a škodlivé v řadách sokolských. Co však vykonaly jsme my sokolky ve prospěch věci sokolské? Pracovaly jsme ovšem dosti ve svých sborech i odborech, jak mnoho však dobrého by jsme mohly vykonati v zájmu věci sokolské, kdyby jsme více psaly, přemýšlely, kdyby jsme hleděly, aby listu našeho více si všímaly dívky a ženy naše, aby list ten nepřišel k pohození v mnohých domácnostech, jako kus nepotřebného papíru, s jehož obrázky si nanejvýš pohrajou malé děti. Marná práce a námaha našich bratří, když ženy neporozumí a nepřispějí, aby pomocí a vlivem svým mateřským působily ve výchově synů a dcer svých, vedouce je v duchu českém, svobodomyšlném, sokolském tak, aby dítky jejich naučily se ceniti vše, co jest české, aby se neodnárodňovaly pod vlivem zdejších anglických škol. Příkladem máme dosti, že mnohé dítky stydí se za vše, co jest české, i kolikrát za své staré, o svoji existenci zápasící ustaralé, české rodiče. Jest na vás, milé

sestry, aby jsme se vzchopily k čilé práci. Máme mezi sebou dosti sester, které nám mohou něco poučného i zábavného povědět, též látky máme dosti, o které můžeme hovořiti, vzájemně se porozuměti, tak aby milý náš list stal se zajímavějším pro nás a tím způsobem si razil cestu k srdci našich dívek a žen. Přijde doba, kdy i my budeme skládati účty z pokroku a činnosti naší a pak nás zajisté bude blažiti myšlenka, že jsme po boku našich bratří sokolů staly se užitečnými členkyněmi velkého celku Národní Jednoty Sokolské.

Se srdečným pozdravem všem sestrám a bratřím přeji mnoho zdaru v novém roce. M. Šimůnková.

— Jsou ještě mnohé sbory sester našich, jež dosud neuznaly za dobré přihlásiti se k N. J. S., přejíti k nám a podati ruce k mohutnější a účinnější práci společné. Podotýkáme tak jen mimochodem a v novém roce doufáme, že všechny budou s námi.

— Byli bychom opravdu rádi, kdyby i naše sestry častěji do listu psaly, podávajíce o činnosti své pravidelné zvěsti a bylo by jen nám vhod, aby zahanbily celou řadu zvolených dopisovatelů, již nedopisují, aneb bojí se pověditi trochu pravdy.

— Všude, kde jen trochu se dá, měly by naše sestry se scházeti a poučovati, ba co více, mohly by zařizovati nedělní besídky pro mládež, předčítati ji z pěkných knih českých, listu našeho, jak činí na př. pilné Plzeňanky v Chicagu a pobavily by se lépe a prospěšněji, nežli v lecjakém plesu jako byl onen sokolek v Chicagu "japonský" — ani z pera to českému člověku nechce a na divno jest.

— Sokolka, která vyučuje zde českou školu a tam opět o vzdělání těch nově přibylých členů a členkyň se stará a učí je angličtině, koná práci záslužnou, vedle oné v tělocvičně. — A což teprve, aby si některá vzpoměla a chtěla býti prvou naší učitelkou tělocviku odborně vzdělanou.

— Nebylo by dobře, aby i sestry naše připravovaly se od nynějška ku spolusúčastnění se sletu ve vlasti staré a vyslání nějakého toho družstva závodního? Mají dnes stejné povinnosti a stejná práva a času nikdy nezbyvá, chceme-li provést něco kloudného.

Dorost.

— Jako v Clevelandě, tak i v St. Louisu bratři cvičitelové uspořádavše s dorostem veřejná, postarali se o to, aby zvláště činní byli různými dárky odměnění. V St. Louisu br. Tesař připravil pořad velmi pěkný, jenž líbil se lidu velice.

— Nečtěte dítky drahé tak zvané "dime-novelly", nečtěte krváky a všeliké sensační krámy, zkazíte se a pozbudete vkusu, ale požádejte cvičitele svého, aby spolu se sokolkami zařídili vám besídky nedělní; požádejte jej, aby s vámi na leto uspořádal vycházky do přírody, k návštěvě muzeí a uměleckých galerií ve větších místech, velikých veřejných čítáren a především, aby vás naučil plavat a pak znovu s vámi ven. Umíte-li bruslit, ať jde cvičitel s vámi na led. Jste-li jej poslušni a pilní, dojísta mnohé hry a zábavy vám připraví, jen se jej zeptejte.

— Čteme ve "Svobodné Škole", která jen podporu našeho dorostu si zaslouží, jak následuje: — "Vedle různých oslav Havlíčkových 83letých narozenin uspořádaly dítky z nedělní odpolední školy v České Kalifornii v Chicagu tichou slavnost, při níž zároveň založena dětská knihovna. Knihy darovány redaktorem t. l. i jinými příznivci (celkem 8 vazků). Děti začaly potom samy skládati centy, za něž přikoupily další. Velikou přízeň našemu malému podniku projevil pan Jílek, člen sboru pro dobro svob. škol a lit. přispívatel t. l., darováním \$1.00, který tímto kvituje a vzdáváme vřelý dík. Myšlenka zakládati knihovny

a nabádati děti k české četbě, měla by vzniknouti a ve skutek se uvésti všude, kde je česká škola. Tím nejlépe přispějeme k vážnosti českého jazyka, účtē k němu a zároveň účtē k české národnosti!"

Věci české a slovanské.

— Sokol pražský vydal vlastním nákladem práce mistra Myslbecka veliké medaillony Jindřicha Fuegnera a Miroslava Tyrše, taktéž pamětní peníze. Obě jsou práce opravdu umělecké.

— V Duchcově otevřel tamní sbor novou tělocvičnu a vhodný stánek na jaký mohou být naši v menšině hrdí. Tím nejen, že bytí sboru jest zajištěno, ale pro národní hnutí Čechů věc má význam.

— Svaz polských sokolů v Haliči opět zmohutněl. Celkem založeno 32 nových sborů a ve svazu jest jich celkem 132. Svaz po našem příkladu působiti hodlá i na širší kruhy, zvláště se stanoviska zdravotního. První valný sjezd Svazu chorvátského Sokolstva odbyval se v listopadu v Záhřebě i pořídil si řád, aby uvedl více sokolského života v lid se snahou, aby co nejdříve uskutečnil se Svaz veškerého slovanského Sokolstva.

— V Moskvě na Rusi založen byl Český kroužek tělocvičný, když sbor s názvem Sokol nebyl povolen. Když v Berlíně úřadům Sokol nebyl po chuti nedivili jsme se, ale na bratrské Rusi vypadá podivně.

Hlídka domácí.

— Při veřejném cvičení Sokola Čech v Clevelandu cvičilo vedením br. Jos. Štíbra 268 žáků, začek, čekanců a čekank, sokolů a sokolek. Číslice ty mluví, tak jako veliká návštěva obecnstva.

— Podobá se, že přicházíme jaksi do sebe, na vzdor mnohým těm také bratřím, jimž dřívější nesoulad spíše zamlouvati se zdál. Tak v Chicagu na podnět T. J. S. Čechie z pouhého společného výletu všech sokolských sborů bez rozdílu přikročilo se k úsilovné práci za účelem uspořádání všeslovanského dne sokolského v Chicagu a v přípravách se pilně pokračuje. Někdy v červnu v sobotu pořádaly by se závody a v neděli veliké veřejné cvičení a sice na vhodných k tomu místech. Pořad by vykazoval rej, prostná s tyčemi a kůzely žáků a žákyň, cvičení kůzely sokolky, prostná sokolů a družstev na nářadí. Pro cvičení společná vypsán bude souběh na nejlepší práce a v přípravách pamatuje se i na obeslání sletu ve staré vlasti.

— U Plzenského Sokola v Chicagu zavedli po příkladu New Yorku volební lístky, jež o právě minulé volby sborové nad míru se osvědčily, ušetřice nejen mnoho času, ale přispěly i k tomu, že činovníci zvoleni byli opět muži celí a síly dobré.

— Také T. J. S. South Omaha pořádala se sborem sokolek "Libuše" cvičení veřejné o novém roce. Pořad byl pečlivě uspořádaný, návštěva slušná a výsledek jen dobrý.

— S potěšením zaznamenáváme, že Župa Fuegnertyrš v Chicagu na dopis V. V. jednoty naší za účelem dohody stran založení velikého Svazu Sokolstva českoslovanského v Americe zvolila tříčlenný výbor sestávající z br. K. Jar. Košáře, B. Zemana a K. Rajmana, činovníky to vesměs dobré, již dojísta s výborem našim pracovati budou co nejlépe na ten čas u nás nejdůležitější otázce, věci společné a k dobru všech nás bez rozdílu. Pokud se týče bratří od Dělnické americké jednoty nedali dosud o sobě slyšet, však stane se tak doufejme záhy, kdežto u Poláků, Slováků a Slovinců zdá se, že zahájí se vydatná akce při příležitosti všesokolského dne v Chicagu, o němž zmiňujeme se na místě jiném. Jsoutě bratři naši slovanští zastoupeni v dotyčném výboru ústředním a tu agitace se rozvinouti dá a to právě před sjezdem Poláků, který odbyvá se počátkem července t.

r. Br. Košar pilně se snaží, by spolu s námi urovnal cestu pro budoucí směr veškerého Sokolstva zde v Americe, vědíme mu za snahy jeho i těšíme se zvláště tomu, že v novém tomto roce zasedl za pořadatelský stolec "Borce." Neodáváme se opravdu žádným illusím, zejména pokud bratři slovanských se týče, známe jejich poměry, ale tolik víme, že při dobré vůli a mnohé práci, jež nás čeká, budou výsledky co nejlepší. A těm mnohým budiž zdar!

— Na jiném místě uveřejňujeme kratší článkuček napsaný: "Rodičům." Jest psán pro širší vrstvy a tak, aby tvořil vhodný podklad pro přednášku téhož jména, aneb aby dle potřeby v těch kterých sborech rozšířiti se dal v otisku a prospěl jim i školám tělocvičným vůbec.

— Z časopisů českých, vyjma celé řady listů anglických a pokrokových listů německých povšimnuly si projevu N. J. S. národu ruskému "Šotek" v Chicagu a "New Yorkské Listy", které projev otisknouce, jako "Slován Americký" u nás, napsaly: — "V posledním čísle "Sokola Amerického" nacházíme projev sympatií Národní Jednoty Sokolské ve Spoj. Státech ruskému národu s ohledem na nynější válku. Vítáme projev ten s tím větším zadostučiněním, poněvač považujeme ho za projev veškeré česko americké inteligence, v jejímž popředí Sokolstvo státi má a stojí. Vítáme projev ten jakožto další důkaz probuzení všeslovanské idee, jež v době neštěstí, jímž postižen byl největší slovanský národ ruský, vytryskla ze všech slovanských srdcí. Není to projev boucharonství, nýbrž naopak zrcadlí se v něm idea mezinárodní snášlivosti, již přiči se všeliké vraždění. Sokolstvo americké pozdravuje veliký národ ruský nejen k vůli nynějšímu jeho neštěstí, nýbrž především k vůli tomu, že vidí v něm budoucí pilíř veškerého Slovanstva, pilíř míru a klidného vývoje všech národů."

— Česko-Americký Dělnický Sokol v Chicagu pořádal veřejné a příznivců dostavilo se tolik, že znovu podán jen důkaz obliby sboru. Pořad uspořádán byl pečlivě a cvičící se drželi obstojně, zvláště výkony družstva vzorného vzbuzovaly obdiv všech přítomných.

— Br. J. V. Luňák, redaktor "Keewaunských Listů" byl úřadovnou Národního Hlavního Řádu Č. S. P. S. dle jednohlasného přání povolán do St. Louis, aby zaujal místo tajemníka úřadovny Nár. Hlav. Řádu Č. S. P. S. na místě br. Fr. Becka, který se z vážných příčin poděkoval. K tomu pak dodati sluší, že tisk orgánu touto úřadovnou zadán byl br. Novákovi v Milwaukee a pořadatelský br. J. J. Královí v Chicagu.

— "Baltimore News" přinesl zdařilou podobiznu W. W. Haly, českého studujícího lékařství na Maryland universitě, jenž je managerem a kapitánem spolku atletů na dotyčné universitě. Hala byl státním championem new yorského teamu v letech '95, '96 a '97.

— V Chicagu jak sděluje se měli jeden z nejzdařilejších bazarů letošního období, pořádaný Česko-Dělnickým Pěveckým Sbohem ve prospěch české houslové a pěvecké školy, kterou spolek tento vydrží. Bazar těšil se velké přízni obecnosti, proto nelze diviti se, že čistý výtěžek obnášel přes \$1.000. — A u nás v malých Rapidsích přičinil se dotyčný výbor T. J. S., že získal \$1.300 na Sokolnu také bazárem.

— Br. Palda píše ve svých vzpomínkách mezi jiným: "Od let citěna je potřeba mezi námi české inteligence zde vychované. Už dávno v New Yorku "Slovanská Lípa" aneb pozdější "Národní Jednota" dle své možnosti věnovala na podporu chudých a schopných českých studentů, aby mohli vyniknouti a nám prospěšným se státi. Nevím na jak daleko skutkem se to stalo, ale dobře se pamatuji, že náleželo

to k jejímu vytknutým účelům. Také Národní Výbor, jak později podrobněji se dozvíme, jednal o podpoře chudých schopných studentů, a že ke skutkům nedošlo, nebylo vinou jeho, ale těch, co ho přímo násilně utloukli aneb utlouci dovolili. Nejposledněji ujala se toho "Matice vyššího vzdělání" (organisace to ve svém složení více soukromá než veřejná, což vadí jí v očích mnohých, a snad na vždy nepotrvá), kteráž přítomně už dvanáct českých mladíků a dívek, svými zálohami ve vyšších studiích podporuje. Za jakou příčinou? Aby vyšší vzdělání v kruzích česko-amerických se šířilo. Což samo o sobě je velmi dobré a záslužné. Ale jak o mnoho krásnějším by bylo, kdyby to vyšší vzdělání toho našeho dorostu mohlo být vedle anglického též českým?! Leč to bez českého vyššího učiliště možno není. — Namnoze jen povrchní znalost české řeči tomu nenapomůže. Národní zisk z toho, ač v daných poměrech milý a vhodný, poněvač lepší je něco než nic, jest docela jednostranný. Získáme tím vzdělané našince, ale pouze v řeči a duchu anglickém. Málo který, neb která následovati bude vzácného příkladu prof. Šimka, aby důkladnějším osvojením si českého jazyka, přímo užitečnými se nám státi mohli. — A to je rozdíl mezi inteligencí českou se vzděláním pouze anglickým a onou s česko-anglickým."

Uznali jsme za dobré na místě tomto uveřejniti tento nikterak nepředpojatý úsudek, jenž souhlasí náhodou se vším tím co my již napsali.

— V řadách slovenských sokolův v Americe povstal spor, kdo jest vlastně oprávněn vydávati jednoty jejich orgán, jakž již jsme sdělili, nyní pak usiluje se o mimořádný sjezd na němž otázka ta se má projednávat. Což, aby bratřím u té příležitosti připomněla se i otázka Svazu?

— V "Dennici Novověku" četli jsme minule: — "Hypokriti. — V Chicagu člen Sokola a Svobodné obce dal prý dítko své pokřtiti v katolickém kostele. Takovému svobodářství se mnozí diví i zde v Clevelandě, a jsou mezi těmito i takoví "svobodáři," již posílají dítky své do nedělních škol církevních a chodí na kostelíkářské pikniky. — Ti také břeвно v oku vlastním nevidí. Jaký pak je rozdíl mezi sunday schoolem a katolickým kostelem? Snad první je zdravému smyslu lidskému spíše nebezpečnější."

— Úspěch opravdu vážného druhu nedá se jen odbýti několika slovy. A úspěchem takým bez odporu jest onen bratrského sboru T. J. S. Čech v Clevelandu, tak aspoň píše "Volnost": — "Jak jsme ve zprávě o veřejném cvičení Sokola Čech uvedli, cvičilo 268 žáků, žaček, čekanců, čekank, sokolů, sokolek. Armáda zajisté slušná, největší však radost máme ze zprávy vzorného cvičitele, sok. Jos. Štíbra. Ve zprávě uvedeno, že během minulého roku navštěvovalo tělocvičnu Sok. Čech pravidelně 314 cvičenců. Číslice mluví samy za sebe a je nejpádnějším důkazem, že konečně dochází uplatnění sokolská zásada: "Jen ve zdravém těle může býti zdravý duch." — Co další důkaz uvádíme, že z rodin jsou členy Sokola Čech: Šest Alblů a po čtyřech Žahourových, Heroldových a Pečánkových. Z rodin českých navštěvují cvičení pravidelně: po pěti Pečánkovici, Rybákovici a Mikeškovici, čtyři Erstovic, po třech Polákovici, Čančíkovici, Žákovici, Zemanovic, Hejnovici, Dolejšovic, Čermákovici, Smolovic, Buškovici a Tomešovic. Rekord zajisté slušný a zároveň pýchou cvičitele Jos. Štíbra, který věnuje se Sokolstvu tělem i duší."

— Jest opravdu pozoruhodné, že německý turnerský Bund ve Spojených Státech pozval veškeré větší organizace tělocvičné ku příštímú svému sletu, naše jednoty Sokolstva amerického však nikoliv, aniž bratry naše v Čechách. Francouzští gymnasté, Švédové, Hollandané atd. pozváni jsou.

— Pokud víme Sok. Cleveland, Sok. S. Omaha a Tyrš C.

Rapids Sokol konaly přípravy na veřejná i připravily pořady velice pěkné. O podrobnostech dovíme se snad příště. Ze sboru Sokol Slovanská Lípa poslal nám br. Klepal pořad jejich veřejného, jakž následuje: — Zahájení slavnosti, br. Jak. Hroděj, cvičení prostoná žáků s činkami, cvičení děvčat denní školy, skok do dálky, prostoná cvičení děvčat s praporečky, cvičení žáků večerní školy na bradlech, prostoná cvičení sokolů s činkami, děvčata večerní školy, skok daleko vysoký, cvičení sokolů na bradlech, cvičení sokolů na hrazdě. Také tu čekáme podrobností.

— Šestnáctileté trvání sboru svého oslavila T. J. Klatovský Sokol v Chicagu banketem a sice v poslední den roku minulého.

Karakter.

Sepsal Dr. Josef Durdík.

Známe lidi, kteří rádi mění zaměstnání své, jakoby stále hledali osu, kolem níž by se otáčeli; nebo jiné, kteří opět nemohou vyrovnati spor mezi jednotlivými zásadami, ku příkladu mezi vlastenectvím a povoláním, mezi poctivostí, a prospěchem, mezi vděčností a samostatností, mezi láskou a rozumem a podobnými. Někdy se zdá vyrovnání zrovna nemožným, povinnost stojí proti povinnosti, tak že kamkoli se člověk obrátí, hřeší; i nastávají nejtrapnější rozpaky, kruté to úlohy mravní, tak zvané kollise povinností, o nichžto však obšírněji pojednati přesáhlo by meze rozpravy této.

Člověk roztržštěný má mnoho cílů, každou chvíli nový záměr, silný k němu vznět, ale jeden překáží druhému. Takový jest pan V. První ve všech spolcích; jest sokol, hasič, pěvec, klouzač, přítel umění, politik, řečník, ale — žádnému spolku k valné cti. Jest všudybyl, ale všude tak krátko, že nezná popsat ani jedno město, má tisíce cílů, ale ani jeden hlavní. Dosti prostředků, ale neví, ku kterému by se upoutal.

Lépe činí ten, kdo těží s málem,
Stoje věrně na své podstatě —
Velkýť on, ať sluhou nebo králem.

Roztržštěnost — budiž vytčeno ještě jednou — nesmíme zaměnit s obsáhlostí. Obsáhlý duch jest také mnohostranně činný, ano každý větší člověk v dobách potřeby nutkán jest, aby několika směry působil, tu jednal, tam povzbuzoval, tu příklad dával. Ale všemi skutky jeho vládne jeden duch, jeho činnost jest soustavná, a všechny členy jeho snahy mnohotvárné dávají přece dobrý smysl; jsou jako přímky, jež úzký zrak, hledící jen na kousky, má za nesouvislé, ač v dále přece v jednom bodě se sbíhají.

Proto pácháme křivdu skoro vždy, kdykoli posuzujeme někoho podle jediného případu. Člověk má někdy velký cíl před sebou, provádí věrně úkol svůj, a přece okolnosti jsou tak nepříznivé, že ho dlouho zdržují; rána za ranou ho stíhá, tajná bolest tráví jeho životní sílu a celá udatnost vzejde v jedno namáhání: aby se udržel, což jest v jeho poměrech už velký čin. — Jiní jsou nedůvěřiví, bojíce se v čas ohlásiti své záměry; jim bychom též ukrývali, kdyby soud náš nebral v počet zvláštní způsob jich.

Což divu, že odvážný duch,
Než jistá k vítězství je dráha,
Svůj úzkostlivě tají ruch
A světu odhalit se zdráhá!

Ba takový duch se zahaluje rád a blíží se po oklikách k svému cíli. Každý znamenitější, něčím vypikající člověk poutá pozornost svého okolí; nepostoupá-li však dále zrov-

na podle toho předpisu, jež mu domnělé autority vnutiti chtějí, rozlehnou se žaloby, odsuzující ho šmahem. A přece takový člověk právě rád kráčí sám; je-li chytrý, řídí se v maličkostech podle jiných všedních vzorů, v hlavní věci však řídí se svým věhlasem. Zná-li svůj cíl a osobnost jeho je-li svá, pak ho nesmí nic mýlit — self is the man. Koperník byl od mnohého, jenž neznal jeho cíle a nejtajnějšího úmyslu, považován za blázna. Ale ovšem nechtěl on tento svůj cíl uváděti v počet všedního života a nechtěl z něho těžiti než byl hotov.

Na člověka důsledného mohu se spolehnouti. On jedná podle zásady, nejen dnes, ale vždycky. Člověk však takový, jenž žádnou zásadu pevně nedrží, jest jako měnlivá veličina. Nevím, co s ním počítí mám, on hodí se v počet jen vyšším matematikům. Jeho duch nemá podstaty, stále se vrtí, i říkáme mu člověk vrtkavý. S vrtkavostí poji se někdy nejskvělejší vlohy, obratnost, vtip, zručnost, smělost, — ale nikdy veliký výsledek, poněvadž ten dáván jest pouze neúmorné, vytrvalé pili. Lesklý zjev nenahradí práci a básnická myšlenka musí se vtělit, máme-li ji zvědět a uznat.

V moravském městě P. jest slovanská beseda a německé kasino. Jistý občan stal se členem besedy, jež programem jest, brániti živel slovanský proti násilnictví, jehož velebitelem opět kasino jest. Jak se mohou tyto dva záměry sjednati a snést v mysli jedné? Patrně, je-li jeden záměr jako čistý kov, jest druhý jeho znečištěním, a povaha takého muže není ryzí. On slučuje v sobě věci, které sobě jsou a na ten čas musí zůstat nepřátelské; on porušuje pravidla vůle své podle pohnutek a příčin zevnějších; snad do besedy vstoupil, jak ho srdce pudilo, a on hlasu přírody v prvním návalu uposlechl. Aby se však držitelům moci zalíbil, přistoupil pak do kasina. — Neryzí povah vůbec v záležitostech menších se objevuje dosti. Jsou lidé, kteří mají veliký soucit s dělníky, a chudé pracující ženě by poslední krejcar utrhl; lidé, kteří se nezpěčují tvrditi dnes o pak toho, co tvrdili včera, když tak vyžaduje jejich osobní prospěch, nebo když vědí, že se toho nikdo nedoví. Dále jsou lidé, kteří se "zahazují" — jsouce ponížení a pokorní příliš proti jiným lidem, nemajíce prázdné hodnoty. Pýcha není ctnost, ale hrdost má člověk mít. Hrdost pak nevylučuje skromnost, ovšem pokoru. Bud'te hrdi a skromní, ale pryč s pokorou a pýchou!

Přílišné ponížování zvláště v národě, na kterém se dlouho utiskovalo; prostý Polák a Rus v Haliči na kolena padá před "pánem", roucho a boty libá. U nás slycháme ještě mnoho ponížování: "poňženě prosím," "poňženě ruku libám," — ale mizí to od několika let jako sníh před jarem. Samo zmizeti to musí; zapovědět si to nepomůže, poněvadž taká mysl ponížená nepochopí pravého záměru a dostává špatné mínění o tom, kterému svou poníženost tak projevit nesmí. Horší než tato ruce libavá poníženost jest jirá, jež v kruzích vyšších a bohatých vykvétá, již také naznačujeme vyšším, latinským jménem: servilnost! Budiž to slovo dostatečným pokynutím — jakž bychom o věci nevěděli dost!

Jeví-li se poníženost zvláště nápadným způsobem, mluvíme o myslí otrocké. Nemá povahy, poněvadž zapomíná na hodnotu svou. Mysl otrockou nalézáme v jednotlivých stavech, kde se podřízenost musí obzvláště pěstovati. — Dále jsou poměry ve společenství, kde též ráz otrocký vzniká — nejen mezi pánem a sluhou, fabrikantem a dělníkem, sedlákem a čeledínem, i v poměrech mnohem něžnějších. Někdy jest muž otrokem ženy, častěji snad na opak. Otroctví ženy se vyskytá u národů divokých, otroctví mužův u národů rozmarilých, ale přece zřídka. Zmiňujeme se pouze o přemrštěné věrnosti, která už ctností býti přestává

a muže proto snižuje, poněvadž jest výsledkem slabosti. — Aby nevzniklo nedorozumění, jakou to věrnost na mysli mám, podotýkám výslovně, že ji také zovou "psí věrností"; komu takovou věrnost prokazují, ten si mne vážit nemůže, poněvadž vidí, že sám sebe si nevážím, člověka v sobě snižuji. I má mne také za tvora nižšího, a jedná se mnou podle toho.

Muže nehodna jsou pravidla nepřírozená, nyní zastaralá, jakž je ukládá mnohá instituce, tím nehodnější, když jeho mysl s nimi nesouhlasí a jen pokrytství mu při umělém provádění jich pomáhá. K mnohým takovým výběžkům a výstřednostem vede pak tak zvaný esprit de corps — ku příkladu, kdy na souboj vyzvatí musí důstojník pro pravou malichernost, aby zachránil "čest svého stavu". Nyní jsou však tato pravidla méně přísná. Ale i v stavu zcela jiném jsou takové umělé věci, které se mužnému duchu nanejvýše přiči. S náhledem zatemnělým ztrácí vůle hodnoty své; stane se umělkovanou, malichernou, úzkostlivou. Nevážanost a umělkování stejné jsou krajnosti. Divně se v životě lidském dvě a dvě vlastnosti druží a jak Aristoteles vyslovil, že ctnost jest střed mezi dvěma kraji, i zde vyplývá pravda výroku. Marnotratnost jest krajnost jako lakomost, tedy jedno jako druhé jest neřest (Laster); ctnost jest střed mezi oběma, stejně vzdálená od obou krajností, zde hospodárnost. Oběma směry vzdaluje se člověk zdravé míry, vše přílišné stává se neřestí.

Tu jest zdroj jiných odstínů: Podle zásady jednat — ano, ale "beze zásad" jako přepjaté vyhledávání jich v malichernostech jest stejně vadou. Člověk, který sám vydržeti nemůže, vždy jen společnost hledá a nikdy k sobě nepřijde — a zase samotář, jenž se lidí urputně štítí, skládají dvojici, v jejímžto prostředku lepší způsob společenský naznačen. Jsou dále lidé, kteří nemohou nic držeti, neodolají ani vtipu sebe planějšímu; co jim napadne, musí ven; nemohou nikdy něco míti za lubem, podávají sebe hned každému jako na talíři. To jsou krajníky otevřenosti, lidé bez hloubky, průhlední a bezbarví jako voda. Těm jest zvláště třeba vlastní kázně. Jiní se opět halí v roucho věčné tajemnosti, poněvadž vědí, že to má na svět velký dojem; neboť tušíme za tou rouškou vždy něco důležitého, čím se váha osobnosti zvyšuje. Rozkošné podívání jest, když sejdou se taková dva — onen první měkkohubý a druhý zahalovač, až nad hlavu upjatý — jejich vlastností takým setkáním se zveličují, každý hledí sebe předčiti. Jiní opět nevědí, co mají v duševním ohledu s sebou počítí, jako neohrabaný neví, kam by rukou dal. Jsou dnes tak, zejtra jinak, plní extrémů a hádanek, lidé nezralí, nevyrovnaní. Jsou-li mladí, říkáme, že jim nastala doba kvašení; a právě bohatý duch musí déle bojovat, déle prodletí, než vytváří svou povahu. Někdy však nevyrovnanost trvá déle a nepřestane; nedovedou zmociti protivy, nedovedou ani zaříditi si bydllo — schází jim vůbec pevné života vedení.

Konečně jest třeba, aby všechno, co člověk vydává za své zásady, bylo pravda; totě pravdivost charakteru. Proti ní stojí strojenost, dělanost, pouhá hra, komediantství, lžtinství, přetvářka, ano proľhanost, nepoctivost a pokrytství. Někdo však vyhoví všem požadavkům předchozím: jeví zásady, kterých se věrně drží (důslednost) a vždy silou provádí, jest jednotný ve svém jednání, má jeden cíl, a přece to vše jest jen zevnější úloha, kterou hraje, jeho osobnost jest jinde, jeho pravé cíle jsou jinaké. Malé příklady zastáváme dosti často kolem sebe; nejsou vždy hrozné nebo škodné, častěji směšné, nebo aspoň dětinské. Syn krejčího studoval práva; po smrti otcově však převezme živnost po otci sám, stane se krejčím. Vydá pak učenou studii "O mezinárodním právé a jeho nedostátcích" pro lid a napíše se

pod titul jakožto spisovatel: Krajanům podává N. N. krejčí Myslí si snad: "Když já vydávám svou rozpravu jakožto krejčí, jak tu povýším krejčovský stav! To budou lidé koukat, že krejčí dovede rozprávět a jednat o předmětech právnických. Ano, na tom stupni jsou u nás všichni krejčí... atd." — Avšak co jest výhledek? — že se mu vážní lidé usmějí a prohlásí celou tu taktiku za pouhou komedii. Tím žalostnější jest však výsledek, když ono "právnícké" pojednání jest velmi mělké a povrchní. Pak tím méně počil své soudruhy; neboť krejčí neprosloví se špatným pokusem právníckým, ale dobrým kabátem, a když plní povinnost svou jakožto občan a muž, jest zrovna tak ctihodný, zrovna tak gentleman jako člen jiného, třeba učeného stavu. Co v tomto uvedeném případě provedl jeden, to činí mnozí v případech důležitějších, ano, činí to po celý život. To jsou herci ve špatném smyslu, lidé lícení, strojení. Všichni ti, o kterých jsme si posud vyprávěli, jsou skutečně tím, čím se zdají. Komedianty zoveme ony, kteří něco jiného jsou a něčím jiným se zdáti chtějí. Nepřehledné takměř to moře rozdílu. Lidé affektovaní a pokrytci, lidé neupřímní, líceměrní, ošemetní, potměšilí až přimí k těm, kteří jsou skuteční nepoctivci, zrádci, lidé podlí, kteří za peníze nejen své smýšlení prodávají, ale své přátele v zkázu přivádějí. S líceným a strojeným povrchem souvisí jiná vlastnost, totiž okázalost, titěrné na odívání svého smýšlení, když nota bene na tom nic nesejde. Ano, v pravém okamžiku zjeví svůj náhled, jest mužné; ale pohrávati si s barvami, kokardou a krojem může se jen tehdy, kdy boj nejde do života. Tímto hraním připravuje se jiná nešvara, totiž osudná záměna věcí a známky. Myšlénka se snadno svede; mnohý mladík měl za to, když si oblékl čamaru, že už učinil zadost své vlastenecké povinnosti — bral známku za věc. Tak však jest jen počátek, a nevykonáváme-li nic dalšího a lepšího, ona nám prázdné hodnoty nepřidá. (Pokračování.)

Tiché vody.

Román od Bohumila Havlasy. (Pokračování.)

"Proto jste se musil státi zlým." Setník sebou pohnul, Bohdana se rozesmála. "Jak jste choulostiví, vy nemocní!" zvolala. "Mne matka odkojila, odchovala na pohádce, v mém oku ohrázel se stále kouzelný svět se zlatým slunkem, stříbrnými vrchy, démantovými zámky, lidskou společností plnou snů, a proto jsem zvolila i pozlátkový život! Ale jsem za to dobré dítě, pane de Binelli, toliko někdy žiju v deliriu. Háním se, slyšíte? A vy, milostivá sestřenko?" obrátila se k Amatě-Valerii stranící se omamujícího hledu raněného, jenž v ní pobouřil všecku krev.

"Ach, má velebná sestřenko," ujal se setník slova asi s dychtivostí lačného člověka, "smílovala jste se nade mnou, popřávši mi potěšit se vaší přítomností. Oblažte mne ještě dobrotivým slovem a posloužíte chorobnému."

Ho! ho!" vyrazila ze sebe Bohdana komický skřek některého syna Albionu z Marryatových námořských románů.

"Můj bože, přeji vám zdraví, modlila jsem se za vás," odvětila mladá jeptiška

"Já ne," pravila s roztomilou drzostí Bohdana.

Oko raněného zazářilo "O díky!" šeptal pohlcuje bledý rozpačitý obličej jeptiščin. "Vy jste se za mne modlila, anděl za bídніка!" zamručel neslyšitelně.

"Jest to mou povinností." —

"Kéž bych hmohl žíti tětěž povinností!"

"Pane, snad byste nechtěl státi se mnichem!" vjela si do kadeřavých vlasů zděšeně rukama baronova maitressa. — "Pane, vy mluvíte jako umírající, jako zoufalý nebo jako

zamilovaný!" — Mluvíci nezapozorovala lesk oka setníkovy a temné zardění mladé jeptišky.

"Ne, slečno," odtušil melancholicky; přál bych si to, poněvadž bych se blížil k andělům."

K tomu vám pomohu svou protekcí!" Bohdana v nevážné prostomilosti přitáhla Amatu-Valerii, jež se nezpěchovala, ale jejíž oči pohlížely s přísnou vážností ač nejistě před sebe, k nemocnému. "Zde anděl též, na pravdu slov svých vám přísahám. Nalézáte se v jeho blízkou, pokořte se mu, jest on kněžkou ctnosti." Rusovlasá žena pohlížela radostně, jak přitáhl nemocný ruku jeptiščinu k sobě, jak na ní přitiskl horké rty. Necítila ovšem, jak prochvěl onen polibek nevinnou, nezkušenou bytostí mladé jeptišky, jak trhla prudce, zlostně nebo v nervose ruku nazpět. Bohdana slyšela jen smutný šepot setníka: "Odpusťte, odpusťte chorobnému, velebná sestřenko!"

Tato zakývala hlavou, jako by hodlala setřásti cosi neobvyklého, tížícího. "Nerozumím!" odtušila. A bylo to slovo plno významu pro tu vážnou, dumající, vášnivou duši, tlumočilo vše, co se s ní dalo po léta, po měsíce i po ty tři dni, které prožila v D . . . Bylo to cosi, čemu nerozuměla — nový svět.

"Neumím se chovati dle způsobů, snad jsem vás urazila," řekla pak. "Pane setníku, budu prositi srdce Ježíše, abyste brzo náležel zdrav strýci a tetě."

"A nikomu více?"

"Já nevím, jsem zde cizí, víte."

"Jděte, jděte, slečno Bohdano!" zvolal on prudce, vida odcházeti Amatu

"Fantasmagorii!" klonila se tato. "Vyháníte tu, kteráž vám přeje zdraví. Jak vás důsledně oslovuje velebnou sestřenkou," pravila na cestě k Amatě; "mám v podezření toho Binelliho, že jest pobožný, nebo že vy jej takovým uděláte." Náhle se rozesmála, něco jí napadlo. "Slyšte!" zastavila Amatu-Valerii.

"Co jest?" pozdvihla dívka zamyšlené bledé čelo.

Bohdana zahleděvši se na toto čelo odvětila jen: "Škodá!" — Nevyzradila svou myšlenku

VIII.

Tři dni uplynuly. Zámecký lékař v době té prodléval vždy celý den v D . . . Dělal záznaky dle vůle baronovy. — Když se přiblížil večer a klekání dávno již doznělo, vidali obyvatelé D . . . a dvou vesnic, jimiž musil jíti k S . . . doktora Sylvína VI. . . v průvodu rezavého psa klidně kráčet k domovu. Byly jasné měsíčné večery. Ráno se vracel zámecký lékař do D . . . Za dne nebyl jinak nikdy vídán než s knihou v ruce.

Setník byl konečně prost všeho nebezpečí, baronka si nestěžovala již na migrénu, však přála samotě více než obyčejně, vysvětluje to náhodnou zálibou ve čtení. — Však třetí den vyjela koňmo do polí s ručnicí na sedle, bez lokaje a průvodce. "Jest to caprice!" pravila a odjela, aby tékala po polích a lesích. —

S Amatou mluvil lékař ještě též první den "záznaků." Nalezl ji dumající. Provázeli ji druhý den v průvodu ředitele do polí a odpoledne s baronem do blízkého městečka. — Večer téhož dne objala dívka baronku volajíc s výčitkou: "Proč jsem opustila klášter?"

"Jsi zde nešťastna?" tázala se Valga z Koenigsberku.

"Zdá se mi, že pozbyvám půdy pod nohama; neurčitý to cíl, ma tante, nevím — nepochopuji!"

"Vysvětlím ti to, má duše: počíná se ti líbit náš život a bojiš se návratu."

"Ne, ne!" zvolala prudce dívka a dodala po chvíli: "Ma tante, pan VI. . ."

"Co jest?" vztýčila prudce baronka hlavu.

"Pan doktor jest ke mně velmi šetrný, utahuje své myšlenky a činí si násilí; jest mi to nemilo. A přec propukává v jeho řečech něco, jakýsi nihilismus!"

"Nihilismus? — Znáš ty jej?" podivila se baronka.

"Jméno jen." —

"Má duše, neobávej se doktorova nihilismu. Však pravila's, že utahuje své myšlenky?"

"Což jsem jej dosti nepoznala, abych čtla v poloslovu, v hněvu, úsměvu?"

"Má drahá, věděla jsem z části, že i v katolických spisích jsou fráze. Tato slova náležejí do románu."

Dívka pohodila svěhlavě hlavou provázejíc svá slova vážným pohledem. "Sama's mě nazvala myslitelkou."

"Zapomínáš na morálku sv. Augustina."

"Znám ji," zněla odpověď známým ofensivním tonem vedená. —

"Jest v klášteře také svěhlavost panující?"

"Zajisté!" prořekla se dívka, což přimělo baronku k smíchu —

"Proto že ji u tebe nalézám!" odvětila.

"Ma tante," prosila Amata-Valeria, "vždyť jsou to mé myšlenky, a z těch se zpovídám."

"Chraň se myšlének, má duše," políbila ji baronka. — "Jak jsi se bavila včera odpoledne?"

"Doktor mluvil se strýcem poněkud zřejmě, nešetřil jako jindy mne jeptišky. Ale odpustila jsem mu to. Jest to asi mrzuté, mlti stálý dohled na mne." —

Třetí den, mezitím co meškala baronka na honbě a baron u Bohdany, hovořil lékař s mladou jeptiškou vyptav se ji na zdraví. Od nejvšednějších předmětů stoupala rozmluva stále k závažnějším věcem. Amata držela v ruce francouzskou zábavnou knihu "Lazarina, aneb seznání povinnosti křesťanským způsobem v životě provedené." Kráceli krásným višňovým stromořadím, růžové ovoce pohlíželo lákavě na ně. —

"Slečna Bohdana by již nabídla průvodci ovoce," pravil žertovně lékař.

Neť baronova sehnula větve temnočervenými višněmi přeplněnou a utrhla šest višní. "Přijměte také ode mne, kteráž nejsem Bohdanou!" pravila stisknuvši poněkud rty. "Nabízím je vám co vděčná pacientka."

Lékařova ruka kvapně vztáhla se po daru. Jasně oko muže setkalo se s okem mladé dívky. "Polovic, milostivá slečno!" pravil jaksi neklidně. Podával Amatě tři višně. Tato je přijala dotknuvši se při tom jeho prstů. Ji se zdálo, že se jeho prsty chvěly, neodvážila se však tázati se ho, zdaž mu co schází.

"Děkuji vám," pravil teprv teď lékař, pohlížeje na kontrast té sněhové barvy malé ruky a temnorudé barvy višně.

"Radil jste mi jísti ovoce?" řekla.

"Prospívá vám," odtušil.

Přiložila višni ke rtům. Zuby skvělé bělosti potřísnily se čedrvanou krví višně, a kapka slétla na okrouhlou bradu. — Pohlédla s úsměvem na lékaře, však ihned zmizel úsměv ten. On se ohlédl kvapně, a když obrátil opět hlavu k Amatě, pohlédla ona téměř nedůvěřivě na klidnou tvář jeho. Zdálo se jí poprvé, že upozorovala zvláštní cizí výraz na tváři mírného muže.

"Pokládám třešně za nejkrásnější ovoce našich krajů," pravil.

"Tetinka zdobí jimi svůj toaletní stůl, uzmula jsem ji je teprve včera. Nenávidím je; zdá se mi vždy, že vidím krev, hledím-li na višňové krůpěje."

Doktora bavil dívčin úsudek o krvi, i mluvili nějakou chvíli o tomto předmětu. Šli okolo pomníku sv. Jana. — Mladá jeptiška se hluboce poklonila, lékař si sochy nepovšíml. Po několika krocích povšímla si Amata lékaře vlněné hledícího k malé chatrči, před níž stál chudě oděný muž

s dobrosrdečnou tváří. Lékař smekl nízkou klobouk, muž děkoval volaje několik uctivých slov.

"Kdo jest muž ten?"

"Mám též své svaté," odpověděl jemně Vl . . .

Amata neporozuměla. "Proč smekáte před tímto chudásem, a jak pozorovala jsem, velmi uctivě?" tázala se.

"Nehoršte se, ctěná slečno, ale opětuji předešlé: mám také své svaté, jimž se kořím, a tento jest jedním z těch. Snad vám postačí má omluva, pravím-li, že jest to velmi poutivý muž."

"Vysvětlete mi —"

"K službám, Milosti!" zavolal v tom s hráze kdosi.

"Ah, pan ředitel!" zvolala nevrle dívka vidouc dlouhoprstého Kareše, opírajícího se o višňový strom a mávajícího novým sombrero, darem Binelliho.

"Odpovím za doktora, jež byste se, milostivá slečno, marně ptala. Předě dvěma roky nalezen u vsi starý žebravý muž mrtev, vedle něho plakal čtyřletý hoch. Každý litoval sirotka, ale nikdo se neodhodlal k více než k daru, neb k radě: pošlete jej do rodiště nebožtíkova. U mrtvého však nenalezli průvodní list. Všichni krčili ramenoma; tu přistoupil Vit, kartáčník, před nímž smekl náš doktor. 'Mám sedm neposedů, osmého také užívám!' pravil. Chlapec byl jeho. A podnes nemrzí se z toho přírůstku, dobrák! Inu, chlap — ovšem dobrý. A doktor smeká proto," končil Kareš. "Ah, Milosti — musím k řeparkám — dohled nutný. úroda, plat — uctivý služebník! Viděl's už můj sombrero, Sylvine.. — Hele!" — Dlouho mávaje kloboukem zašel v poli. —

"Dobrý mrzout a žvástal!" pravil lékař.

Mladá dívka snad ani neslyšela tato slova. Po delším mlčení ptala se: "Tedy jest mnoho dobrých lidí na světě?"

"Aspoň tolik, aby byl jednotlivce nucen milovati tento svět a věnovati lidstvu své síly."

"Já v důvěře v boha miluji svět, lidi!" zvolala jako sama k sobě Amata-Valerie.

"Malá proměna," odtušil Sylvín Vl . . . sevřev ironicky rty. "Já opět miluji v důvěře v člověka život, lidstvo, svět, vše. Neboť kdybych věřil jen v boha idealisuje ho, odpudilo by mne to tím spíše od člověka — ta protiva — nemohl bych pak vůbec věřit. Ujišťuji vás —"

"Proč jste se zamkl? Chtěl jste něco říci. Přeji si, abyste to dopověděl," vpadla prudce dívka.

"Však zní to ještě pro vás urážlivě."

Na tváři této dívky, jež byla jeptiškou, bylo lze čísti touhu až nervosní po úsudku cizím.

"Nuže, ujišťuji vás, že věříte-li v boha příliš, na bytost tu hřešíte, méně pak, znáte-li víru či nevíru mou. Odpusťte, velebná sestro, jest to definice jednání člověka." —

Amata-Valerie tušila jemnocit a pokyn doktorův v oslovení, jehož byl patrně nepřítelem; v oslovení "velebná sestro." Vy máte víru?" zvolala zastavivši se.

Pohlédl svým jasným okem v její vážnou tvář. Slova jeho zněla téměř slavnostně: "Odpusťte mi, hájím sebe! O spisovateli Mürgerovi napsáno: 'Nebyl pobožný, ale měl víru.' Není, drahá slečno, na světě člověka, jenž by nechoval ve svém nadru víru, což jest někdy méně než přesvědčení. Proti přesvědčení se nehřeší, proti víře ano. Člověk jest s vírou již stvořen, člověk věří, musí věřit, tak jako musí milovat. Toto tré jest duši člověka, jeho vnitřním životem, proto jest víra jménem jednotlivce, — výhradně. Proto musí býti víra svata — ne nauka. Učinili z nauky víru a zasadili této největší ránu. Víra nauky jest vášnivá, nesnášlivá, žárlivá, závistivá, íra sama není taková, jest ctnostná, víra nauky ne. Proto jsem nepřitelem víry nauky. Druhá, víra sama, víra vnitřní, jednotlivce jest pouze vý-

bojnou, jen že v jiném smyslu než první. Má strašného zápasníka, ten slove rozum."

"Náboženství," vpadla vychovanka kláštera.

"Náboženství lásky!" zvolal kvapně lékař. Nevysvětloval, mlčel dále. Teprv za dlouhou dobu, v níž oba se obírali celým mořem myšlének, jež byly lékaři jasny, dívce chmurny, tísňící, však účinný, dodal toliko: "A svět, toť působíště!" Ukázal v širý kraj. "Ne kostel."

Kráčela kvapně ku předu, sledoval ji zamyšlen. Došlihli pěkného mramorového pomníku na křižovatce. "Mater dolorosa," byl podpis sochy, "ora pro nobis" přidáno Baronka vystavěla tuto sochu na poděkování, když vyvázl baron před sedmi lety z těžké nemoci. Amata-Valeria se zachytila lomeného zábradlí. "A toto!" zvolala ukazujíc na sochu. —

Sylvín Vl . . . pokročil ke stoce, beze slova utrl tam několik chudobek a položil je na podstavec sochy. "Proč bych nectil poesii, bol, vznešenost? proč bych nectil obět' víry jakékoli?" řekl jemně. — "Ctíte vy též moje nevěřství?" dodal.

Ol! vzdychla mladá jeptiška, nejsouc s to, aby odpověděla na tuto hrdost přesvědčení.

(Pokračování.)

Z Moravy.

V Brně, 13. listopadu 1904. — Odpustiš dojísta, pakli na všechny Tvé milé a poslané nám vzpomínky ze St. Louis, Mo., hned jsem neodpověděl. Právě co chystal jsem se Ti psáti, obdrželi jsme tu Váš "Památník", jednoty Vaší. Líbí se nám velice i můžeš být a každý z Vás činovníků na práci tu hrdí. Mnohý, ten názor o té české Americe museli jsme si ovšem změnit a chtít nechtít přiznati, že pracujete, o čemž také list Váš svědčí. Zamlouvá se každému u nás to uspořádání, ta různost pečlivě sestavené látky a jestli ještě zlepšíte si odbor technický, jakž doufám, pak opravdu bude časopis Váš nejen učitelem lidu dobrým, ale také u věci naší v mnohém vzorem. Tak na příklad, kdyby Jste nám pověděli trochu něco o těch ozdobných krocích a různých hrách mládeže americké, jakou hrou i cvičením podporuje nejen vývoj těla, ale i učí se odvaze a statečnosti, smyslu pro pořádek, zjemnění pohybu a co hlavního šetřením společenských pravidel učí se naprosté slušnosti, zejména vůči ženě, jak tu často slyšíme. Nešlo by to?

Jest ovšem dobře, že tam za oceánem vzděláním širších vrstev lidu působíte, jeť dojísta práce také potřebí, ba snad více, nežli u nás, ale přece proto jen bychom si přáli, aby Jste i věcem naším věnovali trochu pozornosti. Co říkali Jste té roztržce s br. Kukaněm? Různé živly již z ní kořistíce, naházely na Sokolstvo bláta dost, použily slabosti některých ústrojí ku potírání celé věci naší, již k politickým šmejdům stále ještě propůjčiti se nechce. Zasluby br. Kukaně jsou veliké a jest jen dobře, že celá záležitost právě v dnešním zde odbývaném zasedání České Obce Sokolské vyřízena byla na ten čas dojísta nejlépe. Toto zasedání však provedlo i ještě jiné, neboť spor o úplném sloučení žup moravských s českými v jeden mohutný celek byl odstraněn a nyní máme velikou jednu Českou Obec Sokolskou, když i pokud se týče voleb do předsednictva staly se příslušné opravy. V náčelnické zprávě také u nás se mluví o hrubém porušení kázně na cestě do Lublaně i ličí se skvělé výsledky vystoupení našich v Arrasu. O tom již víte. Nyní se budeme starati o pořádání kursů, o novou organizaci technického odboru a hlavně o nová pravidla závodní, vedle různých oprav v základu úrazovém. Také byly stížnosti, že žurnalistika česká nevěnuje Sokolstvu tu pozornost jakou právem si zaslouží a vystupováním svým ná-

rod náš lépe práci reprezentuje, nežli mnohé jiné společnosti, pro něž poněvač jsou politické, vždy dosti jest místa. Jak vidíš nejste Vy sami, máme skoro stejné stížnosti a mnohá stejná přání, jen že tam u Vás v ovzduší volném snad spíše mnohého lze docílit. Jak pak se chystáte na návštěvu Cech, hromadný výlet a ku kterým závodům?

Dojista obdržels i oběžník, v němž v zájmu umělců našich a jich uplatnění v cizině, žádáte se bratři ochotní o zaslání adresářů knihkupců celé země a adresáře spolků zejména hudebních a uměnímilovných vůbec. Spůsobem tím chceme v cizině získati spolehlivé informace a proto i adresy pěveckých kroužků, besed a spolků dívčích i paní prospěti nám mohou. V Cechách i na Moravě následky sucha a tísně, všeobecná hudební přesycenost, veliká konkurence a silný umělecký dorost vyvolaly poměry pro umělce naprosto nepříznivé, kdežto bez náležitých informací v každém větším městě tam u Vás a rad Vašich stanou se mnohdy případy různé, jež po zkušenostech neblahých vedou ku sklamaní. Cizí zástupci hledí si vlastní kapsy a tu mnohý umělec lépe učiní, když zůstane doma. Upřímná porada a varování na základě znalosti poměrů místních od bratří našich bratřím zde jen bude vhod.

V novém roce přeji Vám všem mnohý zdar a ještě více energie k práci podjaté. Mějte vždy na paměti velikost věci naší sokolské, sílu a slávu toho národa, z něhož Jste vyšli, pracujte a opět se činite, neboť vedle seznání všeho, co nám schází, aneb Vám, ještě mnoho je třeba houževnaté práce, jež počne-li v lidu prospěje mu doufejme v síle ducha i těla. Rozbrojů a sporů ve vlastních řadách se střežte co nejvíce, važte si práce činovníků svých, aniž by slepě kráčeli Jste cestami ušlapanými, Vám tam dopista toho třeba není i přispějete jen ku větší statečnosti všech jedinců, již pak silné celky tvořice, budou ti praví sokolové. Na zdar!

A. Černý.

DOPISY.

Little Rock, Ark., 21. prosince. — Jsem rodák z Břežan, nejbližší město jest Český Brod, jak víte, a tam vydává se časopis "Naše Hlasy", do něhož psal jsem letos několik článků "Vzpomínky z mládí" i poslal jsem tamní T. J. S. "Památník" N. J. S. Tyto dny obdržel jsem od sboru onoho dopis následujícího znění a jsem jist, že Vás bude zajímat: "Vážený občane a milý krajan! Správní výbor jednoty, již Jste prostřednictvím br. red. Miškovského daroval dva cenné spisy "Památník Národní Jednoty Sokolské" a "Almanach české osady Plzeň v Chicagu", v nichž se zrcadlí život česko-amerického vystěhovalectva a Sokolstva, usnesl se ve schůzi své dne 7. listopadu t. r. vzdátí vám za to vřelý dík. Sledujem se zájmem Vaši duševní činnost, a Vaše vzpomínkové články (v časopise "Naše Hlasy") a tak Vás bylo vzpomenuť při večerní vycházce naší 1. září t. r. do rodiště Vašeho, Břežan. S upřímným zájmem poslouchali i občané břežanští, že za mořem žije jich rodák, na něž mohou býti hrdí a který ani za 50 let své vlasti ba ani své dědiny rodné nezapomněl. O zasláních spisůch bude na zvláštním večírku sokolském jednáno a dle jich obsahu činnost česko-amerického Sokolstva vylíčena. Na zdar! Z výboru tělocvičné Jednoty "Sokol" v Českém Brodě, dne 20. listopadu 1904. Jan Lukeš, starosta; Frant. Fuchs, jednatel." — Psal jsem Vám minule, aby Jste laskavě poslali list místo mně na dále onomu sboru, k tomu však dnes po dobrém uvážení dokládám. Tyto dny mně došlo číslo dvanácté listu Vašeho a tu hned po přečtení změnil jsem svůj úmysl. Ať se jen list Váš dále posílá mně a zde předplatné i pro ty mé milé tam ve vlasti staré. Myslil jsem sám, že se mohu bez "Sokola" obejít, ale poznal jsem, že bych si tím sám škodil, kdybych si od-

řekl čist tak výtečný časopis, jakých tu máme málo, list vedený upřímnou snahou povědět nám nepokrytou pravdu, aniž by liboval si v potměšilém pochlebování a lichocení, ba kde třeba i do vlastních řad nemilosrdně zasahující. Neblahé následky toho, že nemohli jsme si vychovati přímých charakterů. Chci čist časopis, v kterém se zřejmá pravda a snaha o nápravu hlásá, chci mít jej na větším již stolku svých zkušeností. Věřím, že Jste se podjali práci obrovské, vidím i ty mnohé překážky, vidím, že čistíte ten přesycený vzduch, i přeji Vám jen vytrvalosti. Dnes mnohým listům, již pouze lidu lichotí, záleží více na vlastním zisku a pokárat nějakou neplechu, aneb nešvár našinců a zakořeněný zlovyk toho se vystřihají, jen aby si někoho nepohněvaly. Tu vlastní prospěch jde nade vše. Však podnikati díla ne snadná a vynaložiti k cíli tomu veškeren důvtip, vědu a pevnou vůli na prospěch lidu veškerého, šířit dobré a povznášející, toť práce, již přeju mnoho zdaru a k novému roku ještě více trpělivosti. Váš upřímný přítel

Jan Borecký.

St. Louis, Mo., 27. prosince 1904.

Dříve ještě, nežli nastoupí naše Jednota činnost v příštím roce, chci podati zprávu z posledních časů. Co doba příští přinese, bude záležeti na nás a ještě více na těch, kteří vyplňují místa starších činovníků, kteří pomalu ale jistě odcházejí, bud' tam, odkud není více návratu, aneb se ubírají na odpočinek. Vzpomínám dob dřívějších, jak mnozí z těch starších se museli přičinit, namáhat, aby sbor náš mohl částečně konat své poslání, a dnes mohou pohlížet na sbor náš uspokojivě majíce kolem dvou set členů, ovšem tím více sbor spotřebuje, ale činnost ku podivu zůstává skorem stejná. Pamatuji dobu, že bylo 26 členů, a bez rozdílu stáří navštěvovali cvičení, byli sobě rovni, stejní ve svých právech, a vše šlo zdárně ku předu. Pohled'me dnes však na sklonku 40ti leté práce a obětavosti k nám, máme rozsáhlou tělocvičnu, dosti dobře upravenou a členů cvičících je stejný počet. Co toho příčinou? Máme více jak polovic členů do 35 let, ale do cvičení ne a ne, proto myslím, že by bylo třeba vyhledati nějaké magnetické síly, aby museli uznati potřebu tělocviku, aby v něm shledali všemožné osvězení, posilu a zábavu.

Bude tomu právě rok, kdy byl největší počet cvičících (možno-li tak nazvati), kolem 60 členů, po dvou měsících polovina, a pak se opět počet scvrkl na pravidelný počet 20 členů.

Sbory sokolské vůbec by měly přijít na nějaký dobrý nápad, a přijímat do svého středu pouze členy, kteří budou cvičit se zápallem a láskou a nebyli jen tak časoví.

Sbor náš měl v tomto roce 84 cvičení, z nichž úplný počet návštěv měl br. Jan Triska ml. 84, Fr. Buršík ml. 83 a jednu omluvu, a br. Ryska M. 81. Z druhých pak již ubylo hodně, čtvrtý člen měl jen něco kolem 60 návštěv, a mnozí 20 — 10 a ještě jiní 2. Jsou to velmi zajímavé číslice. Sbor náš ony první 3 členy odměnil za jich pilnost, odevzdáv každému co upomínku "Památník" Nár. Jed. Sokolské.

Dne 18. pros. pořádáno veřejné cvičení žactva denní i večerní školy, které možno nazvati pravým triumfem píle a svědomitosti, poznávše, s jakým zápallem jednotlivá čísla provedena byla.

Kolem osmé hodiny utvořen kruh kolem cvičiště, uprostřed sestavené žactvo, hoši, tak že bylo lze přirovnati ku zahrádce, kolem níž malebný plot a uprostřed samá kvítka. Předstoupil náš milý bratr Karel Milčie a upřímnými slovy, vskutku od srdce, poukázal na tělocvik žactva a prospěch jeho pro dítky, jakož i promluvil k sokolům, poukazuje na postup a účinky tělocviku. Za slova svá odměněn byl

vkusnou kyticí a ještě více dlouhotrvajícím potleskem. Žáci pod vedením cvičitele provedli cvičení prostná se změnou v každém oddílu v jiném postavení a drželi se výborně, jenom ti malí špuntové vyvolali trochu veselosti, když se tak po očku podívali stranou, zdali tatínek neb maminka se na ně dívají. Pak nastoupila děvčata druhé třídy, která probírala cvičení s kůžely. Cvičení bylo velmi složité a namahavé, avšak bedlivostí cvičitele vyvolalo takový nepřetržitý souhlas, překvapení, že bylo ku podivu a šel jeden hlas, že podobného cvičení a tak vzorně provedeného všude není. Cvičení malých žáků a žaček, prostné, též se zamlouvalo, pozoroval jsem, že také mnohemu slza radosti skanula, když hleděl na tu drobtinu, jak sebevědomě si počíná. Pak nastoupil náš dorost, čekanci, kteří provedli cvičení skupinová s praporečky české a americké barvy. Ač cvičení provedeno bylo pěkně, přece jen ti maličtí je zastínili. Posledním číslem byly velké žacky večerní školy a sokolky. Provedly cvičení s tyčemi přesně, zvláště v některém oddílu byla podívaná, jak čistě a bezvadně výkruty provedeny jsou. Po skončeném cvičení sok. M. Hrubá odevzdala cvičiteli Aug. Tesařovi krásnou kyticí.

Mezi jednotlivými čísly pořadu vystoupily žacky, které přednesly básně a deklamace, a sice: Hel. Jarošík, Kam. Tesař, A. Pešout, A. Sádlo, M. Fialka, i dokázaly, že nejen v tělocviku cvičeny jsou, ale též v naší české mluvě.

Cvičením tímto sbor náš opět dokázal veřejnosti, jak mu záleží na výchování mládeže, a nelituje obětí, jež nejsou jistě nadarmo. Doufám, že i ona netečná část obecnosti uznati musí, že sokolské sbory nehromadí dollary, ale upotřebí jich ku prospěchu, povznesení a ku zajištění zdraví a lepší budoucnosti těch, kteří tělocvikem posilují se pro příští existenci a otužují se, aby zajistili si ten jediný poklad — zdraví.

Návštěva toho večera byla ohromná a po rozdělení dáreků na odměnu žáků za jich pilnost, rozproutila se přátelská zábava.

Dne 14. února 1905 připadá památný den pro Sokolstvo, nejen u nás ale i u druhých sborů. Bude tomu 40 let, co založen byl první sokolský sbor ve Spoj. Státech, dne 14. února roku 1865 v St. Louis Mo. (viz Památník Nár. Jed. Sokolské — Dějiny Sokola v St. Louis.)

Sbor náš den významný oslaví soukromou, ale důstojnou schůzí ve společnosti sokolek a bratří Sokola Mt. Pleasant. — Později na jaře bude oslava 40ti letého založení velkým veřejným cvičením a koncertem.

Bratři sokolové, nastupujeme opět v novou činnost příštího roku, vzpomeňme, co dosud nám nebylo možné, hledme nahraditi, a budme jako bratři, jako jedna rodina, poznejme se, pak si též budeme rozuměti, zanechme neshledů, osobních nájezdů, a vytrvalosti naší v budoucnu volám Na zdar!

Vác. K. Tříška.

St. Louis, Mo., 30. prosince 1904.

Výsledek volby z Těl. Jed. Sokol Mt. Pleasant na rok 1905 jest následovní: Starosta Langmaier Václav; náměstek Duchek Tomáš; tajemník Široký Frant., 3450 Itaska St.; účetník Lojda Jan, 4631 Louisiana ave.; pokladník Janouškovec Jan; domácí správce Klepl Jaroslav; jednatel síně Bultas Valentýn; dopisovatel Černý Josef; náčelník Stárek Alois; podnáčelník Kalista Franta; knihovník Kalista Fr.; výbor majetku: Holman Jan, Holman Hyněk, na 1 rok, Hejlíček Josef na 2 roky.

Doufám, že s touto volbou bude jeden každý člen uspokojen, ba snad i ti největší milovníci "kopané" Všechna práce sboru vůbec má být rozdělena tak, aby některý pilný

sokol nezastával 8 až 10 výborů a některý nic. Pak práce bývá dle toho.

Na mě však co příštího dopisovatele snad také mnoho práce nezbyde, až na ten stálý stesk, aneb na ten "sokolský buben", půjde-li to na dále ve sboru našem, jak od prázdnin až do dnes chodilo. Dospělých a čekanců vždy několik cvičí a sice pod cvičitelem sok. J. Jandou od T. J. Sokol St. Louis, který se nám činí opravdu a zamlouvá. Však žel, tělocvik dětský, naše to naděje do budoucnosti, nejen že sladce dřímá, ale obávám se říci, jest snad již pohřben! A proč? Nemáme žádného cvičitele, a nemůžeme nikoho kdo by stále cvičil dostat, ač dítek jest velmi mnoho. Naši zástupci nám neustále tvrdí, že nemáme na vyšší "instanci" žádných nároků a ku splnění podobných žádostí, a tak roztahujeme raději naše schůze do nekonečna, a bez výsledku, jen k vůli těm prožlукlým "paragrafům". Pro koho tedy jsme nastavili tak velkou hromadu cihel? Však o tom jindy. Dále jest mně oznámiti, že Česká svob. škola u nás prospívá znamenitě, vedena učitelem p. Vác. Lojdou. V sobotu dne 7. ledna bude odbývána pro dítky zábava a obdarování těch pilných. Na zdar!

Josef Černý.

Bratřím sokolům.

Během uplynulého roku došlo mne několik dotazů, kdy konečně odhodlám se k vydání spisku, který sloužiti měl jako pomůcka našim bratrům cvičitelům, jmenovitě těm, kteří řídí tělocvičné školy dětské a odbory sokolek. Jelikož dotazy ty v poslední době stále více a více se množí, vidím se nucena všem odpověditi touto cestou: Mám posud tu nejupřímnější vůli bratrům cvičitelům býti slabou silou svojí nápomocen, ale když žádal jsem Výk. Výbor, zdali by podobné dílko vydati chtěl, spoléhal jsem na dobu školních prázdnin, kdy měl jsem v úmyslu připravenou látku zpracovati. Však na místo prázdnin cvičil jsem po šest týdnů v letních školách, což plán můj poněkud změnilo. V zimě opět otevření tělocvičen při školách večerních zabírá veškerý čas, který mi pro vedlejší práce zbýval a to sloužili br. cvičitelům jako vysvětlení, proč jsem danému slibu posud dostáti nemohl.

S upřímným pozdravem všem

Jos. Čermák.

Zápisky ústř. výboru Župy Střední.

St. Louis, Mo., 28. prosince 1904.

Ze schůze dne 15. prosince. — Br. starosta V. Šedivec zahájil schůzi. Ze zástupců nepřítomen Kalista a Holman, Mt. Pl. Zápisky z minulé a mimořádné schůze čteny a přijaty. Omluvy nác. a star. z nepřítomnosti v mimořádné schůzi přijaty. Účet St. L. L. za 500 letáků, \$1.50, povolen k výplatě. Zpráva z E. St. Louis jest: Dne 4. prosince odebralo se osm členů Ú. V. do E. St. L. za účelem založení nového sboru. Schůze tamní, jež byla chabě navštívena, neboť více krajanů bylo v den ten nuceno pracovati, zahájena byla br. Tesařem, organizátorem župním, jenž v zájmu věci naší měl ku shromážděným přednes, vysvětlující poslání Sokolstva v národě českém, i se stránky estetické a pedagogické. Na dalším rozhovoru podíleli se i jiní členové Ú. V., jakož i místní krajané; ku ustavení sboru přikročeno však jen tak daleko, že ustanoven byl tříčlenný výbor tamní, jenž zaopatřiti má podpisy těch, již upřímně miní státi se členy "Sokola", stanoviti den příští schůze a Ú. V. obeznámiti, kdy jednatel svolá členy ku druhé, ustavující návštěvě; zpráva tato přijata. Stanovy župní čteny a přijaty a přepsané mají býti zaslány V. V. N. J. S. ku schválení; přijato. Br. Janda Jos. oznamuje, že od 1. prosince cvičí členy Mt. Pl. sboru; schváleno. Usneseno, by zapisovatel čili jednatel

obdržel \$6.00 roční služné a náčelník \$5.00; přijato. Po té zvoleni byli veškeri stávající činnovníci na rok 1905. Po delším rozhovoru usneseno bylo pořádati sokolskou přednášku u Sokola Mt. Pl. a na přípravné práce zvolen br. Tesaf a Janda. Za R. Holmana usneseno požádati nového zástupce. Sbor Mt. Pleasant zasilá poplatek za II. 1/2letí '04 ze 46 členů \$2.30. — Příjem \$2.30, vydání \$1.50.

Na zdar!

Fr. Široký, jednatel.

Zápis o schůzi Výk. Výboru N. J. S.

ze dne 2. ledna 1905

Starosta F. Martyny zahájil schůzi. Ze členů scházel F. Bartůněk, náměstek; V. Zvoník a A. Jahoda.

Zápis o minulé schůzi po přečtení přijat.

Výpravci Sok. Amer. zasilá dopis, v kterém žádá Výk. Výbor, by rozhodl, co má dělati se členy, kteří se přestěhují bez udání změny adresy, tak že jim Sokol zasílán býti nemůže; později však se o něj hlásí. Usneseno, by člen, který se přestěhuje a nezašle novou adresu výpravčímu, si sám hradil poštovné za scházející čísla Sok. Amer. Stran druhé otázky, kde starý člen z Chicaga, jehož jméno nebylo v adresáři, hlásí se o celý ročník Sok. Am., usneseno, by mu byl tento zaslán; jsou-li s tím spojené výlohy poštovní, má si je onen člen sám krýt.

T. J. S. v San Franciscu oznamuje, že veškeré tiskopisy jednatelem jim zaslané obdrželi.

Vrchní pořadatel Sok. Am. dr. J. Rudiš-Jičínský zasilá dopis, v němž žádá, by Výk. Výbor zaslal díkuvzdání sok. V. E. Vaněmu za vypracování kaligrafické práce, a sice projevu sympatie ruskému národu. Usneseno, by vrchní pořadatel byl požádán, by ono poděkování jménem Výk. Výboru N. J. S. vypracoval a dal do vlastního sloupce v rámci v Sokole Americkém uveřejnit.

T. J. Sokol St. Louis zasilá zprávu ze sletu a ze závodů odbývaných v St. Louis; usneseno, by zpráva byla v Sok. Amer. uveřejněna a veškeré sbory jsou žádány, by zprávu onu podrobně prozkoumaly a své dobrozdání Výkonnému Výboru zaslaly, poněvadž Výk. Výb. zprávu onu dle nynějšího sestavení neschvaluje.

Národní Tiskárna zasilá účet v obnosu \$173.46 za tisk a výpravu Sok. Amer. za měsíc prosinec; účet přijat a k vyplacení odkázán.

Účet za rytiny do Sok. Amer. br. Petrtlyovi v obnosu \$3.00 přijat a k vyplacení odkázán.

Účet br. Liera za tisk obálek, papíru a za poštovné za rok 1904 v obnosu \$15.22 přijat a k vyplacení odkázán.

Následující sbory zaslaly zprávy a poplatky:

Sbor Sokolek v Omaha, Nebr.	\$11.10
Sokol Tábor v Chicagu	22.10
" " přips. z těl. školy za r. 1903	20.00
" " za 25 Památníků	31.25
Sokol Fugner, doplatek	1.50
" " za 100 členských platebních lístků	1.00
Sokol Jonáš, Wilson, Kansas	32.20
Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Nebraska	2.90
Sokol Wilber, Nebraska	17.70
" " za 1 Památník	1.25
Sokol Black Wolf, Kansas	6.90
Sokol Abie, Nebraska	5.40
Sokol Omaha, Nebr. 10c poplatek na sjezd	11.60
Sokol Westfield, Mass.	5.70
Sokol Praha, Chicago	34.50
Sokol Čech, Cleveland	90.20
" " Cleveland, O., 10c poplatek na sjezd	9.40
Sokol So. Omaha, Neb.	23.20

Sokol New Bedford, Mass.	8.10
" " poslední splátku na nářadí	14.00
Sokol Fugner	22.10
Na to schůze skončena	M. Grabenstein, taj.

Příjem a vydání N. J. S. za měsíc prosinec 1904.

Prosinec.	Příjem.	\$	c
3. Za dva Památníky z N. Y.	2.50		
3. Předpl. na S. A.	75		
5. Sbor sokolek v Omaha Neb., za I. a II. 1904	11.10		
5. Za jeden Památník z Nár. Tiskárny	1.25		
7. T. J. S. Tábor, Chic., za II. a III. 1904	22.10		
7. T. J. S. Tábor za 25 Památníků	31.25		
7. T. J. S. Tábor přisp. z tělocvičné školy z r. 1903 na příspěvcích	20.00		
8. Za 5 Památníků z N. Y.	6.25		
8. T. J. S. Fugner, L. I. N. Y.	1.50		
8. T. J. S. Fugner za 100 plateb. knížek	1.00		
9. T. J. S. Jonáš, Wilson, Kan., za III. 1904	32.20		
9. Sbor sokolek Libuše, So. Omaha, Nebr., za III. 1904	2.90		
14. T. J. S. Wilber, Neb., za III. 1904	17.70		
14. T. J. S. Wilber, za 1 Památník	1.25		
14. Za těl. knihy od V. Hampla, z N. Y.	43		
17. Za 1 Památník z N. Y.	1.25		
19. Těl. J. S. Hvězda Západu, v Black Wolf, Kan., za IV. 1904	6.90		
22. T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb. za IV. 1904	5.40		
24. Předpl. na Sok. Am. od Sok. Tábor, Racine Co., Wis.	2.00		
26. T. J. S. Omaha, Nebr., 10c poplatek na sjezd za rok 1904	11.60		
26. T. J. S. Westfield, Mass., za IV. 1904	5.70		
26. Předpl. na S. A. z N. Y.	75		
26. T. J. S. Praha, Chicago, za III. 1904	34.50		
29. Sok. Čech, Clev. O., za III. 1904	90.20		
29. Sok. Cleveland, O., 10c poplatek na sjezd za rok 1904	9.40		
29. Předpl. na S. A. z N. Y.	2.00		
31. T. J. S. Omaha, Neb., za IV. 1904	23.20		
		\$	345.08
	Hotovost z min. měsíce		1077.04
	Úhrnem		\$1422.12

Prosinec.	Vydání.	\$	c
7. Náhrada za vydrž. těl. školy za rok 1903 Sok. Tábor, Chicago	20.00		
9. Za 3964 výtisků Sok. Amer. s výpr. a pošt. pro listop. Nár. Tisk.	173.27		
9. Za jízdné a ztrátu času na sjezdu svobodomyšl. J. R. Jičínský	40.00		
19. Za 4 rytiny pro S. A. z Knoxville, Tenn.	10.80		
19. Za ztrátu času počítáním při hlav. závodech V. T. Just a J. Jiříček	24.00		
30. Za věnce pro vítěze z hlavních závodů v St. Louis, Mo.	11.55		
31. Vrchní pořad. S. A. za pros. J. Rudiš Jičínský	30.00		
31. Výp. pořad. S. A. za pros. Ant. Haller	10.00		
31. Výp. pořadatel S. A. za prosinec Jos. Čermák	10.00		
		Úhrnem	\$329.62
	Příjem		\$1422.12
	Vydání		329.62
		Hotovost	\$1092.50

Na bankách uloženy jsou fondy a sice:

Fond pro příští sjezd v Detroit, Mich.	347.22
Fond pro běh cvičitelský	42.85
Fond základní Nár. Jed. Sokolské	300.00

Na U. S. Savings banku	100.00
Na Germania Savings banku	300.00
Na Dry Dock Savings banku	300.00
Hotovost u pokladníka V. V.	392.50
Úhrnem	\$1092.50

Jak vidno ze zprávy pokladna V. V. se neustále tenčí a to jen vinou jednot, neb jest již čtvrté čtvrtletí ukončeno a T. J. S. Lorain dluhuje za II. III. čtvrtletí, T. J. S. C. R. Ia. dluhuje za celý rok a k tomu ještě dluh z min. roku, T. J. S. Milligan za II. III. IV., T. J. Schuyler, Neb. za III. Sbor Sokolek Omaha za 3tí. K tomu jen málo jednot zaplatilo za Památníky. Do fondu pro sjezd má ještě přes polovinu jednot platit za rok 1904. Jednateli V. V. nemůže býti dávana vina, neb při každé příležitosti a každý měsíc žádá jednoty o vypořádání se, ale vše marno. V. V. dluhuje ještě za Památníky Nár. Tiskárně, a není možno onen dluh doplatit

Pročž žádáme bratrské jednoty kterých se to týče, by hleděly v krátké době vše zapraviti, by V. V. se vypořádati mohl. — Na zdar! Jan Černý, jednatel

Zpráva ze závodu všesokolského v St. Louis, Mo.

ve dnech 4., 5., 6. a 7. srpna 1904.

Příjem.

Za vstupenky do parku po tři dny	353.85
Za vstupenky od taj. výb. v předprodeji	17.50
Procenta z prodeje piva	77.75
Příjem za oznámky na programy	118.00
Náhrada za práci a dovoz náč. od Výb. čes. dne	50.00
Předem vypůjčeno od Těl. Jed. Sok.	25.00
Úhrnem	\$642.10

Vydání.

Hudba pro závody a veřejné cvičení	283.00
Rozpisování hudebnin pro prostná cvič.	6.00
Veškerý tisk programů, plakátů, pentlí a pod.	72.50
Dovoz železných činek	3.35
Dříví na můstky pro skok o tyči a práce	8.50
Rozličné vydání při závodech a léky	4.95
Tříslo a dovoz (pro skoky)	3.00
Dovoz cen do parku	2.45
Dovoz náradí do parku a na výstaviště	27.50
Odnaky pro slavnost, soudce a závodníky	13.80
36 kusů bambusových tyčí pro skoky	1.00
Plat za plování v závodech	2.00
Rozličné vyd. telef., cesta na výst. a pouliční káry	6.05
Doplatek na 8 hudebníků při cvičení na výstavě	56.00
Různé opravy pro železné hrazdy	14.05
Ztráta času 6 dní sok. Fr. Burian	18.00
Roznášení plakátů	1.50
Elektrická práce a vydání za materiál	42.00
Práce a látka na dekoraci	47.85
Náhrada za práci 5 mužů, svázení a úprava náradí	40.40
Vydání taj. výb. poštovné	4.25
Procenta z kolekce oznámek na programy	33.00
Vracená půjčka Těl. Jed. Sokol	25.00

Úhrnem	\$716.15
Úhrnný příjem	\$642.10
Úhrnné vydání	716.15

Vydání je větší než ztráta o\$74.05

Zpráva tato podána a schválena v řádné schůzi Těl. Jed. Sokol a výb. od T. J. S. Mt. Pleasant, dne 12. pros. 1904. Na požádání zašleme veškeré účty. P. Piřha, před., F. J. Burian, pokl., V. K. Triska, taj.

Zpráva tajemníka úst. výboru Záp. Župy za r. 1904.

Příjem.

Black Wolf	\$ 4.25
Prague	9.00
Cedar Rapids	25.95
Bruno	3.00
Plattsmouth	17.40
So. Omaha	6.10
Omaha	11.00
Black Wolf	1.05
Crete	3.25
Abie	3.15
Bruno	1.40
Wilson	5.10
Omaha	12.50
So. Omaha	3.20
Celkem	\$106.35

Vydání.

Plattsmouth vrácen poplatek	\$17.40
Tajemníka služné a poštovné I. čtvrtletí	5.50
Havelka, cestovné, útraty a poštovné do Milligan	4.85
Vrácen rozvrh peněz Cedar Rapids Jed. na 172 členů	37.15
Tajemníka služné a poštovné za II. čtvrtletí	5.80
Služné náčelníku za I. půlletí	5.00
Tajemníka služné, poštovné a telegramy do St. Louis, třetí čtvrtletí	6.50
Rouček za výtisk stanov	6.00
Tajemníka služné, pošt., tel. do Bruno, IV. čtvrtl.	6.15
Služné náčelníku za II. půlletí	5.00
Vonásek cestovné za celý rok	1.20

Celkem \$100.55

Úhrnný příjem \$106.35

Úhrnné vydání 100.55

Zbývá 5.80

V pokl. za zprávy r. 1903 na hotovosti 156.70

Úhrnný přebytek ku konci r. 1904 \$162.50

Oldřich Jelen, taj. Ú. Výb. Záp. Župy.

Listárna redakce.

Bratr Honák: Posílali jsme list náš na výměnu jmenovaným listům po celý rok. Neuznaly nás za hodna ani odpovědi na poštovním listku a proto škrtli jsme ze seznamu jich as patnácte. Bratrství jest tuze dobrá věc, ale jedna strana je projevovali stále sama — nemusí.

H: Všeho moc škodí. Jestli dopisovatel po celý rok nekonal svou povinnost sám, jak může jiné kárati? Ostatně list náš v obsahu svém i pro širší vrstvy určený nemůže se zabývatí nějakým "smlsnutím" si někoho na někoho, když záležitosti rázu místního a více méně rázu soukromého. — A pak kde zůstaly by dopisy jiných a práce těch pilných? Celých 26 stran velkého formátu (sic) šlo do koše.

Sestra K.: Nikoliv Denver, ani Colorado v případě tom nestačí, lépe zůstatí doma na čistém vzduchu venkovském, při dobré výživě a léčení. Domácí lékař má pravdu, na změnu jest pozdě.

A. N.: Rozprava toho druhu bude vítána. Pošli ihned.

ZVLÁŠTNÍ VÝHODY

poskytuji
ct. sborům
sokolským
při objed-
nání v ká-
ch
sborových.

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Největší ryze český střižní a modní závod v Americe.

Úplný výběr zboží střižního, obleků pro pány i chlapce, žaketů,
pláštěnek, šálů, dámských klobouků, obuvi, nádobí skleněného,
porcelánového a plechového, karpětů, hraček, atd., atd.

ÚPLNÉ CVIČEBNÍ OBLEKY

pro žáky máme
velmi lacino.
Máme na skladě
pravé české tri-
kotové modré
kalhoty do cvi-
čení, též košile,
pasy a střevíce.

Členové noví a vyloučení.

— Do T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kansas, přijat Bedřich Vaníček.

— Do T. J. Sok. Praha v Chicagu, Ill., přijat J. Zachatý.

— Do T. J. Sok. Podlipný, v Detroit, Mich., přijat Armand Maršík.

— Do T. J. Sok. v New Bedford, Mass., přijati: Ed. Pospíšil, Jos. Šesták, Eman Mencl.

— Do T. J. Sokol v So. Omaha, Neb., přijati Frant. Peřina, Jan Ohnesorg, st.

— Do T. J. Sokol v St. Louis, Mo., přijati Ed. Veselý, Fr. Bernhardt. Pro neplacení příspěvků, potažmo pro odstoupení bez cestovní listiny vyloučení: J. Volman, B. Kvarda, K. Chadraba, Fr. Štern, A. Čapek, J. Eckert, Václ. Kříž, F. Krátký, J. Nlč a V. Vrchlavský.

— Do T. J. Sokol Mt. Pleasant, v St. Louis, Mo., přistoupil Josef Jedlička.

— Od T. J. Sok. Svornost, New York, odstoupil Rud. Zeman.

— Do Sokola Cleveland, v Clevelandu přijati: Jos. Čárek, Václav Vágner Frank Kavan; odstupní listinu obdrželi: Ant. Šťastný a Matěj Starý; přestupní listinu obdržel Tomeš Karas.

— Do T. J. S. Omaha přijati: Jos. Kohout, Karel Frýzek, Eman Dušek, F. T. Diviš; odstoupil Ant. Knoll.

— Do Sok. Jed. Philadelphia přijat: Stanislav Seman; vyloučení pro neplacení: Victor Steinberg, Bohumil Novák, Alois Biskup.

Oznámení.

Omaha, Nebr., 3. ledna 1905.

Tajemníci jednot, kteří mně ještě nezaslali jména členů, jsou žádáni, aby tak učinili co nejdříve.

Zároveň cny jednoty, které své poplatky župní nezaplatily, ať tak učiní v nejbližší době.

Náčelníku mají tento rok lépe býti zasílány zprávy, nežli roku předešlého i doufám, že se tak stane.

Na zdar!

Oldřich Jelen, taj. Župy Záp.
324 Omaha Nat. Bank Bldg.

Posudek o Památníku.

"Pražský Sokol" píše mezi jiným:

"Památník Národní Jednoty Sokolské ve Spojených Státech severoamerických. Na oslavu 25letého trvání vydal Výkonný Výbor N. J. S. pořadatelství J. Rudiše-Jičínského. V krásné publikaci, nádherně vypravené, snesen bohatý cenný materiál o životě Sokolstva amerického. Postačí uvést pořad článků, aby naznačen byl směr a pozoruhodný obsah objemného spisu tohoto. Na 224 stranách velkého kvartu uveřejněny jsou následovní statě:

Vzleť, americký sokole, (báseň). — Úvod. — Památce Tyršově. (Jos. J. Hájek.) — Sokolstvo české a jeho vznik. (K. L. Jadrníček.) — Národní Jednota Sokolská ve Spojených Státech. (L. J. Palda.) — Tělocvičné závody Nár. Jed. Sokolské. (A. Haller.) — Statistika svazu Nár. Jed. Sok. ve Spoj. Státech. — Výkaz příjmů a vydání N. J. S. od 1878 do 1904. — 12. srpen. (Jos. Čermák.) — Vých a výš vznášej a postupuj sokole česko-americký. (J. Borecký.) — Poměr ženy k tělocviku. (B. Pavlíková.) — Náleží Sokolstvu i též povinnost pečovat o pokrok svého členstva po stránce svobodomyšlné? (Fr. B. Zdrůbek.) — Naplnilo Sokolstvo americké naděje do něho kladené? (L. J. Palda.) — Náboženská svobodomyšlnost amerických sokolů. (J. C. Stuchlík.) — O důležitosti tělocviku paní a dívek se stanoviska lékařského. (Dr. B. Chmelíček-Luhan.) — Čím cvičení, schůze a zábavy sokolské mají vynikati. (Frant. Bartoněk.) — Črty z vlastních zkušeností. (Jos. L. Voborský.) — Cvičení tělesná a vliv jejích na vývin člověka. (Dr. J. Rudiš-Jičínský.) — Výprava sokolská do Čech. (Aug. Tesař.) — Zdravé členstvo sborů sokolských nejlepší síla podporujících spolků v budoucnosti. (Ant. Jurka.) — Tři listky z paměti na Milwaukee. (Dr. J. Rudiš-Jičínský.) — Vzpomínky amer. sokola v Čechách. (St. Výborný.) — Český den na výstavě záměsíssippské. (M. H.) — První tělocvičný kurs N. J. S. v Chicagu. (Ferd. Martyny.) — Tělocvičná Jed. Sok. v Chicagu. (St. J. Halík.) — Br. Ferd. Jelen st. (Rud. Fibinger.) — Z cesty do omažského sjezdu. (J. Franc.) — Hlad v Oxford Junction, Ia. (Jan J. Hrbek.) — Dějiny jednotlivých jednot sokolských v Americe. — Pochod Sokolstva amerického od Fr. Neděly. — Popěvek o závodech župních Cedar Rapids. — Různé vzpomínky něžné i veselé.

Text provázen jest četnými ilustracemi a fotografiemi z tamnějšího života spolkového." — Další z příčin pocho-pitelných vynecháváme, jakž dříve jsme sdělili.

SOKOL AMERICKÝ

Solidní obsluha.

Beneš a Chalupa,
jeden z největších
ČESKÝCH MODNÍCH OBCHODŮ

1442 První Ave., roh 75. ul.,
NEW YORK.

Velký výběr oděvů nejnovějších střihů a vzorků. Velký výběr uniových klobouků. Vrchní košile, nákrčníky, spodní prádlo, ponožky a rukavice. Obstaráváme veškeré potřeby pro sokolské jednoty.

Mírné ceny.

Právní záležitosti v Čechách.

Vymáháme dědičné podíly a vyhotovujeme právoplatné plné moci, kvitance, výmazy atd. Jsme ve spojení se všemi advokáty a notáři v Rakousko-Uhersku. Sta záležitostí lacino a rychle vyřízeno a statisíce korun pohledávek vymoženo. Výplaty se dějí prostřednictvím Živnostenské banky v Praze. Dotazy se zodpovídají zdarma.

TOMÁŠ ČAPEK & CO., advokátní a notářská kancelář,
300 E. 72nd St., New York City.

FRANK ŠIŠKA.

1357 První Avenue,
mezi 72. a 73. ul., New York.

má na skladě velký výběr klobouků, čepic a deštníků.

Sokolské klobouky obstarávám pro všechny jednoty. Vesměs uniové zboží.

EMIL ČÁSTKA.

vlastní

nejstarší českou lékárnou,
roh I. Ave. a 73. ul., New York.

Léky se připravují co nejpečlivěji dle lékařských předpisů ve dne i v noci. Patentní léky všeho druhu na skladě.

Atlas Brewing Co.,

(dříve Česká Pivovarnická Společnost)

684-706 Blue Island Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

SOKOLSKÉ STEJNOKROJE.

SOKOLSKÝ KROJ CVIČEBNÍ.

J. J. Dvořák & Sp.

oděvní a zakázkový krejčí. 598-600 Blue Island Ave.

Zhotovují sokolské stejnokroje, kroje cvičební pro Sokoly i pro žactvo i mají na skladě sokolské pasy i monogramy. Vše v cenách nejnižších. Tež oděv hotový i zakázkový, klobouky, čepice, atd.

Zdali pak víte,

že u nás koupíte dobré hodinky a klenoty levněji než kdokoli jinde? — Můžeme Vás léhce přesvědčit v pádu, že potřebujete hodinky pro dámy neb pány, řetízek, prsten, náušnice atd., žádáme Vás pouze, abyste dopsali si pro

NÁŠ NOVÝ ČESKÝ CENNÍK.

který má přes 40 stránek ilustrací a cen nejnovějšího zboží zlatnického a jsme jisti, že shledáte, jak prospěšně jest obchodovati se závodem, který vždy Vám prodá zaručené zboží za cenu o čtvrtinu levněji než jinde. Adresujte:

W. J. Wiša & Syn, 381 západní 18. ulice,
CHICAGO, ILL.

Záklasnik,
fotograf.

402 vých. 71. ul., New York.

Jos. A. Matoušek

364 East 72nd St.,
NEW YORK

ZAKÁZKOVÝ KREJČÍ

Sokolské stejnokroje a cvičební kalhoty pro sokoly a žactvo.

Ferda Martyny

zařídil první třídy

modní obchod pro pány a hochy

1329 První Avenue,
NEW YORK

Nejnovější vzorky košil, nákrčníků a spodního prádla mám na skladě vždy hojnost, jakož i chlapecké oděvy. Sokolské košile, nákrčníky a vůbec veškeré cvičební potřeby jsou u mně vždy k dostání.

LÉKEM

pro chorobné a slabé a blahodárným nápojem pro zdravé jsou

PRAVÁ

PŘÍRODNÍ

VÍNA

Naše vinné
BRANDY

jsou výborným
domácím
lékem.

Žádejte naše
zboží od Vašich
obchodníků a
nemají-li je na
skladě, pište
nám o ceně a
další
podrobnosti.

v Sonoma
County,
California

z našich
vlastních
vinic

F. KORBEL & BROS.,
684-6 W. 12th St. Chicago, Ill.